

సంపుటము III
నెం: 4

25 ఆగస్టు, 1992
మాంగళవారము,
(శక సం. 1914,
భాద్రం-3).

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

• అధికార నివేదిక
విషయ సూచిక

	పేజీ. నెం.
1. సభా కార్యక్రమము.	.. 239
2. ప్రశ్నలు - వాగ్యూహ సమాధానములు	.. 239
3. ప్రశ్నలు - వ్యాతపూర్వక సమాధానములు	.. 274.
4. సభా కార్యక్రమము	.. 313
5. సభాసమక్షములో వుంచిన పత్రములు	.. 339
6. వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం: రాష్ట్రంలో షేడ్యూల్డ్ కులాలకు, దంఠ వైద్యకళాశాలలను మంజూరుచేయుట గురించి.	.. 340
7. 1992-93 సం.నకు బడ్జెటుపై సాధారణ వర్ష. (రెండవ-రోజు)	.. 355

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

1992.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	: శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు
ఉపసభాపతి	: శ్రీ ఎ. ధర్మారావు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	: శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు : శ్రీ సి. హెచ్. హరరామజోగయ్య : శ్రీమతి మేరీ రవేంద్రనాథ్ : శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి : శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు : శ్రీ ముహమ్మద్ రజబ్ ఆలీ
కార్యదర్శి	: శ్రీ ఎ. వి. జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	: శ్రీ ఎ. పద్మనాభన్ : శ్రీమతి ఎం. వి. ఎస్. జయలక్ష్మి
ఉప కార్యదర్శులు	: శ్రీ జి. రంగారెడ్డి : శ్రీ ఎ. సత్యనారాయణమూర్తి : శ్రీ డి. సుబ్రహ్మణ్యం
సహాయ కార్యదర్శులు	: శ్రీ ఎ. డి. భాస్కరరెడ్డి : శ్రీ టి. ఎస్. రామచంద్రరావు : శ్రీ ఎ. వెంకట్రావు : శ్రీ ఎస్. స్వేలాస్ : శ్రీ ఎం. శ్రీరామమూర్తి : శ్రీ బి. సుబ్బారావు : శ్రీ హెచ్. మణిభూషణాచారి : కుమారి డి. ఇందిరాదేవి : శ్రీ ఎస్. డి. కమలాకర్
చీఫ్ రిపోర్టరు	: శ్రీ ఎమ్. హెచ్. కేశవరావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(ఏడవ సమావేశము : నాలుగవ రోజు)

మంగళవారము, 25 ఆగస్టు, 1992

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

మిషనరీ స్పీకర్:- క్వశ్చన్ నెం. 1695.....

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju (Vizianagaram):- Speaker Sir, yesterday we did not get the solution.

Mr. Speaker:- Nothing is to be taken up now. You should not stall like that during question hour.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు (పాండుహార్):- నీన్న ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టును బేబుల్‌షైన పెట్టమని అడిగాము. ఆ రిపోర్టును పెట్టకుండా హౌస్‌ను అడ్జర్స్ చేశారు తమరు. ఆ రిపోర్టుపైన రిస్పయి రాలేదు.

Mr. Speaker:- Nothing will be taken up. You should not stall the question hour. You have taken two hours for discussion and continued for six hours. You must thank me. క్వశ్చన్ అవర్లో మాట్లాడేది లేదు. ఏమైనా ఉంటే తరువాత మాస్తాను.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- కమిటీ రిపోర్టు పెట్టాలి. The Government is hiding the details. The reply has not yet come. దానిని కంటి న్యాయేషన్ రావాలి.

మిషనరీ స్పీకర్:- తరువాత 9.30 గంటలకు మాస్తాను. ఇప్పుడు కాదు.

ప్రశ్నలు.- వాగ్దాన సమాధానములు

శ్రీరామీసాగర్ ప్రాజెక్టు పూడిక

21-

*1695(ఎ)-సర్వశ్రీ బి. పురుషోత్తమరావు (వరంగల్లు), జి. ముకుందరెడ్డి (పెద్దపల్లి), యస్. చంద్రశేఖర్ (పాలేరు), జి. యమ్. గెడ్డన్న (ముద్దోల్),

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

డి.యస్. రెడ్డనాయక్ (డోర్నకల్), పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం), మహమ్మద్ రజబ్ (సుజాతనగర్), సి. విఠలేరెడ్డి (నర్సపూర్), కె. బిక్కం (బూర్గంపహాడి), జి. యాదగిరి రెడ్డి (రామన్నపేట), యస్. వేణుగోపాలాచారి (నిర్మల్), ఎం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ) కె. చంద్రశేఖర్, సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్పల్లి), బి. రాజేశ్వరరావు (వర్రన్నపేట), కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి (బాలకొండ):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) శ్రీరామ్ సాగర్ ప్రాజెక్టులో పూడిక ఎక్కువగా ఉన్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఆ ప్రాజెక్టు పూడికను నివారించుటకు ప్రభుత్వము ఇంతవరకు తీసికొన్న చర్యలేమి;

(ఇ) పరీవాహక ప్రాంతం ఒకటికంటే ఎక్కువ రాష్ట్రములలో నున్నందున పూడికతీత పనులకు నిధులను సమకూర్చవలసిందిగా రాష్ట్రం కేంద్రాన్ని కోరుతుందా?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున వైద్య, ఆరోగ్యశాఖామంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):- (అ) ఎ.పి.ఇ.ఆర్.ఎల్. జరిపిన జల విజ్ఞాన అధ్యయనాల ననుసరించి ఒండువుచ్చి బేరు తున్నట్లు, ఫలితంగా నీటి నిల్వ సామర్థ్యం తగ్గిపోతున్నట్లు వెల్లడైంది. అయితే, తగ్గి పోయిన సామర్థ్యం పరిమాణాన్ని తెక్కకట్టడానికి పలుమారులు సర్వే జరపవలసివుంది.

(ఆ) వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రధాన అటవీ సంరక్షణాధికారి శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు ఆరగాణి ప్రాంతం, తీరప్రాంతాలలో భూసంరక్షణ, అడవుల పెంపకం కార్యక్రమాలను ప్రారంభించారు.

(ఇ) తేదండీ, పూడిక తొలగించే కార్యక్రమం అత్యధికమైన ఖర్చుతో కూడుకొన్న విషయం కాబట్టి, ఏ రిజర్వాయరులో కూడా పూడిక తొలగించే కార్యక్రమాన్ని ఒక మార్గంగా చేపట్టడం సాధ్యం కాదు. అయితే, ఒండువుచ్చి అరికట్టే ట్యాంకులను, రిజర్వాయరుకు వచ్చిచేరే ప్రవాహాలపైన చెక్ డాములను నిర్మించడం, రిజర్వాయరు తీరప్రాంతంలో అడువులను పెంచడంవంటి చర్యలను తీసికొంటున్నారు.

శ్రీ బి. పురుషోత్తమరావు:- నిల్వీంగ్ ఏమేరకు ఉంది? ఇంతవరకు ఏ ఏ సంవత్సరాలలో నిల్వీంగ్ పైన ఎన్ని సర్వేలు జరిగాయి? అప్పుడు నిల్వీంగ్ ఎంతెంత ఉండినది? ఇప్పుడు ఎంత నిల్వీంగ్ ఉంది? మూడవది, ఎంత విస్తీర్ణములో సాయిల్ కన్ సర్వేషన్, అడవుల పెంపకము జరిగింది? దానిపైన ఏ ఏ పద్దు క్రింద ఎంతెంత ఖర్చు అయింది? కేంద్ర సహాయాన్ని అభ్యర్థించలేదని అన్నారు. ఎందుకు అభ్యర్థించలేదు? ఇకముందయినా అభ్యర్థిస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- యాక్చువల్ గా ఏమేరకు నిల్వీంగ్ ఉండిందనేది చెప్పలేను. ఇంకా కొంత సర్వే జరపాలని అన్నాను. 1970లో ప్రారంభమై 1979 డిసెంబరులో స్టడీ చేయడం జరిగింది. నిల్వీంగ్ చేరినందువల్ల 7-977 బి.ఎం.సి. వాటరు నీలవ తక్కి తగ్గి పోయింది.

శ్రీ బి. పురుషోత్తమరావు:- అంటే ఎన్ని అడుగుల నీరు తగ్గిపోయింది?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 380.56 మెట్రిక్ క్యూబిక్ మీటర్స్ ఆఫ్ వాటర్ అన్నమాట. అడుగుల్లో ఉంటే... 11 సంవత్సరాల తరువాత మరొకసారి సర్వేచేయారు. అయితే కొంత తగ్గింది. 338 మెట్రిక్ క్యూబిక్ మీటర్స్ అన్నమాట. అలాగే 13 సంవత్సరాల తరువాత, 942 మెట్రిక్ క్యూబిక్ మీటర్లు 14 సంవత్సరాల తరువాత చూస్తే 2,377 మెట్రిక్ క్యూబిక్ మీటర్లు వేటిలో ఉండే టెక్నికాలిటీస్ కన్నా, దాదాపు 112 టి.ఎం.సి. వాటర్ కెపాసిటీ ఉంటే, 30 టి.ఎం.సి. డెడ్-స్టోరేజీ ఉండే ఈ రిజర్వాయరులో ఇప్పటివరకూ రమారమీ 29 టి.ఎం.సి. వాటర్ లెవెల్ సిల్లింగ్ రూపంలో మారింది. అంటే సిల్లుగా చేరి వాటర్ లెవెల్ తగ్గింది. అయితే, ఒరిజినల్ గా డిజైన్ 112 టి.ఎం.సి.లకు ఉన్నప్పుడు, 30 టి.ఎం.సి. డెడ్-స్టోరేజీ కూడా ఉండింది. ఇప్పుడు దాదాపు 29 టి.ఎం.సి. వరకు సిల్లు చేరినా కూడా, ప్రవాహానికి, నీటి సరఫరాకు, ఇప్పుడు ఏ ఇబ్బందీ లేదు. కానీ, చీరకాలం పనిచేసి, ఆ ప్రాంతానికి ఉపయోగపడే ఈ ప్రాజెక్టు, ముందు ముందు ఇబ్బందికరంగా పరిణమిస్తుందనే భావనతోనే 1984 సంవత్సరంలో ఆనాటి ప్రభుత్వము దీన్ని స్టాప్ చేసి, ఏమీ చేశారంటే, 18 కోట్ల రూపాయలు వ్యయం అయ్యే ఒక 6 సంవత్సరాలలో అమలుచేసే ఒక పథకాన్ని తయారుచేసి, శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు నుండి డబ్బులు ఇవ్వాలని ఆదేశాలు ఇచ్చారు. అయితే ఈ పని కొంత జాప్యము జరుగుతూ వచ్చింది. ఈ పనిలో భాగాలు ఏమిటంటే, అప్ స్ట్రోమ్ లో రిఫ్టు ఇర్రిగేషన్ ట్యాంకులు పెట్టడం గానీ, రిజర్వాయర్లు కట్టడం గానీ, చెక్ డ్యామ్లు కట్టడం గానీ, ఎఫారెస్టేషన్స్ ఇవన్నీ కూడా ఉన్నాయి. దీని కోసము ఇప్పటివరకు 1,94,77,600 రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు అయింది. ఇంకా ఖర్చు చేయవలసింది చాలా ఎక్కువ ఉంది. గత సంవత్సరం నుండి అంటే 1991లో ఈ పనిని రెహ్వాచేసిన తరువాత, పని సవ్యంగా సాగడంలేదనే భావనతో....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకికల్):- ఇంత పెద్ద లెంగ్త్ ఆన్సర్ ఇస్తే మాకు ఎట్లా గుర్తుంటుంది. వ్యాతమూలకమైన ఆన్సర్ ఇస్తే మాకు బాగుంటుంది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఎంత పెద్ద ఆన్సర్ ఇచ్చినా ఉప ప్రశ్నలు తప్పవు కదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను ఒక మాటలో చెప్పి కూర్చోవాలంటే అది కూడా సాధ్యమే. కానీ, సభ్యులకు, సభకు సంపూర్ణమైన వివరాలు అందజేయాలనే భావనతో చెబుతున్నాను. మొట్టమొదటగా, ప్రశ్నలోనే సమాధానాన్ని బేబుల్ మీద పెట్టమని అడిగివుంటే, నేను అలాగే పెట్టి ఉండేవాడిని.

(ఇంటరప్షన్స్)

జి.ఓ.ఎం.ఎస్.ఎం. 401, 8-10-91 ద్వారా బెయిన్ సాలో నాలుగు సబ్ డివిజన్స్ తో ఒక ఎం.ఐ. డివిజన్ ను ఏర్పాటు చేసి, పనిని ముమ్మరం చేశాము. అంతేకాకుండా, ఒకవైపు ఈ ప్రయత్నం చేస్తూనే, మధ్యలో ఇంకా ఏమైనా సాధ్యమైతే అనేమాట అలోచన చేస్తున్నాము. మొన్న ఆగస్టులో శ్రీ మోరీస్ అనే ఒకాయన, శ్రీ టి.టి. సాగర్ అనే ఒకాయన, ఈయన ఎస్.ఆర్.ఐ. అమెరికాలో ఉన్నారు. మోరీస్, సాగర్ కలిసి వేళ్లు డబ్బుల పాచ్-ఓ.కు కన్సల్టెంట్స్ గా పనిచేశారు. వారు ఇద్దరు ఇక్కడికి వచ్చి ముఖ్య మంత్రిగారిని కూడ కలిశారు. అధికారులతో కూడ మాట్లాడారు. వారు ఏమీ అంటున్నారు. అంటే అధ్యక్షా, ఇది పెరిమిసరీ సమాచారము మాత్రమే. ఈ సిల్లుని దీనిల్లు చేయడానికి ఉ

కూడా సాధ్యం అవుతుంది; మేము షెనాలోను ఆమెరికాలోను సక్సెస్‌ఫుల్ గా చేశాము మేము ఇద్దరము కలిసి, కనుక శ్రీరామసాగరులోను, నిజాంసాగరులోను కూడా మేము ఈ ప్రయత్నం చేస్తాము అని ఒకమాట అన్నారు. అయితే మీరు ఇన్‌వెస్టిగేషన్‌చేసి రిపోర్టు ఇవ్వమనీ అంటే అధ్యక్షా, వారు ఏమీ అన్నారు అంటే 2.5 లక్షల డాలర్లు ప్లాన్ 65 లక్షల రూపాయలు ఇన్‌వెస్టిగేషన్ కే ఖర్చు అవుతుంది దానిని మీరు ఆమోదించి డబ్బు వెల్లిస్తే మేము ఇన్‌వెస్టిగేషన్ కంప్లీటుగా చేసి మేము ఇస్తాము అని అన్నారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలన చేస్తూ ఉంది. అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైనటువంటి పురుషోత్తమ రావుగారు మిగిలినటువంటి సభ్యులు ఎలాగైతే దీనివల్ల వస్తూ ఉన్నటువంటి ప్రమాదాలు మాని ఎలా చేయాలి నివారణ ఏమిటి అని ఆలోచిస్తున్నారో ప్రభుత్వం కూడ అంతే తీవ్రతతో ఆలోచన చేస్తుంది. అన్నిరకాల పరిశీలన చేయిస్తున్నాము. ఇప్పుడు లేటిస్టుగా ఆగస్టులో వచ్చినటువంటి ఈ ఇద్దరు ఎక్స్‌పర్టులు కూడ చెప్పినటువంటి మాటలను కూడ పరిగణన లోనికి తీసుకుని త్వరలోనే ప్రభుత్వము దానిపైన మిగిలినటువంటి నిర్ణయం తీసుకుంటారు అనేమాట మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు:- దీనికి ప్రత్యేకమైన నిధులు కేటాయించడానికి కేంద్రాన్ని అడుగుతారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఎలాంటి అభ్యంతరము లేదు, డబ్బు సహాయం చేసేవారు ఉంటే తప్పకుండా అడుగుతాము.

శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్యానాయక్:- అధ్యక్షా, శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు కాకతీయ కెనాల్ ఆఖరిదాకా కాకతీయ కెనాల్ డోర్సుకల్ నియోజకవర్గం వరకు వచ్చి ఒక సర్వే ప్రకారం అక్కడికి వచ్చి ఆగిపోతున్నది. ఈ సర్వే ఇంకా కొనసాగుతుంది అని తెలిసింది. ఈ శ్రీరామ సాగర్ ప్రాజెక్టులో ఈ పూడిక ద్వారా, ఈ పూడిపోవడం మూలంగా దాదాపు ఇప్పుడే గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పారు. 29 బి.ఎం.సి.లు వాటర్ పూడిక ద్వారా, పూడిపోవడం మూలంగా నీటి పరిమాణం తగ్గి మా ప్రాంతంలో తీసుకోవలసినటువంటి సర్వే జరుపుతున్నటువంటి ప్రాంతానికి నేరులేదు అనేటటువంటి కారణం తోటి మంజూరు కాదు అనే ఒక అపోహ ఉంది. అది ఎంతవరకు కరెక్టు? దానికి మీరు ఏమీ చర్యతీసుకుంటున్నారా? మా ప్రాంతం అంతా వెనుకబడ్డ ప్రాంతం, ఏ ప్రాజెక్టు లేదు. అందరు కూడ బావుల మీద ఆధారపడి ఉంటున్నారు. వాస్తవంగా వారికి కనీసం చెరువులు నింపి అయినా కార్యక్రమం తీసుకుంటే గాని వారికి బితుకుతున్నారేమీ లేదు. అందుకోసం నేను ఒకటి చెబుతున్నాను. మా డోర్సుకల్ నియోజకవర్గం మహబూబాబాద్ నియోజకవర్గంలో ఉన్నటువంటి గ్యామాలు మరీ ఈ సర్వే ఖచ్చితముగా జరిపి అవే మంజూరుచేసి మరీ నేరులేదు అనే సెషముతోటి మా ప్రాంతాన్ని వదిలివేయకుండా చేస్తారా, లేదా అనేది తెలియజేయాలి అని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఏక్యువల్ గా, ప్రశ్న సిల్టుచేరింది దాన్ని డిసిల్టు చేయడం ఎట్లా అనేది. వేరు వేసినటువంటి ప్రశ్న ఆయకట్టు డెవలప్ మెంటు, కెనాల్ సిస్టమ్. అయినప్పటికీ కూడ నేను స్పెయిట్ గా నా దగ్గర సమాధానం లేకపోయినా నేను ఆఫీసర్లతో డిస్కుస్ చేసిన దానిని బట్టి చెబుతున్నాను. ఒరిజినల్ గా రఫ్ట్ లో ఎటవట్ 12 లక్షల ఎకరాలకి నేరు ఇచ్చేదానికి డిజైన్ చేయబడినటువంటిదే ఇది. అయితే ఇప్పటివరకు కూడ

కంప్లెటు కాలేదు, ఇంకా పనులు సాగుతూ ఉన్నాయి; కనుక ఇన్వెస్టిగేషన్ గాని మరొకటి గాని అడగడానికి దీనికి సంబంధం ఉంటుంది అని నేను అనుకోను. ఏమైనప్పటికీ మరల ఒకసారి నేను అధికారులతో మాట్లాడి కరెక్టు పోజిషన్ గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఒక నిమిషం ఎక్స్ప్లెయిన్ చేసి కృత్యను అడుగు తాను. ఇప్పటికే చాలా అన్యాయం జరుగుతూ ఉంది. ఎందుకంటే తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉన్న పరిమితమైనటువంటి వనరులు గోదావరి నేరు ఒక్కటే, ఉన్న ఒక్క ప్రాజెక్టు దశ ఇట్లా ఉంది అనేది కొంత ఆందోళన కలుగుతూ ఉంది. అసలే ఇర్రిగేషన్ ఫెసిలిటీస్ తప్ప అని మనము చర్చించే బ్యాక్ గ్రౌండులో, సర్, వారు సమాధానం చెప్పిన దాంతో మేరు దయచేసి శృద్ధగా షినండి సర్, 30 టి.ఎం.సి. డెడ్స్టోరేజీ ఉంది. ఇప్పుడు 29 టి.ఎం.సి. వాటర్ స్టోరేజీ కాకుండా ఉండడానికి కావలసిన సిల్లు అయిపోయింది. ఇప్పుడు ఒక టి.ఎం.సి.కే డెడ్స్టోరేజీకి అవకాశం ఉంది. సర్, ఈ మధ్యన మేము ఏదో సర్వేకి అక్కడికి వెళ్ళామండి. 150 టి.ఎం.సి. డ్రావేసినా సరే, 112 టి.ఎం.సి. రిజర్వాయరు శ్రీరామసాగరుకి పెట్టారు. 150 అక్కడ డ్రావేసినా 6 లక్షల ఎకరాలు కమాండు ఏరియా ఉంటే మూడున్నర లక్షల ఎకరాలే సేద్యము అవుతూ ఉంది. అంటే బ్రాట్ అండర్ ఇర్రిగేషన్. అసలు 6 లక్షలు కమాండు ఏరియా కావడంలేదు. దీనివల్ల చాలా నష్టాలు, కష్టాలు ఉన్నాయి, సర్వే చేయమని అడుగుతూ ఉంది. మేము ఇప్పుడు అడిగిన ప్రశ్నకి డెరెక్టు సమాధానం ఇస్తారా? ఇది చాలా అధికమైన ఖర్చుతో కూడుకొని ఉన్నది. అధిక ఖర్చుపెట్టి ప్రాజెక్టు కట్టాము. కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు. దాదాపు ఇప్పుడు ఇంకా ఈ సంవత్సరం పెట్టేది కూడ కలిపితే వెయ్యికోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ఒక ప్రాజెక్టు కడితే దాని స్థితి ఇంకొక టి.ఎం.సి. అయితే ఆ కన్నము హుడిపోతుంది. ఇక నేళ్లరావు కిరొదకు. వారు ఏదో మంచినీళ్లు అడుగుతున్నారు రెడానాయక్ గారు. నరసింహ రెడ్డిగారి దగ్గర ఉండే నేరు క్రిందకు రానటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతూ ఉంది. అందుకని the whole purpose of the project itself will be defeated unless you desilt it. It is a very dangerous project. సర్, ఇతర ప్రాజెక్టులకు దీనికి ఉన్నటువంటి తేడా ఏమిటంటే కృష్ణా ప్రాజెక్టులో అప్పర్ కృష్ణాలో అనేక ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. సిల్లు ఫెల్ట్రేషన్ అయి వస్తూ ఉంది. తరువాత శ్రీశైలము ఉంది. తరువాత నాగార్జునసాగరు ఉంది. అందుకని కృష్ణాజిల్లా, లేకపోతే ఎడమ కాలువ, కుడి కాలువ వచ్చేసరికి నేళ్లు తెల్లగానే ఉంటాయి. కానీ ఇప్పుడు పైన ఏమీ ప్రాజెక్టులేదు సర్. వచ్చిన ఒండు మొత్తంగా వచ్చి దానికి పట్టివేస్తూ ఉంది. సర్ నేను చిన్నది. నేను టెక్నికల్ ఎక్స్పర్టుని కాదు. నేను చిన్నది ఏమిటంటే కొన్ని ప్రాజెక్టు లలో సిల్లు కూడ సైమల్ట్ నియస్ గా నేళ్లు వస్తూ ఉంటే ఈ బురదని సిల్లుని ప్రక్కకు కొట్టివేసి నేళ్లని ఎలాచేసి దానికి కావలసినటువంటి యంత్రాలను డిగింపడానికి అవకాశం ఉన్నదని నేను వేస్తాను. I am not a technical expert. అటువంటిది ఏదైనా ఏర్పాటు చేయకపోతే ఇంకొక సంవత్సరం అయితే ఇంకో టి.ఎం.సి. కూడ డెడ్స్టోరేజీగా అయిపోతుంది. 29 అని వారు ఒప్పుకున్నారు కదా. సర్ చాలా డెంజరస్ పరిస్థితి ఉంది. ఇతర ప్రాజెక్టులు లాగ దీనిని ట్రీట్ చేయకండి. డీసిల్లు చేయడానికి కావలసినటువంటి ఏర్పాట్లు వెంటనే చేయకపోతే శ్రీరామసాగరు క్రింద చాలా ప్రమాదకరమైనటువంటి పరిస్థితి వస్తుంది. ఇప్పటికైనా శ్రీరామసాగరు క్రింద ఉన్నటువంటి ఆయకట్టు ప్రాంతం అంతా కూడ నేళ్లు రానటువంటి పరిస్థితి వస్తుంది. ఎక్స్పర్టు కమిటీని పంపించి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైనటువంటి సభ్యులు వెలిబుచ్చిన ఆందోళనతో ప్రభుత్వము కూడ నూటికి నూరుపాళ్లు ఏకీభవించు ఉంది. ఈ ప్రాంతాన్ని సస్యశ్యామలము చేయవలసినటువంటి ఈ ప్రాజెక్టు ఈ రకముగా నిలువచేరుకుని దాని టెఫ్ సాన్స్ కూడ తెగిపోయేటటువంటి ప్రమాదము కూడ ఉన్నది. నేవ్ టెఫ్ సాన్స్ ప్రాజెక్టు కూడ కొంత నష్టపోయేటటువంటి ప్రమాదం ఉంది అనేటటువంటి భావముతోనే ఏ రకముగా సాధ్యమైతే ఆ రకముగా చేయిద్దాము. ఇదివరలో లేదు. అధ్యక్షా నేను చెప్పాను. లేదెన్నోగా మిషన్ మోరీస్, అమెరికన్ స్పెషలిస్టు, ఆయనతోబాటుగా బి.టి.సాగర్ అని నాన్ రెసిడెంటు ఇండియన్ మొన్న కొన్నిరోజుల క్రితము అంటే ఈ ఆగస్టులో వచ్చి అధికారులతో మాట్లాడారు. ప్రభుత్వముతో మాట్లాడారు వాళ్లు ఇన్ వెస్టిగేషన్ డిభల్టుగా చేయడంకోసం కొబ్బెషన్ కూడ ఇచ్చారు అని చెప్పాను. We are at it. We will have further discussion. అధ్యక్షా, ఒకవేమార్తము చెబుతున్నాను. గౌరవనీయు సభ్యులు ఎంత ఆందోళన పడుతున్నారో ప్రభుత్వము కూడ అంతే ఆందోళనతో ఉన్నది. ఏ మేరకు సాధ్యం అయితే దబ్బి ఖర్చు అనేదానితో కాకుండా ఇంకో ప్రాజెక్టుకి దీనికి ముడిపెట్టడంగా కాకుండా We will take it up with all earnestness.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఇటువంటి ఆన్సరుతో ఆయనచేసే పని సాధ్యము కాదు. ఈ ఆన్సరును మార్చమనండి. ఎందుకంటే, నిన్న కూడ మీరు తెలంగాణ ఏదో అదీ ఇది అంటే ఇచ్చారండి బ్రియు. రేపు ఇంకా ప్రమాదకరమైనటువంటి పరిస్థితిలో డిస్కషన్ జరగకుండా ఉండడంకోసం being an integrationist, with all sincerity I am appealing to you, Sir. ఇట్లా సమాధానంపోతే వారు చెబుతున్నారు ఏదో అమెరికా వారు జర్మనీ వారు జపాను వారు ఎవరు వచ్చినా కూడా ఈ ఆన్సరు ఇట్లా ఉంటే - ఏ రిజర్వాయరులో కూడా పూడిక తొలగించే కార్యక్రమాన్ని ఒక మార్గంగా చేపట్టడం సాధ్యం కాదు - ఇట్లా you are answering it.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, అది జనరల్ పొజిషన్ నేను చెప్పాను. దాని తరువాత దయచేసి వారు సరిగా విన్నట్లు లేదు. That is the general position. కానీ ఈ పర్సిక్యూటర్ ప్రాజెక్టులో లేదెన్నోగా వచ్చినటువంటి ఇన్ ఫర్మేషన్ మీకు అందించాను. We are equally sincere. We are anxious. అనే మాటచెప్పాను. దీనిలో జనరల్ గా ఓవర్ అల్ గా అన్ని ప్రాజెక్టులలో ఉంది అనేమాట సాధారణంగా ఉండేటటువంటి మాట. అది కాకుండా చెప్పాను. దాని తరువాత చెప్పాను. అధ్యక్షా, డిసిల్లు చేయడం అనేది, ఆ ఆన్సరు చదివే కూడ ఇదుగో సప్లిమెంటరీగా ఇది చెబుతున్నాను నేను ఈ రకముగా ఆలోచన చేస్తున్నాను అని చెప్పాను. నాగేశ్వరరావుగారికి ఇంకా ఏమైనా అదనమైన సమాచారము ఉంటే ఐ వెల్ కం ఇట్ - దయచేసి మీరు ఏదో చెప్పారు. మీకు ఉన్నటువంటి సమాచారము పంపించండి. అది మేము వాడుతాము. అది సాధ్యమైతే ఆ రకంగా గానీ మోరీస్ అనేటటువంటి ఆయన చెప్పినటువంటి పర్మిటితో గానీ ఏ రకంగా డిసిల్లు చేయడానికి అవకాశం ఉందో అనేటటువంటి మాట తప్పనిసరిగా పరిశీలన చేస్తామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ సి.పాపి-విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ శ్రీరామసాగరు ఈ మట్టి ఒండ్రు చేరు తున్నదే మీరు ఇన్ వెస్టిగేషన్ చేసి ప్రారంభించే వరకు అది మొత్తం ఆ ప్రాజెక్టు ఒండ్రుతో పూడిపోతుంది. కాబట్టి మంత్రీగారు చెప్పారు ఏమిటంటే అసలు పైన చెక్కడాము కట్టెండుకు

ఇతర చర్యలు తీసుకునేందుకు మట్టి రాకుండా చేసేందుకు మేము క్రోట్ల రూపాయలు ఇష్యూ చేశాము, జి.ఓ. ఇష్యూ చేశాము; అందులో ఖర్చు ఒక కోటి 14 లక్షలు ఖర్చు అయినాయి. మిగతాది ఇంకా ఖర్చుకాలేదు, మిగిలి ఉన్నాయి అని చెప్పారు. ఈ విధంగా మన కార్యక్రమం నిర్వహించినట్లయితే ఈ ప్రాజెక్టు ఉండగలుగుతాడా, ఈ ప్రాజెక్టు నేరు ఇవ్వగలుగుతాడా? ప్రాజెక్టులో నేరు ఉండగలుగుతాయా? మంత్రిగారు వివరము చెప్పవలసి ఉంటుంది? అది వెంటనే డబ్బులు ఖర్చుపెట్టి వెక్డాముప్పైన ఒండు రాకుండా యుద్ధప్రాతిపదిక మీద చేసేందుకు మంత్రిగారు ఇప్పటికైనా సి.ఇ.గారికి ఇతరులకు ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, తమ ద్వారా మరల గౌరవనీయులు వితర్కరక్షిగారికి చెబుతున్నాను; 1984లో ఒక జి.ఓ. ఇష్యూచేసి, జి.ఓ.ఎం.ఎస్.సెం. 195, 18 కోట్ల 78 లక్షలు అనాటి అంచనాల ప్రకారంగా ఖర్చు అవుతుంది అని ఎఫారెస్టేషన్ పైన చెక్ డాము కట్టడం లిఫ్టు ఇరిగేషన్ కట్టడం అంటే నిల్వ ఇంకా ఎక్కువగా రాకుండా ఉండడానికి, అరెస్టు చేయడానికి ప్రయత్నం ప్రారంభించారు. అధ్యక్షా, ఆ ప్రయత్నం నేను చెప్పాను. కొంతకాలము సవ్యముగా సాగలేదు. 1991లో దానిని రెవ్యూచేసి 8-10-91లో వేరే ఒక జి.ఓ. ఇష్యూచేసి థైంసాలో ఒక ఎం.ఐ. డివిజను ఏర్పాటు చేసి నాలుగు సబ్ డివిజన్లు ఏర్పాటు చేసి ఈ పని చేయిస్తున్నాము. కలెక్టర్లకు అందరికి ఉత్తరం రాశాము. అనేటటువంటి మాట కూడ చెప్పాను. ఇదీవరలో అలస్యం జరిగిందనే మాట చెప్తూ ఇది 8-50 మాత్రమే కాకుండా మహారాష్ట్రలో అప్సీమ్లో జయక్కాడి అనేటటువంటి ప్రాజెక్టు ఉన్నారాజం చేస్తున్నారు. ఇది ఊరికే సప్లైమెంట్ ఇన్ఫర్మేషన్. ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం అయితే కొంతమేరకు నిరంతరంగా వస్తున్నటువంటి స్థితి ఆగిపోతుందనే మాట కూడా ఉంది. ఏమైనా వారు ప్రాజెక్టు కలెక్షన్లవరకు అది తగ్గిపోయేంతవరకు ఊరుకుంటామనే మాట కాదు. వారు చెప్పినటువంటి దానితో ఏకీభవిస్తూ ఏరకంగా సాధ్యమవుతుంది అనేటటువంటిది విత్ అల్ సిన్సియారిటీ గవర్నమెంటు ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి:- ఈ శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం బిక్వికల్గా తప్పగా ఉందని ఎక్స్పర్టులు, సీనియర్ ఇంజనీర్స్ చెబుతున్నటువంటి మాట, అది సిల్ట్ ఎక్కువ వచ్చే ప్రాంతములోనే ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేపట్టారు అది బిక్వికల్గా తప్ప అని చెబుతున్నారు. ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? మన భారత తొలి ప్రధాని కీర్తిశేషులు జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు దానికి తంకుస్థాపనచేసే ప్రకటన చేసిన నాడు 4 జిల్లాలకు 16 లక్షల ఎకరాలకు ఇది పారుతుందని వారు చేసిన ప్రకటనలు ఈనాటికి మేము దాచేటట్టుకున్నాము. అది ఈనాడు నాలుగున్నర లక్షల ఎకరాలకు మాత్రమే పరిమితం అవుతుందనే మాట వాస్తవమేనా? దీనిపైన ప్రభుత్వం ఏమి చర్యతీసుకుంటుందని నేను మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను మరల కూడా మనవిచేస్తున్నాను. ఆయకట్టు, ఆయకట్టు డెవలప్మెంట్, బోటల్ ఎన్జిమెట్, వాటన్నిటికీ సంబంధంలేదు. ఈ ప్రశ్న నెట్టికి సంబంధించినది. దయచేసి వారు వేరే ప్రశ్నచేసినా ప్రశ్న వేయకపోయినా కావలసిన సమాచారం ఏమైనా ఉంటే కలెక్టివేసి పంపిస్తాను.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు గురించి మాస్టే మాధవరెడ్డిగారు ఏదో సందర్భములో చెప్పిన సామెత జ్ఞాపకం వస్తోంది. ఏమీటంటే నీన్న ఒకటి వోయింది, మొన్న ఒకటి వోయింది, పండగనాడు పొల్లలు కూడా వోయింది అన్నది. ఈ రోజు తెలంగాణ ప్రాంతములో ఉన్న ప్రాజెక్టులలో ఏకాకిగా మిగిలింది ఈ శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు. అది కూడా 29 టి.ఎమ్.సి. కెపాసిటీ ఉన్నది సిల్వోతో పూడిపోయింది. ఇంకా బయట చెక్ డామ్స్ ఏమీ లేవు కాబట్టి ఇది కూడా పూడిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. ప్రభుత్వానికి ఎంత దయ, తెలంగాణ ప్రజలను కాపాడాలనే ప్రేమతో రూ. 1.94 కోట్లు మాత్రమే డీసిల్టింగ్ కొరకు పెట్టారు అన్నది చాలా గట్టిగా చెప్పారు. అది కోట్లని చెవితే తక్కువగా అనిపిస్తుందని, రోశయ్యగారు చాలా తెలివీగలవారు కాబట్టి రూ. 194 లక్షలు అంటే చాలా పెద్ద సంఖ్య అనిపిస్తుందని వారు అలా చెప్పారు. ఇది చాలా తీవ్రమైన విషయం. వారు ఏమీ చేస్తున్నారు - సిల్వోకొరకు చెప్పినా ఇది తెలంగాణకు సంబంధించిన ఏకైక ప్రాజెక్టు, 4 టిల్లాల ప్రజలు దీని మీద హాస్పెల్ పెట్టుకున్న ప్రాజెక్టు, ఈ ప్రభుత్వం ఇంత చిన్నమాపుతో ఉండడం మంచిదికాదు. ఈ ప్రభుత్వం సవతితల్లి ప్రేమ ఈ ప్రాంతముపై చూపించడం మంచిదికాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ ప్రాజెక్టులో డీసిల్టింగ్ కి కావలసిన ఛర్యలు ఎంత త్వరలో తీసుకుంటారు? ఈ ప్రభుత్వం ఈ బడ్జెట్ లో దానికి రూ. 60 లక్షలు ఎస్టిమేట్ కొరకు అన్నారు, బడ్జెట్ లో దానిని ప్రతిపాదిస్తారా? కేవలం ప్రాజెక్టు రిపోర్టు కావడానికే, దానితోపాటు ఒక సంవత్సరం లోపల డీసిల్ట్ చేసే ప్రోగ్రాము చేపడతారా? దానితోపాటు పెన్ చెక్ డామ్స్ కట్టి సిల్వో రాకుండా ఆపడానికి కావలసిన ఛర్యలు తీసుకోవడముతోపాటు, నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పిన కొత్త యంత్రాల గురించి ఏమైనా ఆలోచిస్తారా? ఈ ప్రభుత్వం దీనికి బడ్జెట్ ఎలోకేషన్స్ తో సహా త్వరితంగా చేస్తామని ఈ సభకు హామీ ఇవ్వవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిష్టర్ స్పీకర్:- మాధవరెడ్డిగారి పేరు లేకుండా నడుస్తుంది అనుకుంటే మేరైనా తీశారు ఆఖరికి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారు ఏవో సామెతలు చెప్పారు. సామెతలు నేను వినలేదు. ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో తిరిగి నేను కూడా మరల ఏదైనా మాట అంటే వారు చాలా నొచ్చుకుంటారు. నేను బహుభాషా పండితుడిని కాదు. వారు పార్లమెంటులో ఉన్నారు, దేశ విదేశాలు తిరిగిన ఆయన. ఇంగ్లీషే కాదు ప్రపంచ భాషలు అన్నీ తెలుసును, మహా పండితుడు, నేను ఆయనతో ఎక్కడ సరితూగగలను? నాకు ఉన్నట్టవంటి తెలుగు పరిజ్ఞానముతో నేను చెపుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- నేను తెలుగులోనే మాట్లాడాను, ఇంగ్లీషులో చెప్పలేదు, వారే బహుభాషా పండితులు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నాకు ఆ టైటిల్ అక్కరలేదు.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- రోశయ్యగారి పాండిత్యము నాకు లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను విరాలు చెప్పేటప్పుడు వారి మనస్సు నొచ్చుకోకూడదనే ఉద్దేశంతోనే చెప్పాను. 1984లో రూ. 18.72 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి ఎఫారెస్టేషన్.

చెక్‌డామ్స్ కడతామని చెప్పి ఆరు సంవత్సరాలు ఉన్న ప్రభుత్వము ఎన్ని రూపాయలు ఖర్చు పెట్టిందని ఆరు సంవత్సరాలు పెత్తనములో ఉన్నటువంటి మహానుభావులను నేను అడుగు తున్నాను. మీరు ఇట్లా మాట్లాడితే ఎట్లాగ? దయచేసి మీరు, మేము అని, ఈ ప్రభుత్వం ఆ ప్రభుత్వం అని...

శ్రీ టి. నేతారామ్ (ఆముదాలవలస):- ముప్పయి సంవత్సరాలలో మీరు ఏమి చేశారు?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఇది క్వశ్చన్ అవర్, మీరు అనుమతి ఇస్తే జవాబు చెప్పతాను లేకపోతే నేను ఏమీ చెప్పను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేము వేసిన క్వశ్చన్‌కి ఇదా - ఇలా అయితే మేము వెళ్లి వోతాము. వాటికే డిస్?

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎన్ని ప్రాజెక్టులు మొదలు పెట్టిందో, ఎంత ఖర్చుపెట్టిందో తెలుసు, రికార్డులో ఉంది. ఈనాడు ఖర్చు పెట్టవలసింది ఈ ప్రభుత్వం. 2000 ఎ.డి. లోపల కృష్ణా జలాలు అన్నిటిని ఉపయోగించుకొనేట్లుగా ప్రజలకు సౌకర్యం కలిగిస్తుందా ఈ ప్రభుత్వం అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. మేము చేశామని కాదు. మేము తప్పుచేస్తే మిమ్ములను బేయమని కాదు. మేము తప్పుచేస్తే మీరు సరిదిద్దండి, మీకు అధికారం ఉంది. అంతే తప్ప కేవలం బుకాయించడముతో ఏమీ ప్రయోజనం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను సమాచారం ఇచ్చేదానికి మాత్రమే ప్రయత్నం చేస్తాను. నేను ఏమీ చెప్పాను - రూ. 1.94 కోట్లు అంటే దానికి రూ. 2 కోట్లు తప్పు అంటే అవుతుందని రూ. 1.94 కోట్లు అని చెప్పాను. ఏమైనప్పటికీ గవర్నమెంట్ రూ. 65 లక్షలు కానీ, లేదా ఇంకా కొంత అదనం అయినప్పటికీ డిసిల్టింగ్‌కి ఇప్పుడు వచ్చే ఎక్స్‌పర్ట్ మేము స్టడీచేసి ఇన్‌వెస్టిగేషన్ రిపోర్టు ఇస్తామని చెప్పారు. దానిని స్క్రాయిల్ అవే ఆమోదించే సందర్భములో కూడా గౌరవనీయ సభ్యులందరినీ కూడా ఆలోచించమని కోరు తున్నాను. మీరు ఎవరిని అయినా కొబ్బెషన్స్ పిలిచారా, ఇంకా తతిమా వారిని ఆడిగారా అనేటటువంటిది కూడా పరిశీలనకు వస్తుంది. తగుజాగ్రత్త తీసుకొని ఆ ఎక్స్‌పర్ట్‌ని తర్రోగా బేయమని చెప్పడానికి డబ్బు అడ్డురాదు. డబ్బును గురించి ప్రశ్నేలేదు. డబ్బుతో కాదు. ప్రాసెస్ ఎవరికైనా అప్పగించే దానికి మీరు ఎవరిని అయినా తీసుకుంటారా ఇంకా ఎక్స్‌పర్ట్‌ని అని, నాగేశ్వరరావుగారో మాట చెప్పారు. అది కూడా కన్సిడరేషన్‌లోకి తీసుకోవాలి. It is only a few days ago they met. We are very sincere. We are very serious. We will try to expedite desilting process, if it is feasible.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఇందులో (1) కాంగ్రెస్ పాలనలో కానీవ్వండి, అదేవిధంగా 7 సంవత్సరాల తెలుగుదేశం పార్టీ పాలనలో కానీవ్వండి శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టుకి అన్యాయం జరిగింది. అంతకాకుండా నా మెయిన్ పాయింట్ మే దృష్టికి

తీసుకురావలసినది ఏమిటంటే శాసనసభలో శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు గురించి వాస్తవాలు ప్రజలకు తెలియకుండా ఉండడానికి అధికారులు, ఈనాడు మంత్రిగారు చాలా పకడ్బందీగా పథకం పన్నీ ఎలాంటి జవాబు శాసనసభ ముందు రాకుండా ఉండేదానికి, సప్లిమెంటరీస్ ప్రశ్నలు వేసేటటువంటి అవకాశం లేకుండా సభ్యులను ఉంచే పద్ధతికి నేను తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఇందులో చాలా స్పష్టముగా వ్యాయడం జరిగింది. సిల్ట్ అవుతోండా అంటే అధికారుల జవాబు ఏమిటంటే అవుతోంది కానీ అది ఏదో చెప్పలేము. తరువాత పెనుతాము అని దాటవేసే ప్రశ్న. (2) ఏదైనా సెంట్స్ ప్రభుత్వం తీసుకుండా అంటే తీసుకోలేదు, తీసుకొనే ప్రయత్నం చేస్తుంది కానీ ఇది ఒక్కటి రిజిస్ట్రాయర్ కాదు, మిగతా రిజిస్ట్రాయర్లను కూడా తీసుకోవాలి కాబట్టి ఇది సాధ్యం అయ్యే పని కాదన్నట్లు చెప్ప తున్నారు. (3) ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పి చెప్పకుండా చెప్పి ఈనాడు అధికారులు ఇచ్చిన ఈ సమాచారం సత్యదూరమైన సమాచారం you must summon all the officials to your chambers అని నేను మొట్టమొదటిగా మనవిచేస్తూ, I am putting a straight question to the Hon'ble Minister. మీ దృష్టికి తీసుకురావడం నా ధర్మం.

మిషన్ స్పీకర్:- దీని మీద డిస్కషన్స్ ఉన్నాయి, ప్రొలాంగ్చేస్ లాభంలేదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- డిస్కస్ చేయడంలేదు. మిగతా సభ్యులు మాట్లాడినది కాకుండా రెండు మాటలు చెప్పి సప్లిమెంటరీస్ కి పోతాను. (1) సభలో సత్యదూరమైన సమాచారం ఇచ్చిన సిల్ట్ గురించి చెప్పాలి. Official survey, has already revealed it. అఫీసియల్స్ 1.5 ఫీట్ సిల్ట్ అవుతోందని సర్వేవేసి చెప్పినమాట వాస్తవమేనా? 1983లో జరిపిన సర్వేవల్ల మళ్ళీ 20 ఫీట్ సిల్ట్ వచ్చిందన్నది వాస్తవమేనా? 9.00 మూడవది 1990లో వేసినటువంటి సర్వేవల్ల శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు కెపాసిటీ 1,061 ఉ. అడుగులకు తగ్గినదనే మాట సర్వేలో వచ్చినది వాస్తవమేనా? The Official survey has revealed 1.5 feet per year. అధ్యక్షా, అంతేకాకుండా శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టులో ఉన్నటువంటి 42 గ్రేట్లను తీయకపోవడం సిల్ట్ నిండిపోయింది. అవి తుప్పు పట్టిపోయాయి. దానిని గురించి అలోచించకపోవడంవల్ల సిల్ట్ వేరుకుపోతున్న మాట వాస్తవమేనా? ఇక ఈ ప్రభుత్వంవారు మోరేసీ, సాగర్ అనే కొత్త కళాకారులను తెచ్చారు. కొత్తకళాకారుల సంగతేమిటో మాకు తెలియదు కానీ - Already the Government of Andhra Pradesh has acquired. సిల్ట్ డిపాజిట్ ను తీసివేయడానికి 1986లో కెనడా నుండి 40 లక్షల రూపాయల విలువైన అపరేటెస్ తెప్పించిన మాట వాస్తవమేనా? శాసనసభలో సత్యదూరమైన సమాచారం చెవితే, సర్వేన సమాచారం చెప్పకపోతే మేము నీస్పహాయులుగా ఉండడానికి ప్రజలు మమ్ములను పంపించలేదు. Definitely we are bound to ask certain questions. కెనడాకు చెందిన విలియమ్స్ అనే అతన్ని రోజుకు రెండువేల రూపాయల వేతనంతో సిల్ట్ ను తీసివేయడానికి నియమించి 25 లక్షల రూపాయల విలువైన బోట్ ను అతనికి ప్రొవైడ్ చేయకపోవడంవల్ల అతను నీస్పహాయంగా తిరిగివెళ్లిన మాట వాస్తవమేనా? Government has sanctioned Rs. 1 crore in the year 1985-86. చెక్ డామ్స్ ను కన్స్ట్రక్ట్ చేయడానికి, సెక్స్ ను రెస్టోయిన్ చేయడానికి 1985-86లో మంజూరుచేసిన కోటి రూపాయలు ఖర్చుచేయకుండా, చెక్ డామ్ నిర్మాణం చేయకుండా ఉన్నమాట వాస్తవమేనా?.....

మిషన్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు ఎన్ని సబ్జెక్టులలోకి సమాధానం చెప్పారు? దీనిమీద డిస్కషన్ ఉంది. మీరు అనవసరంగా చాలా టైం తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- భైంసా, బాసర్, ముధోల్, నిర్మలలో 12 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి చెట్లు నాటడానికి ప్రయత్నం చేస్తే ఆ స్కీం పూర్తిగా విఫలమైపోయి ఒక్క చెట్టుకూడా లేని మాట వాస్తవమేనా? ఈ పది ప్రశ్నలలో ఏ ఒక్క ప్రశ్నగానే ఇర్రిగేషన్ అంటే నేను కూర్చుంటాను. ఈ పది ప్రశ్నలలో ఒక్కదానికి జవాబు ఇవ్వకుండా అటు అధికారులు, ఇటు మంత్రిగారు ప్రయత్నం చేస్తే - శాసనసభను తప్పుద్రోవ పట్టిస్తే కష్టం. ఇది తెలంగాణా రైతులకు టెంఫ్ సేవింగ్ ప్రాజెక్ట్. అధికారులు, ప్రభుత్వం క్రతినీ దీనిని నిర్వహించేస్తుంటే తెలంగాణా రైతులు చూస్తూ కూర్చోరని మనవిచేస్తూ నేను అడిగిన 10 ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను.

మిషన్ స్పీకర్:- ప్రజలు మిమ్మల్ని పంపించింది దీనికొరకు కాదు, ఆసెంబ్లీని సక్రమంగా నడిపించడానికి పంపించారు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- ఈ రాష్ట్రానికి చెందిన అధికారులు శాసనసభను, స్పీకర్ గారిని మభ్యపెట్టి తప్పుద్రోవ పట్టిస్తే మేము వారిని దొరికించుకొని ప్రభుత్వాన్ని పది ప్రశ్నలు వేశాం. ఆ మోరేస్, సాగర్ అనే కొత్త కళాకారుల్ని ప్రక్కకుపెట్టి గత చరిత్ర గురించి చెప్పమనండి.

మిషన్ స్పీకర్:- ఇంత టైం తీసుకొంటే మిగతా క్వశ్చన్స్ అవసరంలేదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- శాసనసభను గానీ, అంతకుమించి తమనుగానీ తప్పుద్రోవ పట్టించే దురుద్దేశం నాకు లేదని స్పష్టంగా తెలియజేస్తున్నాను. తమరు రికార్డ్ చూడండి. నేను అన్నది అసలు స్టాడిస్ చేయలేదని చెప్పలేదు. యాక్చురల్ గా అన్నిరకాల స్టాడిస్ చేస్తే తప్ప ఎగ్జాక్ట్ పోజిషన్ తెలియదని చెప్పాను. 29 టి.ఎం.సి.ల కెపాసిటీ కలిగిన నీటిని నిలువచేయడానికి వేలులేకుండా సిల్ట్ అయిందని కూడా చెప్పాను. వారు చాలా డిటెయిల్ గా పది ప్రశ్నలు వేశారు. ఆ పది ప్రశ్నలు ఇస్తే ఈవేళ సాయంకాలానికి వారికి డిటెయిల్ గా అన్సర్స్ వ్రాసి ఇస్తాను.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- ప్రశ్నలు ఉన్నాయి కాని సమాధానం చెప్పలేదు. ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలేమీ అని అడిగితే....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, తమరు అనుమతిస్తే శాసనసభలో రేపు ఉదయం జవాబు ఇవ్వడానికి నాకు అభ్యంతరంలేదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- అధ్యక్షా, ఈరోజు వారు ప్రజల అవసరాలను తీర్చి వలసిన అవసరం ఉంది. మీరు అధికారులను మందలించవలసిన అవసరం వచ్చింది. మీరు మందలించకుండా ఉరుకొనే వేలులేదు; వదిలిపెట్టడానికి వేలులేదు. ఈ క్వశ్చన్స్ ను షోస్టో పోన్ చేయండి. మమ్ములను తప్పుదారి పట్టిస్తారా? ఇదేనా అధికారులు చేసే పని?

మిషన్ స్పీకర్:- రేపటి వరకు ఇస్తామన్నారు.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- What are the measures taken by the Government? అని అడిగితే మెజర్ గురించి చెప్పరా? సిక్స్ పేరుకుపోతే ఏం చేస్తున్నారో చెప్పరా? సభను మిసిల్ డి చేస్తున్నారు. ఈ ప్రశ్నను పోస్టపోస్ట్ చేయండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఈ ప్రశ్నకు పోస్టపోస్ట్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అరగంట సమయం తీసుకొన్న తరువాత ఇప్పుడు పోస్టపోస్ట్ చేయమంటే ఎట్లా? ఇది మేరంతా కలిసి మిగతావాళ్ళను ముంచినట్లుకాదా?

శ్రీ డి. చిన్నమల్యయ్య (ఇండుర్):- న్యాయం చేయాలి కదా?

(ప్రతిపక్షానికి చెందిన చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు లేచి నిలుచున్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- పోస్టపోస్ట్ చేస్తే రేడినల్ ఫీలింగ్ తెచ్చినట్లు. తెలంగాణా సమస్యలపై మాట్లాడినట్లు అవుతుంది. క్వశ్చన్ ఈజ్ పోస్టపోస్ట్.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఈ క్వశ్చన్ మాది, రిక్వెస్ట్ చేసే అధికారం మాకు ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అరగంట తరువాత రిక్వెస్ట్ చేశారు గనక కన్సిడర్ చేయడం కూడా కష్టమే. Question No. 21 is postponed. Already I have postponed it. Why do you make noise without hearing? అసెంబ్లీలో హడావిడి చేయడానికి ప్రజలు పంపలేదు. I will look into it.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- రేపటికి పోస్టపోస్ట్ చేస్తున్నారా? వెంటనే పోస్ట్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రేపటికి పోస్ట్ చేయడంలేదు. నెక్స్ట్ క్వశ్చన్ తీసుకొంటున్నాను.

అనంతపురం జిల్లాలో సేద్యపు బావుల త్రవ్వకము

22-

*6212- సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు, సి. విఠల్ రెడ్డి, మహమ్మద్ రజబ్ అలీ, జి. యాదగిరి రెడ్డి, వి. నారాయణరావు (మునుగోడు), డి. చిన్నమల్యయ్య, ఎం.బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ), కె. బిక్కం:- రేవులు, భూగర్భజల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపడం:

(అ) అనావుషి వేడిత ప్రాంతమైన అనంతపురం జిల్లాలో 3134.44 లక్షల రూపాయల వ్యయంతో 2,62,111 బావులను త్రవ్వే 54,172 హెక్టార్ల అదనపు భూమిని సాగులోనికి తెచ్చిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఈ 2,62,111 బావులను త్రవ్విన మండలాల పేర్లెవ్వి;

(ఇ) బావులన్నీ మంచి స్థితిలో వున్నాయా, లేనిచో, వాటిలో ఎన్ని బావులు నిరుపయోగంగా ఉన్నవి?

రేవులు, భూగర్భజలశాఖమంత్రి (శ్రీ ఆర్ దామోదర్ రెడ్డి):-(అ) అనంతపురం జిల్లా, 1990-91 నాటికి 55,180 సాగునీటి బావులు ఉన్నాయి. భూగర్భ జల వనరుల క్రింద సంవత్సరంలో సాగయిన మొత్తం విస్తీర్ణం 1,04,032 హెక్టార్లు, నీకర విస్తీర్ణం 83,070 హెక్టార్లు. ఒక్కొక్క బావి ప్రస్తుత యూనిట్ వ్యయం రూ. 25,000/- ఆ విధంగా, అనంతపురం జిల్లాలో ప్రస్తుత బావుల మొత్తం వ్యయాన్ని రూ. 13,795 లక్షలుగా అంచనా వేయడమయింది.

(ఆ) వీరబ్రహ్మ సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

(ఇ) జిల్లాలో ప్రస్తుతం ఉన్న మొత్తం 55,180 సాగునీటి బావులకుగాను, 14,223 బావులు పనిచేయడం లేదు. బావులు నిరుపయోగంగా మారడానికి గల వివిధ కారణాలలో ముఖ్యమయినవి ఈ విధంగా ఉన్నాయి. సంవత్సరాల తరబడి అనావృష్టి కారణంగా అవసరమయినంత మేరకు నీరు భూగర్భంలో చేరకపోవడం, కొన్ని స్థానిక జోన్లలో అధికంగా వినోగం జరగడం, కుంగిపోయే స్వభావపు నేల, భూగర్భ సంబంధమైన మార్పులు.

అనంతపురం జిల్లాలోని 63 మండలాల పేర్లు తెలియజేయు పట్టిక

వరుస సంఖ్య	మండలం పేరు	వరుస సంఖ్య	మండలం పేరు	వరుస సంఖ్య	మండలం పేరు
1.	అనంతపురం	22.	తాడిమర్రి	43.	బుక్కపల్లి
2.	రావేతడు	23.	బతలపల్లి	44.	మడకనీర
3.	గర్లడిన్న	24.	సి.కె. పల్లి	45.	అమరపురం
4.	అత్మకూర్	25.	కనగనపల్లి	46.	గుడిబండ
5.	కుడ్డూర్	26.	రామగిరి	47.	రోల్స్
6.	సింగనమల	27.	కళ్యాణదుర్గ	48.	అగిలి
7.	బి.కె. సముద్రం	28.	బెలుగుప్ప	49.	పొందూపూర్
8.	నర్సల	29.	కంబదూర్	50.	పరిగి
9.	తాడిపత్రి	30.	కుందీర్పి	51.	లేపాక్వి
10.	యదికి	31.	బ్రహ్మసముద్రం	52.	చిలమత్తూర్
11.	పెద్దపప్పు	32.	సెట్టూర్	53.	గోరనపల్లి
12.	పుట్లూర్	33.	రాయదుర్గ	54.	కదిరి
13.	ఎల్లనూర్	34.	డి. పొరవూల్	55.	ముడిగుట్ట
14.	గుంతకల్	35.	గున్నగట్ల	56.	నల్లమడ
15.	గుత్తి	36.	కనకల్	57.	ఎన్.పి. కుంభ
16.	పమిడి	37.	బోమ్మనపూల్	58.	తలుపుల
17.	పి. పడుసూర్	38.	పెనుకొండ	59.	నల్ల చెఱువు
18.	ఉరవకొండ	39.	సోమనదెపల్లి	60.	ఓ.డి. చెఱువు
19.	పజ్జికరూరు	40.	రొడ్లం	61.	తనకల్
20.	విడపనకల్	41.	పుట్లపల్లి	62.	అమదగుర్
21.	ధర్మవరం	42.	కొత్తచెరువు	63.	గండ్రపంబ

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఎడారిగా మారుతున్న అనంతపురం జిల్లాలో ఉన్న పరిస్థితి ఏమిటంటే ఒక్కో బానికీ 25 వేల రూ.లు ఖర్చు అవుతుందంటే 55 వేల బావులకు ఎంత ఖర్చు అవుతుందో తెక్కవేయండి. 14 వేల బావులు పనికీరాకుండా పోయాయని వారు చెప్పారు. వారి తెక్కప్రకారం చూసినా 1/3వ వంతు బావులు పనికీరాకుండా పోయాయి. దీనివల్ల ఎన్ని వేల ఎకరాలు పంట సాగుకాకుండా ఉన్నాయో చెప్పమనండి. వారు సాగుబడి అవుతున్న భూముల వివరాలే చెప్పారు కానీ సేద్యం కాకుండా వున్న భూములవల్ల ఎంత నష్టం జరిగిందో చెప్పమనండి.

— Mr. Speaker:- Knowing everything if you discuss what is the use? This is question-hour.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వారు సగం ఆన్సర్ ఇచ్చి సగం దాచే పరిస్థితి ఉంటే ఈ హౌస్ నడవదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అడిగితే చెప్తారు. అడకుండానే లెక్చర్ ఇస్తే ఎట్లా చెప్పండి.

9.10 శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- స్పెషల్ పథకం ప్రవేశపెట్టారు. 55వేల బావులలో నేరు డి. వారు చెప్పే 14 వేలకంటే ఎక్కువ బావులు సాగునకు పనికీరాకుండా, పనివేయలేని పరిస్థితి వున్నది. కరెంటు లేకపోవడంవల్ల చాలా ఇబ్బందులు వున్నాయి. బావులు పని చేయకపోవడంవల్ల ఎన్నో ఎకరాలలో సేద్యం చేయడానికి అవకాశం లేకుండా పోయింది. ఎంతో నష్టం రైతాంగానికి కలుగుతున్నది? కాంపెన్సేషన్ యివ్వడానికి ఏమి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు? బావులను రీజిపెన్ చేయడానికి ఏమి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- సార్, 14,283 బావులు పనిచేయడంలేదు. దీనికి కారణాలు కూడా నేను చెప్పాను. దీని గురించి ప్రభుత్వ పరంగా పెర్మిటేషన్ టాంక్కు, బెక్ డామ్స్ నిర్మాణం చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సభా సమిటిని వేయండి, నేను కూడా అనంతపూర్ జిల్లాను విస్తృతంగా తిరిగి వచ్చాను. మేడ్యారా అనంతపూర్ జిల్లా ప్రతిపక్షనాయకులు కూడా వున్నారు. ఆయనకూడా ఆ జిల్లాకు సంబంధించిన వారు. పెర్మిటేషన్ టాంక్కు అని అందరు చెప్పుచున్నారు. But actually nothing is taking place in Anantapur district. ఎవరు ఏమీచెప్పినా కూడా అక్కడ ఏమీ జరగడం లేదు. మీరు సభా సంఘాన్ని వేయండి. అనంతపూర్ జిల్లాలో తెప్పండి, వారు మీకు రిపోర్టు ఇస్తారు. పోనీ, వారికి నమ్మకమైన వారినీ వేయండి.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- ఇన్ వెన్యూగేషన్ చేయడం జరిగింది. దాంట్లో 189 పెర్మిటేషన్ టాంక్కు వున్నాయి. 57 వాటికి ఫీజిబిలిటి లేదు. ఇది సమాచారం నా దగ్గర వుంది.

శ్రీ డి. చిన్నమలయ్య:- అనంతపూర్ జిల్లా పూర్తిగా డ్రాబ్ ఏరియాగా మారింది. అనంతపూర్ జిల్లా అంతా పూర్తిగా నేరు లేదు. కిందికిపోయాయి అని మంత్రీగారు

ఓప్పుకుంటున్నారు. నేటిని పైకి తీయడానికి ప్రధానమంత్రిగారు రూ. 1! వందల కోట్లు ఖర్చుచేయడానికి, యి భూగర్భ జలాల పైకి తీసుకురావడానికి, ఇటువంటిది మరో జిల్లాలో రాకుండా వుండడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? మంత్రిగారి అవగాహనలో వుందా? లేకపోతే శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు ఒక కమిటీని వేసి, సమాచారాన్ని సేకరించి ఆ జిల్లాను మనరాష్ట్రాన్ని భాగవేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- సార్, అనంతపూర్ జిల్లాలో, గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు, ఒక్క ధర్మవరం మండలం మాత్రమే డ్రాఫ్ట్ ఏరియా క్రింద గుర్తించబడింది. గ్రే ఏరియా క్రింద 4 మండలాలు పట్నూర్, నర్సల, రోల్ల, పరిగి డిక్కెర్ అయ్యాయి. బావులు, బోర్ బావులు త్రవ్వే అవకాశం వున్నదీ. డార్క్ ఏరియాలో 85 పర్సెంట్ ఎక్స్ ప్లాయిట్షన్ చేయడానికి ధర్మవరం తాలూకాలో వున్నదీ. ఈ నాలుగు మండలాలను గ్రే ఏరియా క్రింద వున్నదీ. ధర్మవరం మాత్రం డార్క్ ఏరియా క్రింద వున్నదీ. ఇదివరలో సర్వే చేసినప్పుడు ధర్మవరం డార్క్ ఏరియా క్రింద వుండేది. రే సర్వే చేస్తే అది డార్క్ ఏరియా క్రింద తేసివేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, అందరికీ తెలిసిన విషయం. అనంతపూర్ జిల్లా యిప్పుడున్న పరిస్థితులు కొనసాగితే ఎడారిగా మారిపోతుంది. ఏమాత్రం కూడా భూగర్భ జలాలు అక్కడ వుండే అవకాశం కలిగింపడం లేదని అందరికీ తెలిసిన సంగతిగా మనవి వేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు ప్రతేకమైన శ్రద్ధతో కె.సి. కెనాల్ కు కృషిచేసి జలాలను తరలించి అక్కడ 10 టి.ఎం.సి.లు వాటర్ అనంతపూర్, ధర్మవరం కెనాల్ కు తరలించబడుతున్నాయని కూడా మీకు యి సందర్భంగా గుర్తుచేస్తున్నాను. మంత్రిగారు చెప్పారు - భూగర్భ జలాలను పెంపొందించాలని, దానికోసం ఏ విధమైన నిర్ణయం తీసుకుంది, నేరు భూమిలోకి వెళ్ళిపోయాయి. వెళ్ళిన జలాన్ని పైకి తీసుకువచ్చి ఏ విధంగా వ్యవసాయానికి వాడుకొనే విధంగా చేస్తారని వారికి గుర్తు చేస్తున్నాను. కాబట్టి నేరు ప్రవహించే అవకాశమే కలిగింపకుండా, మేము భూగర్భ జలాలను పరిశోధిస్తున్నాం, పరిశోధిస్తున్నాం అంటే, బాటకపు మాటలతో ప్రజలను నమ్మించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. అందుకని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాంలో ధర్మవరం కాలువకు ఎన్ని కోట్లు ప్రభుత్వం ఖర్చు చేసింది. రెండున్నర, మూడు సంవత్సరాలు పూర్తికావస్తున్నదీ మే ప్రభుత్వం వచ్చి ఎంత ఖర్చుచేశారు? ఏమి ప్రయత్నం చేశారు? అది ఏమీ చెప్పకుండా ధర్మవరం చెరువు వున్నదీ, ఇతర చెరువులున్నాయి. కొన్ని వందల చెరువులు వున్నాయి, వాటిని యి కాలువతో కాంపాల్. పెర్మల్టేషన్ టాంక్సు వాడబడే విధానంవున్నదీ. రెండున్నర సంవత్సరాల నుంచి ఒక్కచెరువులో పూడిక తీయలేదు. నేను ప్రతిపక్ష నాయకునిగా అనంతపూర్ జిల్లా, హిందుపూర్ నియోజకవర్గం నుండి వచ్చిన శాసనసభ్యుణ్ణి కాబట్టి దీని విషయంలో ఎంతో బాధ్యత వున్నదీ. ఆ జిల్లా శ్రేయోభిలాషిగా, ముఖ్యంగా రైతాంగాన్ని అదుకునే వ్యక్తిగా సర్వేనా సమాధానం ఇప్పించాలి. కేవలం పెర్మల్టేషన్ టాంక్సు అండర్ గ్రౌండ్ వాటర్ అని మాట్లాడుతూ ప్రజలను మభ్యపట్టవద్దని మే ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఎప్పుడు పూర్తిచేస్తారు యి కాలువలు? ధర్మవరం కాలువకు ఎంత ఖర్చుచేశారని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- శ్రీ రామారావుగారు చెప్పినవి యి ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు. సప్లై ప్రశ్న వేస్తే జవాబు వస్తుంది. అనంతపూర్ జిల్లాలో 150 పెర్మల్టేషన్ టాంక్సు, చెక్ డామ్స్ కన్సర్వేషన్ చేశాము ఇంకా 60 తీసుకోబడుతుంది.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ఒక సందర్భంలో అనంతపూర్ జిల్లాను తిరగి చూశాను, అది పూర్తిగా కరువు ప్రాంతంగా వున్నది. అక్కడి ప్రభుత్వ యంత్రాంగం యిప్పిని రిపోర్టు తప్పగా వున్నది. 14 వేల బావులకంటే ఎక్కువ బావులు పనిచేయడం లేదు. కరువుకాటకానికి గురయి పనిలేక పశువులకు పశుగ్యాసం లేక పశువులను అమ్ముకొని తీవ్రకష్టానికి గురి అవుతున్నారు. యీ రైతులను, యీ జిల్లాను ఆదుకోవడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏమిచర్య తీసుకున్నది? పెర్మ్యువలేషన్ టాంకులు, మిగిలిన చెరువులను ఎప్పుడు పూర్తిచేస్తారు?

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- పెర్మ్యువలేషన్ టాంకు ఇన్వెస్టిగేషన్ తరువాత ఫేజిలిటీ పనులవారీ బోకమ్ చేస్తారు. అంతేకాకుండా, మైనర్ ఇరిగేషన్, పంచాయతీరాజ్ మైనర్ ఇరిగేషన్ ఇంజనీరింగ్ తో, గ్రాండు వాటర్ డిపార్టుమెంటు తో, ఐ.డి.సి. వారితో ఒక కోఆర్డినేషన్ మేటింగు పెట్టడం జరిగింది. ఎక్కడ అయితే ఫేజిలిటీ పుంటుందో అక్కడ తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎంత ఎవమాంటు ఖర్చుచేస్తున్నారు అని అడుగుతున్నారు?

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- గ్రాండు వాటర్ డిపార్టుమెంటు ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసింది. కోఆర్డినేషన్ మేటింగు పెట్టి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుంది. తప్పకుండా భూగర్భ జాలాలను పెంపడానికి ప్లయత్నం చేస్తుంది.

9-20 శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మాకు కావలసిన జవాబు కొరకు డైరెక్ట్ గా అడిగాను. ఉ. కానే జవాబు రాలేదు. ఇప్పుడు 14 వేల బావులు పనికి రాకుండా వోయాయని చెప్పారు. లక్ష ఎకరాలు గ్యాస్ అయితే అందులో 83 వేల ఏకరాలు కల్పివేసినా తీసుకువచ్చామని చెప్పారు. ఇప్పుడు ఈ 14 వేల బావులు పనికి రాకుండా వోవడం వలన ఎన్ని ఎకరాలు సేద్యం లేకుండా వోయాయి? ఈ 14 వేల బావుల ఎంత కాస్ట్ అవుతుంది? మరల ఏమయినాలో తగ్గవ్వడానికి కాంపెనేషన్ ఏమయినా ఇస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ - నాగేశ్వరరావుగారూ తమరి సజెషన్ బాగానే వున్నది. ఆ సజెషన్ ప్రకారం నేను విలివి మాట్లాడి దాని సౌజ్యంకు ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఎన్నిటికని తమరు ఫేబిల్ లోకి పిలుస్తారు? ఇంకో అసెంబ్లీ అక్కడ జరుగుతుంది. అనంతపూర్ జిల్లా విషయం ప్రధానమంత్రిగారి దగ్గర వున్నది. ఈ జిల్లాను మేము బాగు చేయలేము. మా స్టేట్ వల్ల కాదు, మేరు రండని ప్రధాన మంత్రిగారిని అడిగారు. ముఖ్యమైన జిల్లా గురించి మనం మాట్లాడేప్పుడు.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మిమ్ములను విలివి సజెషన్స్ తీసుకుంటాము. అంతకన్నా ఇంక ఏమీ కావాలి?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- తమరి ద్వారా ఒక క్వశ్చన్ అడుగుతున్నాను. నేను సజెషన్స్ ఇచ్చే దేశ వచ్చినప్పుడు జనరల్ డిస్కషన్ లోనో, లేకపోతే ఇరిగేషన్ మేదనో స్పెషియల్ గా క్వశ్చన్ అడుగుతాను. దాచే దానిని దాయకుండా నేను ఒక విషయాన్ని

స్పష్టంగా అడుగుతున్నాను. 14 వేల 222 బావులు పనికి రాకుండా పోయాలి. 25 వేల ఎకరాలకు మొత్తం 55 వేల బావులు వుండి సేద్యం అవుతుందని వారు చెక్క చెబ్బారు. 14 వేల బావులు పనికి రాకుండా పోవడం వలన ఎంత భూమి సేద్యం గాకుండా వున్నదో ఎంత నష్టం జరుగుతున్నది? ఈ 14 వేల బావుల కాస్ట్ ఎంత? ఏమయినా రైతులకు ఏమైనా నష్ట పరిహారం ఇప్పి వారు తిరిగి వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ మంత్రిగారు కాకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారిని వచ్చి జవాబు చెప్పమనండి. లేకపోతే క్వెస్టన్ ను పోస్ట్ పోస్ట్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దామోదరరెడ్డిగారు వాటికి ఎంత ఖర్చు అయినది చెప్పారా?

శ్రీ ఆర్. దామోదరరెడ్డి:- ఖర్చు వివరాలు చెప్పాను. ఒక్కొక్క బావికి ఇంచుబాగుగా రూ. 25 వేల ఖర్చు అవుతుంది. ఇప్పుడు ద్వై అయిన బావులు పనికి రాని బావులు కలిసి చెప్పడం జరిగింది. ఈ భూగర్భ జలాలు క్రిందకు పోయాయనే దానితోనే పెర్కల్టేషన్ ట్యాంక్స్, పెర్కల్టేషన్ పాండ్స్, చెక్ డ్యామ్స్ నిర్మాణం జరుగుతుంది. అనంతపురం జిల్లాలో ఏమీ చర్యలు తీసుకున్నది చెప్పాను. అనంతపురం జిల్లాలో 150 పెర్కల్టేషన్ ట్యాంక్స్, చెక్ డ్యామ్స్ నిర్మాణం చేయడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- 14 వేల బావులకు అయ్యే ఖర్చు చెప్పండి?

శ్రీ ఆర్. దామోదరరెడ్డి:- 150 పెర్కల్టేషన్ ట్యాంక్స్ తీసుకున్నామని చెప్పాను. తమరు చెప్పినట్లు గౌరవ సభ్యులతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, వారు చేసే సూచనలను ప్రభుత్వం తప్పకుండా పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సమాధానం ఏమయినా ఇప్పిస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాకు ఒక మాదిరిగా సాటిస్ ఫాక్చర్స్ వున్నది. మీకు తప్పిగా జవాబు తెప్పించడానికే ఫోన్ లోకి మీమ్ములను పలిపి మాట్లాడుతానని మంత్రిగారే చెప్పారు. సమాచారం తెప్పించి ఇస్తాను అన్నారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఎప్పుడు మాట్లాడుతారు? 14 వేల బావుల వల్ల సేద్యం కాని పొలం ఎంత అని అడుగుతే పెర్కల్టేషన్ ట్యాంక్స్ అంటారు ఏమిటి? దీనిని పోస్ట్ పోస్ట్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనిని పోస్ట్ పోస్ట్ చేసుకునే దానికాన్నా డేట్ అడిగి పెడితే మంచిది గదా? డేట్ ఎప్పుడు కావాలి?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలంతా ఈ ప్రభుత్వం యొక్క దగాకోరు విధానాన్ని తెలుసుకోవాలి. అనంతపురం జిల్లా గురించి మొసలి కన్నేరు కారుస్తున్నారు. ప్లె, ప్లె మాటలు తప్ప అందులో నిజం లేదు. నేను వచ్చి తమ ఫోన్ లో మంత్రిగారికి సలహాలు యివ్వడం ద్వారా అనంతపురం జిల్లా ప్రజలకు అన్యాయం చేయడం అవుతుంది.

అనంతపురం ప్రజలకు తెలియాలి. ప్రధానమంత్రి దగ్గర వున్న రూ. 11 వందల కోట్ల వ్యవహారం తెలియాలి? ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ సహాయం చేస్తున్నదో తెలియాలి? ఏమీ తెలియకుండా, ఫేబర్లో మాట్లాడమంటారు ఏమిటి? డైరెక్ట్ జవాబు అడుగుతున్నాను. ఇది నా హక్కు. 14 వేల బావులు పనికొరకుండా పోయాయని వారే చెబుతున్నారు. ఎంత నష్టం అయింది. ఎన్ని ఎకరాలు సేద్యం గాకుండా పోయిందని ప్రశ్న అడిగితే పెర్సులేషన్ ట్యాంక్స్ అంటారు. తమరి ఫేబర్లోకి రమ్మంటారు. సలహాలు ఇవ్వమంటారు. వారు ఏమో. 11 వందల కోట్ల రూపాయల పథకం పెట్టినట్లు పత్రికలు నిండా పెద్ద అక్షరాలతో వేసుకుంటున్నారు. ఇదేమిటి? నాకు సమాధానం కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సమాధానం రాకుండా కూర్చుంటే అర్థం లేదు.

Sri P. Nageshwara Rao:- You have to protect my interests.

Mr. Speaker:- I protect your interests. టైము కూడా అవసరం లేదనుకుంటే నాకు ఇప్పుడే ఆన్సర్ రావాలి అంటే ఆన్సర్ లేదీ రాదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నేను అత్యంత గౌరవంగా తమరు కూర్చోమంటే కూర్చుంటాను

మిస్టర్ స్పీకర్:- గౌరవనీయ సభ్యులకు చెప్పేదేమంటే దీని మీద డిస్కషన్ కు ఫేబర్ కు మంత్రిగారు వచ్చే దానికి సిద్ధంగా వున్నారు. సజెషన్స్ ఇవ్వండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సభలో పెడితే అందరికీ తెలుస్తుంది. ఫేబర్ లో రహస్యంగా వద్దు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాకు ఎప్పుడు టైము వంటే అప్పుడు పెడతాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- తమరి ఇష్టం అయిన టైమ్ లోనే ఇక్కడ పెట్టండి. ఏ చర్చకు అయినా మేము తయారుగా వున్నాము.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి (ధర్మవరం):- అనంతపురం జిల్లాలో దాదాపు 80 శాతం భూభాగంలో రోజు, రోజుకు భూగర్భ జలాలు లోపలికి పోతున్న మాట వాస్తవమా? రెండు మూడు సంవత్సరాలలో గ్రామాలకు, గ్రామాలు పూర్తిగా త్రాగు నీరు లభించక ఖాళీ చేయవలసిన మాట వాస్తవమా? ఇలాంటి పరిస్థితులలో కేవలం ఒకే ఒక చిత్తవతే నదీ పరివాహక ప్రాంతాలు రే భారముల్ గొండ్ వాటర్ ప్రొజెన్షియల్ జోన్స్ శాటిలైట్ ద్వారా కనుగొన్న మాట వాస్తవమా? ఈ ప్రొజెన్షియల్ జోన్స్ ను ఏమయినా టాప్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? అదే నిజం అయితే మరి ఎన్.జి.ఆర్.ఐ., సర్వే రిపోర్టు ప్రకారంగా కొన్ని ప్రొజెన్షియల్ జోన్స్ కనుగొన్నారా? ఆ ప్రొజెన్షియల్ జోన్స్ నుంచి కూడా వాటర్స్ టాప్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? ఇంతకు ముందు మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ గొండ్ వాటర్స్ ను పెంచడానికి పెర్సులేషన్ ట్యాంక్స్, చెక్ డామ్స్

కడుతున్నాం అన్నారు. ఈ రెండున్నర సంవత్సరాలలో కనీసం ఒక్క పెర్మిట్టేషన్ ట్యాంక్ అయినా కట్టారా? చెక్ డ్యామ్స్ బీజెస్ ఎక్కడయినా పూడ్చారా? ఎక్కడ బీజెస్ పూడ్చారో అక్కడ ఒక చెక్ డ్యామ్ అయినా కట్టామని చెబితే మేము సంతోషపడతాము. సత్వదూరమైన సమాచారంతో సభను తప్పు తోవ పట్టిస్తున్నారు. సరైన సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సరిగ్గా చేశారా అనే పదానికి జవాబు ఏమిటో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- తుంగభద్రా వ్యా తెవల్ కెనాల్ క్రింద 63, 472 ఎకరాలు సాగు అవుతున్నది. ఇది కమాండ్ ఏరియా. 22 మండల్స్ సర్వే అవుతున్నవి. మిగతాది డ్రై ఏరియా. ఆయకట్టు క్రింద వున్న బావుల సంఖ్య కూడా చెప్పాను. నిరుపయోగంగా బావులు వున్నాయని పెర్మిట్టేషన్ ట్యాంక్స్, పెర్మిట్టేషన్ పాండ్స్ కడుతున్నాం. పెర్మిట్టేషన్ ట్యాంక్స్ ఎన్ని నీర్మించినది కూడా చెప్పడం జరిగింది. కావాలంటే ఏ మండలాలలోనూ వున్నాయో తెలియజేస్తాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిపాబ్. వీరల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, డబ్బులు కాజేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీ లీడర్ చెప్పారు నేను ఒప్పుకున్నాను. మరల మీకే డ్రైవర్స్ అంతా వుండాలంటే కుదరదు.

శ్రీ సిపాబ్. విఠల్ రెడ్డి:- దయచేసి వినండి. బావులు తగ్గవ్వడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు సమయం పాటించకున్నా నేను అయినా కొద్దిగా పాటించాల్సి గదా.

శ్రీ సిపాబ్. విఠల్ రెడ్డి:- 55 వేల 180 బావులు వున్నాయి. ఇందులో 14 వేల 222 బావులు ఫేల్ అయ్యాయి. కాబట్టి ఈ బావులు తగ్గవ్వినారా, లేదా? కుంభకోణం జరిగింది. ఇక్కడి నుంచి వ్యాద్రాబాద్ పంపించే అధికారులతో విచారణ చేయాలిదా? మరల సభ సమక్షంలో పెట్టగలుగుతారా?

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- వారు వేరే ప్రశ్న వేస్తే సమాధానం ఇస్తాను.

శ్రీ సిపాబ్. వీరల్ రెడ్డి:- మంత్రిగారు ఏమీ చెప్పారో మాకు అర్థం కావడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను మీకు సమయం ఇస్తాను. ఫంబర్ లోకి పిలుస్తాను అన్నాను గదా? రెండు ప్రశ్నల మీదనే ఇంత సమయం జరిగింది. ఇంక మిగతా వాళ్లు శాసన సభ్యులు కాదని మీరు అనుకుంటారు. నేను ఏమీ చేయాలి?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వోస్టోపోన్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అర్థగంభి చర్చ తరువాత వోస్టోపోన్ చేయను. మీరు మొదట వోస్టోపోన్ అనలేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- తమరు దయతో ఒక విషయం ఆలోచించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ పట్టు మంచిది కాదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- తమరు కనికరించకుంటే ఎలా సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అర్థగంభి చర్చ చేసి వోస్టోపోన్ అనడం సరైన పద్ధతి కాదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- రోశయ్యగారినీ అడిగినా వెంటనే సమాధానం చెప్పే వారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను మేతో చర్చిస్తాను అన్నాను. మంత్రిగారు ఫంబర్ కు వస్తానని ఒప్పుకున్నారు. అదే గాకుండా మరల వోస్టోపోన్ అంటే ఎలా?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఇక్కడ చర్చించమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆ చర్చ ఇప్పుడు అర్థగంభి అయింది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- రేపటికి వోస్టోపోన్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను రేపటికి చేయను. లేడర్ మీద విశ్వాసం లేకపోతే ఎలా? After half an hour discussion I am not going to postpone it. I will give another 10 minutes. You may pose questions.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- తమరు ఒకసారి ప్రశ్న చూడండి సర్. వారు అడిగిన వాటికన్నీటికి సమాధానం చెప్పారు. అనంతపురం జిల్లాలో అనావుళ్ళి పేడిత పాఠశాలలో రూ. 3134-44 లక్షల వ్యయంతో బావులు ఇచ్చిన మాట నిజమేనా? అంటే దానికి సమాధానం చెప్పారు. అనంతపురం జిల్లాలో అన్ని బావులు లేవు. ఇన్ని బావులు వున్నాయి. 9.30 ఇంతనాగు అవుతున్నదని చెప్పారు. బావులు త్రవ్విన 63 మండలాల పేర్లు అడిగితే సభలో 6. పూర్తి వివరాలు ఇచ్చాము. 62 మండలాలలో ఎన్ని బావులు త్రవ్వమనేది ఇచ్చాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మళ్ళీ ప్రశ్న వేయండి. వోస్టోపోన్ కాదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మీమ్మల్ని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు సరైన సమాధానం రాకపోతే చెప్పండి. వాయిదా అంటే వారు కూడా ఒప్పుకోవాలి కదా?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వారు ఒప్పుకోవడం ఏమిటి? మీకు పవర్ ఉంది. మళ్ళీ మేము ప్రశ్న అడిగి, రావడానికి టైం పడుతుంది. ఈ సెషన్ అయిపోతే ఆరు నెలల దాకా సమావేశం ఉండదు. సమాధానం రాదు. మళ్ళీ ఈ గవర్నమెంట్ ఉండదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మంచి సజెషన్ ఇచ్చినా వినకపోతే ఎట్లా?

శ్రీ ఆర్. దామోదర్రెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు వేరే ఏవయినా సజెషన్ ఇస్తే తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సూచనలు ఎన్ని కావాలంటే అన్ని ఇస్తాము. మా జీవితాలే సూచనలు ఇవ్వడానికి, వాటిని పాటించే దశలో మాత్రం లేదు. 14 రోజులలో నోటీస్ ఎలవ్ చేస్తామన్నారు. చాలా సంతోషం. మళ్ళీ నోటీస్ ఇవ్వడం. ఎలవ్ చేయడం కాకుండా, మీకు ఇష్టం వచ్చిన రోజుకు ఘోర్తి సమాచారంతో రమ్మనండి. చాలా ప్రశ్నలు నేను అడిగాను. దయచేసి వాయిదా వేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- 14 రోజులలో నేను ఎలవ్ చేస్తానని చెబుతున్నాను. నేను తిబరల్గా ఉన్నాను. వారు, మీరు ఇబ్బంది పడకుండా చెబుతున్నాను. మీరు కృత్యం వేయండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఏదో ఒక్కటి చెప్పండి. మా కోర్స్ మేము చేసుకుంటాము. సాధారణంగా కృత్యం అవర్లో మీమ్మలినీ ధిక్కరించలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు చేశారు. కృత్యం వేయండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మాకు ఫాల్స్ ప్రిస్టేజి లేదు. మీమ్మల్ని బాధిస్తే క్షమాపణలు అడుగుతాము. ఎన్ని ఎకరాలకు సేద్యం కాకుండా పోయింది. ఎంత నష్టం జరిగింది చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు సజెషన్ చెబుతాను. వాయిదా పేసే బదులు అరగంట చర్చ అడిగితే బాగుండేది కదా?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఒప్పుకుంటున్నాము. మీ రూలింగ్ ఆమోదయోగ్యం. నమస్కారం చేసి చెబుతున్నాను. మీ సజెషన్ అంగీకరిస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు నోటీసు ఇవ్వండి. కృత్యం నెం. 5510 మినిస్టర్ ఫర్ లా.

నల్గొండలో తాత్కాలిక కార్మికుల నియామకంపై విచారణ

23--

*5510- సర్వశ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి, బి. వెంకటేశ్వరరావు (ఘటిర), పి. రామయ్య (నిడుమెలు), కె. రాములు (ఇబ్రహీంపట్నం):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నల్గొండ జిల్లాలో వేరే వ్యక్తుల పేర్లతో జరిగిన తాత్కాలిక కార్మికుల నియామకాల గురించి 21-8-1991వ తేదీన, హైదరాబాద్, విద్యుత్ సౌధలోని ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రవిద్యుత్ సంస్థ అధ్యక్షునికి ఇచ్చిన విజ్ఞాపనపై ఏదైనా విచారణ జరిపినారా;

(ఆ) అయినచో, ఆ విచారణలో తేలిన అంశములెవ్వి, దోషుల పై తీసికొన్న చర్య యేమి?;

(ఇ) ఆ విచారణ ఆధారంగా అసలు వ్యక్తులైన తాత్కాలిక కార్మికులకు కృమబద్ధ నియామకాలు ఇచ్చినారా; అందుకు సంబంధించిన వివరములెవ్వి?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున న్యాయశాఖ మంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి):- (అ) అవునండీ;

(ఆ) మారుపేర్లతో వ్యవహరించినట్లు కచ్చితంగా ఆరోపణలు రుజువుైన 13 మంది వ్యక్తులపై శాఖపరంగా చర్య తీసుకోవడమవుతున్నది. మిగతా కేసులకు సంబంధించి విచారణలు జరుగుతున్నాయి;

(ఇ) సంబంధిత అధికారులనుండి శాఖపరమైన విచారణ నివేదికలు అందిన తరువాత వాస్తవమైన అభ్యర్థులను చేర్చుకునే విషయాన్ని ఖరారు చేయడమవుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ కేవలం ఒకరికి బదులు ఒకరిని నియామకం చేయడమే కాదు. అదొక భాగం. రెండవ భాగం ఏమంటే కొందరికి ప్రమోషన్ ఇచ్చి ఆ స్థానంలో ఏ లెక్కా లేకుండా, వారి ఇష్టం వచ్చిన వారిని తీసుకున్నారు. మూడవ భాగం ఏమంటే ఒక పేరుతో అయిదు సార్లు నియామకం చేశారు. అంటే ఆ నాలుగు ఖాళీలను మళ్ళీ నింపుకోవచ్చు. ఈ రకమైన మూడు మోసాలు జరిగాయి. పత్రికలలో వచ్చింది. అయినా కూడా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఎందుకు విచారించలేదు. ఇంత కాలం కూడా ఎందుకు విచారణ చేయలేదు? 13 మంది దొరికారు అని మంత్రిగారన్నారు. 13 కాదు. ఇది మీ దృష్టికే అసలు ఎప్పుడు వచ్చింది? కొంత సమాచారం మంత్రిగారి ద్వారా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు అందించమని అడుగుతున్నాను. కావలసిన పేర్లు, ఎక్కడెక్కడ వారు పని చేస్తున్నారో అనే సమాచారం మీ ద్వారా వారికి పంపుతున్నాను. ఇది తెలుసుకునేందుకు వారికి మనుషులు లేరు. మేమయినా ఇద్దామని వివరాలు ఇస్తున్నాను.

(సభాపతికి కొన్ని పత్రాలు పంపారు)

ఈ విచారణ ఎప్పుడు జరిగింది? ఎప్పుడు బోర్డు దృష్టికి వచ్చింది? ఎందుకు ఇంత కాలం చర్య తీసుకోలేదు? నియామకం చేసిన వారి మీద ఏమయినా చర్య తీసుకున్నారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పింది వాస్తవం అని నేను అంగీకరిస్తున్నాను. ఇంతమందిని ఇంప్లీమెంట్ తో ఉద్యోగాలలోకి తీసుకున్నారు అని పిటిషన్ రిసీవ్ చేసుకోవడం వాస్తవం. 50 మంది ఈ విధంగా ఉద్యోగాలు సంపాదించు కున్నారని 9 దరఖాస్తులు వచ్చాయి. వాటిని విజిలెన్స్ వింగ్ కు ఇచ్చాము. వారు విచారణ చేసి 19 మంది విషయంలో ఆల్ రెడ్డి రిపోర్ట్ ఇచ్చారు. దానిలో 13 మంది విషయంలో క్లియర్ గా పూర్వ అయింది. ఈ 13 మంది కూడా సస్పెండ్ అయినారు. మిగతా 6గురు విషయంలో ఫర్ దర్ గా పోస్ట్ చేయమని చెప్పాము. మిగతా 31 మంది విషయంలో విజిలెన్స్ వారు విచారణ చేస్తున్నారు. గౌరవ సభ్యులకు హామీ ఇస్తున్నాను. వారిని మేము పోజిటివ్ చేసే సమస్య రాదు. ఇంప్లీమెంట్ చేసి జాబ్స్ తీసుకుంటే, ఆ విధంగా ఇచ్చిన అధికారి పూర్వ అయితే వారి మీద కూడా చర్య తీసుకోడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాన్ బోర్డు కాన్ మెనుకాడదు. గౌరవ సభ్యుని ఆవేదననూ, బావాలనూ మేము కూడా పంచుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- స్పీకర్ గారూ దయచేసి వినండి. నేను అడిగిన ప్రశ్న ఏ 9-40 డేట్ లో ఇప్పారన్న దానికి సమాధానం రాలేదు. ఏమీ అన్యాయం అండి. ఉ.

Mr. Speaker.- No deviation. ఎట్ లీస్ట్ ఫాలో కావాలి.

(శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి, శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీ పి. రామయ్య సప్లిమెంటరీ వేయడానికి ఎలా చేయాలని కోరసాగారు)

(అంతరాయం)

ఏదయినా అంతం ఉండాలి. ఎన్నోసార్లు డివియెట్ అవుతున్నారు. మేరు అప్పుడే టైం తీసుకున్నారు. దేనికయినా అర్థం ఉండాలి.

(అంతరాయం)

యు వాంట్ డివియెషన్. 9-30 గంటల వరకూ అయితే ఒకటే సప్లిమెంటరీ.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఆ ప్రకారమే చదువుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- బి.ఏ.సి డివిషన్ ప్రకారం 9-30 తరువాత ఇవ్వను. మీకు ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడే అధికారం ఉన్నా నేను ఎలా చేయడం లేదు. Nothing will go on into the records.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, వారు ప్రతిపక్ష పార్టీలో పోర్ట్ లీడర్స్. వారు మిమ్ములను అరిస్తూన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు డీవీయేట్ కావచ్చని చెప్పండి

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఇది ప్రజల సమస్య.

మిస్టర్ స్పీకర్:- బి.పి.సి డెసిషన్స్ డీవీయేట్ కావచ్చునని చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- డీవీయేషన్ సమస్య కాదు. కొంచెం మానవత్వంతో వ్యవహరించండి. అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రామారావుగారూ మీరు అనుభవజ్ఞులు. యువ్యాంట్ డీవీయేషన్ అదయినా ఒప్పుకోండి. You want that I should deviate?

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- డీవీయేషన్ లేదు. మా మాట వినండి. అధ్యక్షా, మీకు అప్లికేషన్ ఎప్పుడు వచ్చింది. ఎప్పుడు విచారించారు? అని వారడిగిన ప్రశ్న చాలా చిన్నది. దీనిలో డీవీయేషన్ ఏముంది? నాకు అర్థం కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు బి.పి.సిలో 9.30 తరువాత ఓన్లీ సింగిల్ అని డెసిషన్ తీసుకున్నాము.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మీరు అప్పుడే ఎన్నాన్ను చేయవలసి ఉండే టైం అయిపోయిందని.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చేసారు. Everybody is informed. మీరు చేయాల్సి పోర్ట్ లేడర్స్, బి.పి.సి డెసిషన్ పొరపాటు అనండి. ఇస్తాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మీరు అన్నాన్ను చేస్తే మేము అడగం. ఆయన అడిగిన ప్రశ్న చిన్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అన్నాన్ను మీరు చేసుకోవాలి. నేను కాదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- సప్లమెంటరీకి ఎలా చేయడం లేదని చెబితే మేము మొదలే ఊరుకునే వాళ్ళం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను అప్పుడే చెప్పాను. 9.30 తరువాత ఓన్లీ సింగిల్ అని.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- సింగిల్ ప్రశ్న అని చెప్పారు. బాగానే ఉంది. ఈ సింగిల్ ప్రశ్నలో అడిగిన దానికి జవాబు రాకున్నా ఫర్వాలేదని అడగకుండా పోవాలా? అప్లికేషన్ ఎప్పుడు వచ్చింది? ఎప్పుడు విచారణ మొదలు పెట్టారు? ఎవరిని అపాయింట్ చేసారు అధికారులను అని అడిగాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వాళ్ల ప్రశ్నలొన ఉంది డేట్. మళ్లీ నేను చెప్పేది ఏముంది? 21-8-91 అని ప్రశ్నలొనే ఉంది. మళ్లీ నేను జవాబు చెప్పాలా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి.- అది కరక్టు అవునా, కాదా మీరు చెప్పాలి. కన్సరన్స్ అపీసర్స్ ఎవరు? వాళ్లపైన చర్య ఏమీ తీసుకున్నారో చెప్పాలి

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- డేట్ అడిగారు. ఇప్పుడు పబ్లికే కరక్టు అవునా, కాదా అన్నారు. మళ్లీ యాక్షన్ అంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్.- వుయ్ వీల్ టేక్ యాక్షన్ అని కూడా సమాధానంలో చెప్పారు. I have not allowed them also. You can take any action. You can go out also, I don't mind.

(అంతరాయం)

నేను అపీల్ చెసాను బి.పి.సి అడ్వయిజరీ డెసిజన్ ప్రకారం రూల్స్ ప్రకారం వెళ్లండి. మీరు అడిగిన దానికి సమాధానం వచ్చింది. ప్లీజ్ కమ్ మ్మె రిస్కూస్.

ఓపెన్ హాడ్ రివర్ ఛానెల్స్ కు మరమ్మత్తులు

24--

*6721 (ఎ)- శ్రీ బి. సుందరరామిరెడ్డి (ఆత్మకూరు) - ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఇప్పటివరకు రైతులచే నిర్వహించబడుతున్నట్టి ఓపెన్ హాడ్ రివర్ ఛానెల్స్ మరమ్మత్తు పనులను బేపట్టువలసిందిగా నెలూరుజిల్లా, ఆత్మకూరు ఎం.ఎల్.ఎ ఇటీవల విన్నపము చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) మరమ్మత్తుల పనిని బేపట్టుదానికి ఈ ఛానెల్స్ క్రిందనున్న ఆయకట్టును చెన్నా డెల్టాలో చేర్చవలనన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఆ విన్నపముపై యింతవరకు తీసుకొన్న చర్య ఏమీ?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున, డ్వి.ఆర్.గౌడ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రాశయ్య).-(అ) అవునండీ

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

డాక్టర్ బి. సందరరామిరెడ్డి:- ఈ రివర్ ఛానల్స్ అన్నది ప్రత్యేకంగా నా నియోజక వర్గంలో చాలా ముఖ్యమయినది. గత 500 సంవత్సరాల నుంచే రైతులు పెన్నా నది నంచే కాలువలు తవ్వకుని వాటి ద్వారా వ్యవసాయం చేసుకునే పరిస్థితి. ఇప్పుడు కాలువలు అంతా కూడా క్రమేణా సిల్డ్ అయిపోయాయి రైతులు వాటిని మరమత్తు చేసే పరిస్థితిలో లేదు. అనేక సందర్భాలలో జిల్లా పరిషత్తులలో కానీ, జిల్లా అభివృద్ధి సమేక్షా మండలిలో కానీ ఈ అంశం చర్చకు వచ్చి ప్రభుత్వానికి రిజిస్ట్రేషన్ ద్వారా ప్రతి పాదనలు పంపించడం జరిగింది. గత 10 సంవత్సరాల నుంచే పడే పడే చెబుతూ వచ్చాను. దురదృష్టవశాత్తూ మంత్రిగారు, నెగటివ్ సమాధానం చెప్పినందుకు విచారిస్తున్నాను. ఇప్పుడయినా దానిని పునఃపరిశీలించి కాలువ రివర్ చేయించడానికి ప్రభుత్వమే దానిని స్వాధీనం చేసుకుంటే కానీ రైతులు భాగుపడే దానికి అవకాశం లేదు. కనుక మరలా ప్రభుత్వం పునఃపరిశీలించి కాలువను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుని రివర్ పనులు బేపట్టాలని మంత్రిగారికి విన్నవిస్తున్నాను. పెన్నా నది చాలా ముఖ్యమయినది, నెల్లూరు జిల్లాలో, వొలాలలో నీటి పారుదల పెన్నా డెల్టా క్రింద పరిగణించబడుతోంది. 500 సంవత్సరాల నుంచే పెన్నా డెల్టా క్రింద వ్యవసాయం చేసుకునే పరిస్థితి ఉంది. పెన్నా డెల్టా క్రింద ఇరిగేషన్ అయకట్టే ఉంది కానీ మరమత్తు పనులు చేసే దానికి అవకాశం లేదు. దీనిని మంత్రిగారు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. నెల్లూరు జిల్లాలో నోమశిల ప్రాజెక్టు పూర్తయిన తరువాత నోమశిల ప్రాజెక్టు ద్వారా ఈ కాలువకు నీళ్లు అందే పరిస్థితి ఉంది. ఈ ప్రాజెక్టు నీళ్లు అందించే ముందే ఈ కాలువలు మరమత్తు చేయవలసిన అవసరం ఉందని ఈ సందర్భంలో మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను రెండు నిమిషాలలో వారు చెప్పిన దానికి అంతా చెబుతాను. వారు చిహుశా సమాధానం అర్థం చేసుకున్నట్లుగా లేదు. Sir, during the Zilla Abhivruddi Sameeksha Mandal Meeting held on 8-3-92, it was proposed to take up modernisation of open head channels (Irrigation) of Pennar River below Somasila Project by Somasila Project authorities, and they have requested to furnish ayacut particulars under the open head channels for taking further action.

The following open head channels are under the control of Irrigation Circle, Nellore:

- 1) Old G.M.F. Channel
- 2) New G.M.F. Channel
- 3) Gangireddi Kalva
- 4) Perumallapadu Channel
- 5) Viruvur River Channel
- 6) Revur River Channel
- 7) Battpadu River Channel.

Necessary teams were formed to identify the lands under open Head Channels and to furnish the actual extent of lands (Survey No. wise). the field officers of the Irrigation Department and Mandal Revenue Officers are collecting the actual extents and the process is in progress.

After completion of the collection of ayacut particulars, action will be taken to include the ayacut under Somasila Reservoir Project and repairs necessary will be examined and proposals formulated.

రవేంద్రభారతిలో సౌండ్ సిస్టమ్

25-

*6786-సర్వశ్రీ బి.బాల్ రెడ్డి (కార్యాన్), సిపాట్-విద్యాసాగర్ రావు:- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపదరా:

(అ) వైదరాబాద్ రవేంద్రభారతి ఆడిటోరియంలో ప్రస్తుతము ఉన్న సౌండ్ మరియు లైటింగ్ సిస్టమ్ పాతపడిపోయిన విషయం, ఈనాటి అభివృద్ధి చెందిన ప్రమాణాలతో పోల్చినప్పుడు తగినట్లుగా లేదన్న విషయము వాస్తవమేనా;

(ఆ) రవేంద్రభారతిలో లైట్ మరియు సౌండ్ సిస్టమ్ ను అధునీకరించే ప్రతిపాదన ఏదైనా కలదా; అయినచో సంబంధించిన వివరములెవ్వి?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమ శాఖామంత్రి (శ్రీ జి. చిత్తరంజన్ దాస్):-

(అ) కాదండీ.

(ఆ) రవేంద్రభారతిలో ప్రస్తుతం వున్న దృశ్య, శ్రవణ పరికరాలు పాతవి కానప్పటికీ, అదనంగా లైట్లు ఏర్పాటు చేసి ఎలక్ట్రానిక్ డిమ్యూర్ బోర్డు సెలెక్టర్ లైటింగు విధానాన్ని మెరుగుపరచడానికి చర్యలు తీసుకోవటం జరుగుతున్నది. ఆడియో సిస్టంను ప్రస్తుతం మెరుగు పరచనవసరం లేదు.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎలక్ట్రానిక్ డిమ్యూర్ బోర్డును సెలెక్టర్ లైటింగ్ 9.50 విధానాన్ని మెరుగుపరచే చర్యను గురించి అడిగాను. రవేంద్రభారతిలో వైద్యాలిక్ ఉ. ల్యాంప్స్ ను ఉపయోగిస్తే, అక్కడి కళాకారులు ఒళ్లు వేడెక్కి యిబ్బంది పడుతున్నారు ఆ లైటింగ్ విధానాన్ని మార్చి అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా లైటింగ్ సిస్టంను ఏర్పాటు చేయగలరా? ఆ విధంగా లైటింగ్ సిస్టం లేనందువల్లనే గతంలో ఆడిటోరియం ఎలక్ట్రిక్ షాక్ వల్ల కాలిపోయిన విషయం వాస్తవమా, కాదా? రవేంద్రభారతిలో షేన్ ఒక లైటు వుంది. దాన్ని ఉపయోగిస్తే అదనంగా వంద రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. కళాకారులు అసలే పేదవారు. కళలను అభివృద్ధిపరచవలసిన బాధ్యత రాష్ట్రప్రభుత్వం పైన వుంది. వారికి యిబ్బంది కలుగకుండా వుండడానికి గాను ఆయొక్క రూ. 100 ఛార్జ్ వసూలు చేయకుండా వుండాలని కోరుతున్నాను. ఇంతకుముందు, కె.వి. రమణాచార్య డైరెక్టర్ గా వున్నప్పుడు కళాసంస్థల నుండి పనిదీనిలో ప్రదర్శన జరిగినట్లయితే రూ. 1,000 తలపు దీనిలో అయినట్లయితే రూ. 1,200 వసూలు చేసేవారు. ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జీలు కూడా అందులోనే వుండేవి. ఇప్పుడు ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జీస్ విడిగా వసూలు చేస్తున్నారు. విడిగా కరెంట్ ఛార్జీస్ వసూలు చేయకుండా రెంట్ లోనే అన్ని సౌకర్యాలు కల్పించవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. రవేంద్రభారతి ఆడిటోరియంను వివిధ కళాసంస్థలకు ప్రదర్శన నమిత్తం ఉచితంగా యిచ్చే పద్ధతి కూడా వుండేది. ప్రస్తుతం ఆయొక్క రవేంద్రభారతిని ప్రదర్శన నిమిత్తం ఉచితంగా యిచ్చే పద్ధతిని అమలు

వేస్తారా? కళను పోషించడం కోసం మీరు తీసుకునే చర్యలు ఏమిటి? ఇంతవరకు రవేంద్ర భారతి డెవలప్‌మెంట్ విషయంలో ఎంత డబ్బు కేటాయించారు? ఎంతవరకు పని పూర్తి చేశారు? అన్ని ఎక్స్‌ప్‌మెంట్స్‌తో అడిటోరియం పని ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది.

శ్రీ జె. పిత౨రంజన్ దాస్:- అధ్యక్షా, మొత్తం డిపార్ట్‌మెంట్ సంగతి గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. రవేంద్రభారతిలో సౌండ్ అండ్ లైట్ సిస్టంను మెరుగుపరచడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకోబడ్డాయి. మొదటినుండి సౌండ్ సిస్టం బాగానే వుంది. నిపుణులు కూడా సౌండ్ సిస్టం బాగుందనడంలో దాన్ని ముఖ్యులెదు ఈ మధ్యనే, మార్చిలో ఫార్మ్ సర్క్యూట్ వల్ల రవేంద్రభారతికి నష్టం జరిగింది. ఫైర్ యాక్సిడెంట్ తరువాత, ఆర్ ఆండ్ బి డిపార్ట్‌మెంట్లో ఎస్టాబ్లిష్ చేయించాము రూ. 34 లక్షలు ఎస్టిమేషన్ చేసిన తరువాత ప్రభుత్వం రూ. 61 లక్షలు పెట్టి రవేంద్రభారతినీ పూర్తిగా రిన్నేవేట్ చేయడం జరిగింది. సౌండ్ అండ్ లైట్ విషయంలో సిస్టమేటిక్‌గా చర్యలు తీసుకోబడ్డాయి. ఇంటర్నేషనల్ స్టాండర్డ్స్‌ను యేట్ కావడానికి పూర్తి చర్యలను తీసుకోవడం జరిగింది. సౌండ్ అండ్ లైట్ సిస్టం చాలా చక్కగా వుంది. రూ. 3 లక్షల 75 వేలు పెట్టి ఎలక్ట్రానిక్ డిమ్యూర్ లైట్ కొనడం జరిగింది. అది వస్తుంది. ఎక్స్‌పర్ట్స్‌కు మాపించడం జరిగింది. సౌండ్ అండ్ లైట్ విషయంలో ఏమాత్రం అనుమానానికి తావు లేదు. లైటుకు అదనంగా డబ్బు వసూలు చేసే విషయం గురించి గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. అది తప్ప. ఇదివరలో వన్న రేట్స్ యిప్పుడు వసూలు చేస్తున్నారు తప్ప అదనంగా వసూలు చేయడం లేదు.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి:- అదనంగా వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ విషయం చెప్పమనండి.

శ్రీ జె. పిత౨రంజన్ దాస్:- ఇదివరకు వన్న ఛార్జ్ తప్ప అదనంగా వసూలు చేయడం లేదు.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి:- ఇదివరకు కళాసంస్థలకు ఉచితంగా యిచ్చే ఏర్పాటు వుండేది. అది యిప్పుడు అమలుజరగడం లేదు. ఆ విషయం చెప్పరెందుకు? ఆంధ్రరాష్ట్రంలో కళలను పోషిస్తారా? లేదా?

(సమాధానం లేదు)

నల్గొండలో ఇండోర్ స్టేడియం

26-

*5621 (జి)- శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- క్రీడలు యువజన సేవల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నల్గొండలో ఇండోర్, ఖాట్‌డోర్ క్రీడలు స్టేడియంల నిర్మాణాన్ని చేపట్టడానికి ప్రభుత్వం వద్ద ఏదైనా ప్రతిపాదన కలదా;

(అ) అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరములేవి? --

(ఇ) జిల్లా క్రీడా మండలికి 1991-92 సం.లో బడ్జెటు కేటాయింపులు చేయడం లేదా కేటాయింపడం జరిగినదా;

(ఈ) నిర్మాణం కార్యక్రమం ఏదైనా ప్రారంభించినారా; అయినచో, అది ఎప్పటికి పూర్తివుతుంది?

క్రీడలు యువజన సేవల శాఖా మంత్రి (శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) ఇన్‌డోర్ స్టేడియం: ఇన్‌డోర్ స్టేడియం ప్లానులు, అంచనలను కేంద్ర సహాయం కోసం భారత ప్రభుత్వానికి పంపడమయింది. మాంజూరు అందవలసి ఉంది. ఈ విషయమై కేంద్ర ప్రభుత్వంతోను, నల్లగొండ జిల్లా క్రీడా సంస్థతోను సంప్రదించడమవుతున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర క్రీడా సంస్థ 1990. మార్చివరకు నిర్మాణం పనిని చేపట్టడం కోసం రూ. 5.00 లక్షల మొత్తాన్ని విడుదల చేసింది. శంకుస్థాపన జరిగింది. పనిని త్వరితంగా ఆరంభించవలసిందిగా జిల్లా క్రీడా సంస్థను ఆదేశించడమయింది.

2. అవుట్‌డోర్ స్టేడియం:- ప్రతిపాదనను పరిశీలించి అవసరమైన ఆర్థిక సహాయం మాంజూరు చేయడంకోసం నల్లగొండ జిల్లా క్రీడా సంస్థ నుండి సవివరమైన ప్లానులు, దస్తావేజులు అందలేదు.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) ఇన్‌డోర్ స్టేడియం నిర్మాణం ఆరంభంకాలేదు. జిల్లా క్రీడా సంస్థను, పనిని త్వరితంగా చేపట్టవలసిందిగా ఆదేశించడమయింది.

శ్రీ యం. రఘుమూర్తి:- అధ్యక్షా, సింగిల్ సప్పిమెంటరీ కాలిజీ మేరు మారెస్ట్రాకు రావాలి. మంతులకు, ప్రభుత్వాధికారులకు శాసనసభ పట్ల ఎంత గౌరవ వుందో, ఈ ప్రశ్నకు వచ్చిన సమాధానాన్ని బట్టి తెలుస్తోందనేది మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. 'The Sports Authority of Andhra Pradesh has released an amount of Rs. 5 lakhs upto March, 1990. అన్నర్ ఎంత వేగంగా వుందో ఆలోచించండి. ఎప్పుడు శాంక్ష్కన్ అయిందీ, ఎప్పుడు రిలీజ్ చేసింది, విషయం ఏమయింది? ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తుతుంది వుందా అనే విషయం మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. నల్లగొండ దాదాపు రెండు లక్షల పాపులేషన్ వున్న పట్టణం. అక్కడ ఇండోర్ మరియు ఔట్‌డోర్ స్టేడియంలు కావాలని గత ప్రభుత్వ హయాలోనే మేము మాంజూరు చేయించుకోవడం జరిగింది. ఇండోర్ స్టేడియంకు ఎప్పుడో 1988లో - సబ్జెక్టు కరెక్ష్కన్ - 5 లక్షల రూపాయలు శాంక్ష్కన్ అవుతే ఇంతవరకు ఏమీ జరుగలేదు. పొండేషన్ స్టోన్ వేళామని అంటున్నారు. పొండేషన్ స్టోన్ వేయడానికి స్పొర్ట్స్ కౌన్సిల్‌కు, మంత్రిగారికి నాలుగు సంవత్సరాలు పట్టిందా అని ఈ సందర్భంగా అడుగుతున్నాను. 1987 లో ఔట్‌డోర్ స్టేడియం నిర్మాణం కొరకు అప్పటి ప్రభుత్వం 14

ఎకరాల భూమిని కేటాయించగా, దానికి యిప్పటివరకు బడ్జెట్ ఎలకేషన్ ఏమైనా చేశారా అంటే అది లేదు. డాక్టర్ స్టేడియంకు సంబంధించి యిచ్చిన జవాబు చదువుతాను అధ్యక్షా. 'The detailed plans together with the related documents for considering necessary financial assistance have not been received from the District Sports Authority.' ఇంత అధ్యాన్న పరిస్థితిలో ఈ ప్రభుత్వం వుంటే మేము ఏమీ చేయాలి? 1988లో భూమి ఎలాజ్ చేసి, సర్వే చేసి, అన్నీ చేస్తే, ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదు. ఇప్పటికయినా నిర్మాణం చేపడతారా? ఇండోర్ స్టేడియంకు ఈరోజు వరకు ఎలాజ్ అయిన దానిలో ఎంత ఖర్చు చేశారు? ఎంత ఎలాజ్ అయింది? ఖర్చు కాకపోతే, అందుకు కారణాలు ఏమిటి? బాధ్యులు ఎవరు? సంబంధిత అధికారుల మీద ఈ ప్రభుత్వానికి అజమాయిషీ వుందా, లేదా? డాక్టర్ స్టేడియం కొరకు యిచ్చిన ల్యాండ్ ఎంత? బడ్జెట్ ఎలకేషన్ లేదని అంటున్నారు. ఈ సంవత్సరమైనా బడ్జెటు ఎలకేషన్ చేసే ప్రాతిపదిక వుందా? సబ్సిడీమెంట్ గాంటు యిచ్చే అవకాశం ఏదయినా వుందా? ఇస్తే ఎంత యిస్తారు? ఎప్పటి లోపల ఈ రెండు స్టేడియంల నిర్మాణం పూర్తి అవుతుంది? ఒలింపిక్స్ లో భారతదేశం యొక్క పరిస్థితిని చేశాము. బిక్కమొహం వేసుకొని వెనక్కు వచ్చారు. స్పోర్ట్స్ వేపుట్ ఆ రెండు స్టేడియంలు కావాలంటున్నారు. స్పోర్ట్స్ విషయంలో నల్గొండకు అగ్రస్థానం వుంది. జాతీయస్థాయిలో గెలుపొందిన వారు వున్నారు. వారికి ప్రోత్సాహం కల్పించడానికిగాను ఈ ప్రభుత్వం ఈ స్టేడియంల యొక్క నిర్మాణం చేపడుతుందా? నేను అడిగిన ప్రశ్నలన్నింటికి మీరు సమాధానం యిప్పించాలి. మరలా లేవను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మరలా లేవరనే విషయం మీరు అడిగిన దాన్ని బట్టి అర్థం అయింది.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- గౌరవసభ్యులు రఘుమారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఇండోర్ స్టేడియం కొరకు 1987లో ప్రపోజల్ పంపడం జరిగింది. 1987 లోనే రూ. 1 లక్ష రిలేజ్ చేయడం కూడా జరిగింది. ఆ తరువాత, 1990లో మరలా రూ. 4 లక్షలు ఇండోర్ స్టేడియం కొరకు పంపడం జరిగింది. మధ్యలో శాంక్షన్ కొరకు కేంద్రంలోని స్పోర్ట్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియాకు పంపుతే, గత రెండు సంవత్సరాలుగా దానిగురించి ఏమీ పరస్పర్యయోషన్ లేదు. ఢిల్లీలో పెండింగ్ స్కీమ్ గురించి అడిగినప్పుడు. ఈ విషయాన్ని గురించి కూడా అడగడం జరిగింది. వారి దగ్గర పరిష్కారాలన్నీ కరెక్టుగా లేనట్లు, మరలా ప్రపోజల్స్ పంపవలసిందిగా కోరగా, డిస్ట్రిక్ట్ స్పోర్ట్స్ అథారిటీ వారిని సరియగు ప్రపోజల్స్ పంపవలసిందిగా కోరడం జరిగింది. ఇప్పటివరకు యిచ్చిన రూ. 5 లక్షలలో, రాష్ట్రప్రభుత్వం డిస్ట్రిక్ట్ స్పోర్ట్స్ అథారిటీల మధ్య నడచిన పరస్పర్యయోషన్ ప్రకారం కన్సర్వేషన్ చేయడానికి అవసరమైన బెడ్స్ కొరకు రూ. 50 వేలు. ఖర్చు చేయడం జరిగింది. బాస్కెట్ బాల్ కోర్టు కొరకు రూ. 1 లక్షా 50 వేల రూపాయలు, వాలీబాల్ కోర్టు కొరకు రూ. 22 వేలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా డాక్టర్ స్టేడియం కొరకు 14 ఎకరాలు కాదు, 22 ఎకరాల 29 కుంల భూమి ఎలియనేట్ చేయడం జరిగింది. ల్యాండ్ ఎలినేషన్ ప్రపోజల్ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి వచ్చింది. దానికి కావలసిన ప్లాన్స్ సంబంధిత బడ్జెట్ ప్రాపోజల్స్, ప్రొసక్యూట్డ్ ఫ్రామ్స్ లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అందవలసివున్నది. ప్రొసక్యూట్డ్ ప్రొఫార్మాలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అంద జేయవలసిందిగా క్లెర్క్, నల్గొండ, గారిని రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. ఇంతవరకు రాలేదు. వస్తే పరిశీలిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలోని ప్రాథమిక పాఠశాలలు

27-

*5951- సర్వశ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురము), జి.ఎస్.ఎస్ శివశి (సోంపేట):- ప్రాథమిక, సెకండరీ విద్యాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:-

(అ) రాష్ట్రంలోని ప్రాథమిక పాఠశాలలు ప్రస్తుతం జనాభాకు తగిన దామాషతో లేని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఈ అసమతౌల్యాన్ని తగ్గించుటకై ప్రభుత్వం తీసుకొనదలచిన చర్య ఏమి?

ప్రాథమిక, మాధ్యమిక విద్యాశాఖ మంత్రి (డా. పి.వి రంగారావు):- (అ) అవునండీ. 1986 ఐదవ అఖిల భారత విద్య విషయక సర్వే ప్రకారం, రాష్ట్రం మొత్తం జనాభాలో 99.17 శాతం మందికి ఒక కి.మీ నడక దూరంలో ఒక ప్రాథమిక పాఠశాలను ఏర్పాటుచేయడమయింది. సర్వేలో గుర్తించిన 57,583 గ్రామీణ నివాసస్థానాలకుగాను, 4,650 నివాసస్థానాలకు నివాసస్థానంలో గానీ, ఒక కి.మీ దూరంలోపల గానీ ప్రాథమిక పాఠశాల ఏర్పాటు లేదు.

(ఆ) (1) కేంద్ర విద్యా సలహా మండలి విధాన కమిటీ తీర్మానాన్ని అనుసరిస్తూ పాఠశాలలు లేని ఈ నివాస స్థానాల్లో పాఠశాలలను తెరవడం కోసం నిరుద్యోగ ఉపాధ్యాయులను ప్రోత్సహించడానికి వేలుగా ఒక "రిజిష్టరు ఉపాధ్యాయుల పథకాన్ని" ప్రవేశ పెట్టాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

(11) "2000 సంవత్సరం నాటికి అందరికీ విద్య" ను సమకూర్చడానికి యనిసిఫ్ కేంద్రప్రభుత్వాల సహాయంతో ఒక కార్యాచరణ ప్రణాళికను కూడ తయారు చేయడమవు తున్నది.

(111) ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ జనార్థనరెడ్డిగారి అధ్యక్షత గల ఈ సలహా బోర్డు కూడ ప్రతి ఒక కిలోమీటరుకు ఒక పాఠశాల ఉండాలని సిఫారసు చేసింది. ఈ సిఫారసును అమలు చేయడం కోసం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కార్యాచరణ ప్రణాళికలను రూపొందిస్తున్నాయి.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అద్యక్షా, భారత రాజ్యాంగంలో ఆర్టికల్ 45 ప్రకారం 10.0 ప్రొవిజన్ ఫర్ ఫ్రీ అండ్ కంపల్సరీ ఎడ్యుకేషన్ నిర్వేశించుకోన్నప్పటికీ, ఈ రోజుకు కూడ ఉ. 4,650 గ్రామాలలో పాఠశాలలు లేకపోవడం చాలా దురదృష్టకరమైనటువంటి విషయం అద్యక్షా, ఇప్పుడు ఈ రోజు ప్రభుత్వం ఈ 'అక్షర క్రాంతి', 'అక్షర జ్యోతి' అని చెప్పి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అధ్యక్షులలో కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి ఈ

నిరక్షరాస్యతను నిర్మూలించడానికి పెద్ద ప్రణాళికను అమలుచేస్తున్నది మరి అటువంటిప్పుడు గ్రామాలలో కనీసం పాఠశాల లేకపోవడం అన్నది చాల దురదృష్టకరమైనటువంటి విషయం. ప్రభుత్వమే ఒప్పుకొంటున్నది ప్రతి ఒక కిలోమీటరుకు ఒక పాఠశాల ఉండాలని. కాబట్టి ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో నూతనంగా ఎన్ని గ్రామాలలో పాఠశాలలు మేరు పెట్టడం చూశారు? ఎందుకంటే ప్రాథమిక విద్య అనేది..... దబ్బే ది మోస్ట్ ఎసన్నీయల్. మేరు ఒకటవ తరగతి చదివే అబ్బాయిని ఒక కిలోమీటరు దూరంలో ప్రక్క స్కూల్ కి వెళ్లమంటే అది సాధ్యమయ్యేటటువంటి పనికాదు. మనం కొన్ని కోట్ల రూపాయలు 'అక్షర జ్యోతి' గురించి ఖర్చు, ఫలితాలు సాధించమంటే, మేరు ఏ విధంగా సాధించగలరు? కాబట్టి 4650 పాఠశాలలు మేరు ప్రారంభించాలంటే మేరు 5 సంవత్సరాలలో సంవత్సరానికి ఒక వెయ్యి పాఠశాలలు చొప్పున ఈ రాష్ట్రంలో పెట్టాలి. మేరు ఏమైనా పాఠశాలలు పెడుతున్నారా? అయితే ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ లో ఏమైనా కేటాయింపులు చేశారా? చేయకపోతే చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందా?

డా. పి. వి. రంగారావు:- నిజానికి గౌరవసభ్యులు అడిగిన ప్రశ్న చాలామౌలికమైనది. నేను ఇంతకుముందు అనేకసార్లు చెప్పినట్లు, గత 40, 45 సంవత్సరాలుగా బహుశా విద్యాశాఖ ఉత్పత్తిశాఖకాదనో, లేక మిగతాశాఖల్లాగాకాదనో, దీనికి ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించడంలేదని నేను అనును. తగినన్ని వసతులు లేవు, సమకూర్చాలన్న మే అభిప్రాయంతో నేను కొంతవరకు ఏకీభవిస్తాను. కాకపోతే, ఇప్పటికీ మన దేశంలో ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో ఒక కోటి 32 లక్షల మంది నిరక్షరాస్యులుగా ఉన్నారు అన్న సంగతి సర్వే ప్రకారం మనకు అర్థం అయింది. అదేవిధంగా ఒక్క హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాలలోనే ఆరున్నర, ఏడు లక్షలమంది చదువలేరు, వ్రాయలేరు, సంతకము చేయలేరు. ఈ పరిస్థితిని సమీక్షించి మనకు ఉన్న పరిమిత వనరులను, వసతులను దృష్టిలో ఉంచుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయ సహకారాలతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొంత బడ్జెట్ కేటాయించి, 14 జిల్లాలలో సంపూర్ణ అక్షరాస్యత కార్యక్రమాన్ని తీసుకొన్నది దీనికి అనుగుణంగానే... దీనికి అనుగుణంగానే

(ఇంటరప్షన్)

మిష్టర్ స్పీకర్:- మేరు కూర్చోండి. (తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులనుద్దేశించి) ఎవరి నేట్లో వారు కూర్చోండి.

డా. పి. వి. రంగారావు:- ఒక్కమాటలో రామాయణం చెప్పమంటే ఎలా అధ్యక్షా. గౌరవసభ్యులు యర్జనాయుడుగారు చాలా ఆవేదనతో ఈ ప్రశ్నవేశారు. ఆయన ఆవేదన అర్థంచేసుకొని, సమాధానాలు చెప్పడానికి నేను ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. అన్ని మండలాలలోనూ ఆపరేషన్ బాంక్ టోర్సు పథకం ప్రకారం 9,600 షే చీలుకు గదుల నిర్మాణం పూర్తి అవుతున్నది. ఇప్పుడు ఉన్న 4,650 నివాస స్థానాలలో ప్రతి కిలోమీటరుకి ఒక పాఠశాల ప్రారంభించాలని.....

(ఇంటరప్షన్)

అధ్యక్షా... మేరు అనుమతించిన తరువాతనే నేను మాట్లాడుతున్నాను.

మిష్టర్ స్పీకర్:- అది అర్థమయ్యే మాట్లాడమన్నా.

డా పి.పి. రంగారావు.- కేంద్ర విద్యా సలహా మండలి సలహా ప్రకారం ప్రతి క్రితోమేటరుకి ఒక పాఠశాల ప్రారంభం చేయాలని కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల కూడా ప్రణాళికలు ఏర్పాటు చేస్తున్నాయి. ఒక్క రోజులో పరిష్కారం చేసే సమస్య కాదన్న 10 సంగతి గౌరవనీయ సభ్యులకు తెలుసు, అధ్యక్షులకు తెలుసు. అదే విధంగా 2000 ఉ. సంవత్సరం నాటికి అందరికీ విద్య అనేది ఉపాధ్యాయులు ప్రభుత్వ పరంగానే కాకుండా రిజిష్టర్డు ఉపాధ్యాయులకు ఒక 500/- రూపాయల సహాయ సహకారాలు అందించి మారుమూల ప్రాంతాలలో ఆ పాఠశాలలు ప్రారంభం చేయడానికి గాను నిరుగ్యోగులైన అర్హులైన ఉపాధ్యాయులకు ఆ అవకాశం కల్పించవలసిందిగా కూడ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

రేపల్లె, ఎ.బి.ఆర్. ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలో స్కెన్సు తరగతులను ప్రారంభించుట

28-

*6493- శ్రీ అంబటి రాంబాబు (రేపల్లె).- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గుంటూరు జిల్లా, రేపల్లెలోని ఎ.బి.ఆర్. ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలో స్కెన్సు సెక్షన్లను ప్రారంభించుటకు 30 లక్షల రూపాయల వ్యయంతో భవనాన్ని నిర్మించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) గత 5 సంవత్సరాలనుండి ఈ భవనము నిరుపయోగంగా వున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, సగటు కళాశాలలో స్కెన్సు తరగతులు ఎప్పటినుండి ప్రారంభిస్తారు?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున (డా. పి.పి. రంగారావు):- (అ) ఇంకా ప్రారంభం కావలసిన స్కెన్సు సెక్షన్లలో కలవుకొని కాలేజీ కోసం రూ. 27-6 లక్షల ఖర్చుతో భవనం నిర్మించడం జరిగింది.

(ఆ) మొత్తం భవనం అంతా కాళీగా లేదు. స్కెన్సు సెక్షన్ల కొరకు నిర్మించిన గదులు మాత్రమే కాళీగా వున్నాయి.

(ఇ) అవసరమైన మొత్తాలను డిపాజిటు చేయడం వంటి షరతులను కళాశాల తల్లి తండ్రులు సంఘం నెరవేర్చిన వెంటనే స్కెన్సు కొర్సులను ప్రారంభించటం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. రాంబాబు:- అధ్యక్షా, ఈ రేపల్లెలో ఉన్న గవర్నమెంటు కాలేజీ 1972వ సంవత్సరం అక్టోబరులో ఎ.బి.ఆర్. గవర్నమెంటు స్కెన్స్ ఆండ్ ఆర్ట్స్ కాలేజీగా ప్రారంభించడం జరిగింది. అంటే 1972 నుంచి నేటి వరకు స్కెన్సు కళాశాలలో స్కెన్సు

కోర్సులు అందులో ప్రారంభించడం జరగలేదు. అంటే సుమారు 20 సంవత్సరాల నుండి దానిలో సైన్సు తరగతులు లేవు అధ్యక్షా, రేపల్లె పట్టణం నుంచి సైన్సు కోర్సులు చదువుకునే విద్యార్థులు దూరప్రాంతాలకు విచిత్రమైన పరిస్థితి ఏమీటంట్. మండలాలలో ప్రైవేటు కాలేజీలకు పోయి చదువుకోవాల్సిన పరిస్థితి అధ్యక్షా, మంత్రివర్గులు చెప్పారు. 27.6 లక్షలు పెట్టి సైన్సు కోర్సులు కోసం బిల్డింగు కన్స్ట్రక్టు చేయడం జరిగింది. దానిలో అన్నీ ఖాళీగా లేవు అన్నారు. కొన్ని ఖాళీగా వున్నాయి. మేద్యారా మంత్రివర్గులను కోరేదమంటే ఈ సంవత్సరం సైన్సు కోర్సులను తక్షణమే ప్రారంభించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పేరెంట్స్ నుంచి కంట్రీబ్యూషన్లు గవర్నమెంటు కాలేజీలకు రావడం అంటే కొంచెం అసాధ్యం అధ్యక్షా. 20 సంవత్సరాల నుంచి సైన్సు కాలేజీ లేక రేపల్లె పట్టణంలో బాధపడేవారికి సైన్సు కోర్సులు ప్రారంభిస్తే చాలా బాగుంటుంది కదా. ఈ సంవత్సరమే సైన్సు కోర్సులు ప్రారంభించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. ఇది చాలా డెన్యూయిన్ అయిన విషయం. 20 సంవత్సరాలు నుంచి చాలా బాధపడుతున్నారు అధ్యక్షా. కాబట్టి తక్షణమే వేరు పేరెంట్లు నుంచి .. ప్రభుత్వం నుండి కోరుకుంటున్నది ఏమీటో.. ప్రైవేటు కాలేజీలకు అయితే ప్రైవేటుదారులు వచ్చి న్నెట్లు అవే చూపిస్తారు.. కానీ గవర్నమెంటు కాలేజీకి పేరెంట్లు నుంచి కంట్రీబ్యూషన్లు ఆశించినంతగా రాదను కుంటున్నాను...

మిస్టర్ స్పీకర్:- సరిపోతుంది...ఎస్...ఎస్...

శ్రీ ఎ. రాంబాబు:- కాబట్టి తక్షణమే ఈ సంవత్సరమే మంత్రివర్గులు దానిలో సైన్సు కోర్సులు ప్రారంభించే విధంగా అభ్యుక్తులు చేసి... అంతకాదు గత నెల రోజులు నుంచి విద్యార్థులు, వారి తల్లితండ్రులు ఆందోళన చేస్తూన్నారు, రేపల్లెలో బిందు చేశారు. ఈ సంవత్సరమే ఎ.బి.ఆర్. డిగ్రీ కళాశాలలో సైన్సు కోర్సులు ప్రారంభించాలని ఉత్తర్వులు జారీ చేయవలసిందిగా, అది వారు ఎభ్యుక్తులు చేయవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మే ఆదేశాన్ని ఎంతవరకు పాటిస్తారో చూస్తాను.

డా. పి.వి. రంగారావు:- 20 సంవత్సరాలు వారు చాలా ఓపిక పట్టారు. కానీ ప్రజలు అవసరమైన మొత్తంలో డిపాజిట్లు చేసి 24 గంటలలోపున...

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, కొన్ని షరతులు, నిబంధనల ప్రకారం కళాశాల యాజమాన్యం గానీ, తల్లిదండ్రుల సంఘం గానీ ఆ షరతులను నిర్వర్తించి పూర్తిచేసి 24 గంటలలో మేము తప్పకుండా స్నేహ్ను కోర్సుల ప్రవేశపెట్టి జి.ఓ. కూడ జారీ చేస్తాము. కానీ షరతులు మాత్రం దయచేసి తొందరగా పూర్తి చేయవలసినదిగా అభ్యర్థిస్తున్నాను.

ప్రాథమికొన్నత స్థాయినుండి పాఠ్య ప్రణాళికలలో ఆరోగ్య విజ్ఞాన శాస్త్రమును ప్రవేశ పెట్టుట

30-

*5846:- సర్వశ్రీ ఆవుల మోహన్రెడ్డి (మదనపల్లి), జి నాగిరెడ్డి:- ప్రాథమిక, సెకండరీ విద్యాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) భారతీయ కార్మియోలాజికల్ సొసైటీ (సి.ఎస్.ఐ) ప్రాథమికొన్నత స్థాయినుండి పాఠ్యప్రణాళికలో ఆరోగ్య విజ్ఞాన శాస్త్రాన్ని ప్రవేశ పెట్టవలసిందిగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను కోరిన మాట వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, మన పాఠశాలలో పాఠ్య ప్రణాళికలో సదరు విజ్ఞాన శాస్త్రాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నాదా?

డా. పి.వి. రంగారావు:- (అ) లేదండి. అంతవరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అబ్జీ విజ్ఞాప్తి ఏదీ అందలేదు.

(ఆ) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1 నుండి 10 తరగతుల వరకు సవరించిన పాఠ్య ప్రణాళికలో, ఆరోగ్య విజ్ఞాన శాస్త్రానికి సంబంధించిన కొన్ని భావనలను ప్రవేశపెట్టండి.

ప్రశ్నలు - వ్యాతపూర్వక సమాధానములు.

**OBSTRUCTION OF TRAFFIC AT
HANUMAN JUNCTION**

51-

1709 (A)-Q- Sri M. Ratna Bose:- Will the Minister for Commercial Taxes be pleased to state:

(a) whether it is a fact that traffic is being obstructed at the Hanuman Junction in Krishna District, due to the Check Post;

(b) whether there is any proposal to shift said Check-Post from that area; and

(c) if so, the time by which the said Check-Post will be shifted?

(A)-A-(a) (b) & (c) The Check-Post at Hanuman Junction was already shifted to Garden Paper Mills Pvt. Ltd., Bommuluru, at 13th K.M. Stone N.H.No.5, towards Eluru with effect from 1.5.1991.

RECOVERY OF VARIOUS TAXES

52-

5400-Q- Sarvasri P. Ashok Gajapathi Raju and Y. Rama-Krishnaudu:- Will the Minister for Commercial Taxes be pleased to state:

(a) the arrears for the year 1990-91 under the Andhra Pradesh General Sales Tax Act, Central Sales Tax Act, Entertainment Tax Act, Luxury Tax Act and Hyderabad Race and Betting Tax Act;

(b) the steps taken by the Government to recover the overdue amounts; and

(c) if not, the reasons thereof?

A-(a) A.P.G.S.T.-ACT

	Rs. in <u>lakhs</u>
1. Old arrear at the beginning of the year i.e. 1.4.1991	20,632.74
2. Eliminations.	2,991.16

<u>A.P.G.S.T. ACT (Contd.)</u>	<u>Rs. in lakhs.</u>
3. Collections during the year	1,025.99
4. Net Old arrear demand	16,615.59

Amounts covered by Stay Orders:

1. Supreme Court	1,187.62	
2. High Court	4,883.48	
3. Sales Tax Appellate Tribunal	928.05	
4. Joint Commissioner (Legal)	392.92	
5. Dy. Commissioners (Appeals)	466.21	
6. Govt./Higher Authorities	<u>132.45</u>	
Stay Total	7,990.73	
Balance left collectable	<u>8,624.96</u>	16,615.59

G.S.T. ACT.

Old arrear at the beginning of the year i.e. 01.04.1991.	12,689.58
2. Eliminations	1,243.11
3. Collections during the year	237.52
4. Net old arrear demand	11,208.95

Amounts covered by stay orders:

1. Supreme Court	2,343.51
2. High Court	4,483.34
3. Sales Tax Appellate Tribunal	756.53
4. Joint Commissioner (Legal)	353.76
5. Dy. Commissioner (Appeals)	447.51
6. Government/Higher Authorities	<u>39.67</u>
STAY TOTAL:	8,424.32
Balance left collectable:	<u>2,784.63</u>
	<u>11,208.95</u>

<u>A.P.G.S.T. + C.S.T. ACTS.</u>	<u>Rs. in lakhs.</u>
1. Old arrears at the beginning of the year i.e. 01.04.1991.	33,322.32
2. Eliminations	4,234.27
3. Collections during the year	1,263.51
4. Net old arrear demand	27,824.54

Amounts covered by stay orders:

1. Supreme Court	3,531.13
2. High Court	9,366.82
3. Sales Tax Appellate Tribunal	1,684.58
4. Joint Commissioner (Legal)	746.68
5. Dy. Commissioners (Appeals)	913.72
6. Govt./Higher Authorities	37.42

Stay Total: 16,280.35

Balance left collectable: 11,544.19 27,824.54

A.P.E.T. ACT.

1. Old arrears at the beginning of the year i.e. 01.04.1991.	1,187.50	
2. Eliminations	122.44	
3. Collections during the year	213.71	
4. Net Demand	796.44	796.44

Stages for Balance.

1. Amount since collected	6.14
2. Write off proposals submitted	11.22
3. Write off proposals to be submitted	16.19
4. Amounts covered by R.R. Act	28.14
5. Amounts covered by High Court	107.36
6. Amounts covered by Supreme Court	78.20
7. Amounts covered by W.Ps.	13.75
8. Amounts covered by correspondence	6.54
9. Amounts referred to Departmental	8.14
10. Closed cases	37.26

<u>Stages for Balance (Contd.)</u>	<u>Rs. in lakhs.</u>	
11. Collectable balance	339.90	
12. Others	<u>143.70</u>	796.44

(b) For collection of old arrear balances targets were fixed, for the year 1991-92. Accumulation of arrears and collections is a continuing process and no time can be fixed for collecting the arrears.

(c) Does not arise.

INCENTIVE PROMOTIONS TO THE COMMERCIAL TAXES EMPLOYEES

53-

5921-Q-Sarvasri M. Narasaiah, G. Chinna Reddy, K. Sai Reddy, D. Kiran Kumar and T. Jeevan Reddy:- Will the Minister for Commercial Taxes be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to give incentive promotions to the employees in Commercial Taxes Department; and

(b) whether such promotions were given and disbanded in the past; if so, the reasons therefor?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

SEIZURE OF CONTROLLED CLOTH

54-

5162-Q-Sri K. Subba Reddy:- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) whether some of the employees of GiriJan Co-operative Societies of Atmakoor, Byrlooty, Sunnipenta and Pedda-dornala Kurnool District have tried to black market the cloth worth Rs. 50,000/- supplied by the State Government in the month of September, 1981;

(b) whether the said incident was detected with the help of Mr. M. Abdul Rawoof a Social Worker of Atmakoor;

(c) whether the then District Collector Mr. J. Satyanarayana has announced a cash reward of Rs. 525/- to the said Rawoof in recognition of his services in 1986; and

(d) whether the said reward was given to him so far, if not, the reasons therefor?

A-(a) No, Sir. On 10.9.81 the Youth Congress seized controlled cloth worth Rs. 30,000/- which was despatched through S.R.M.T. Service on two bogus

names of merchants in Kurnool and it was sent to Girijan Co-operative Corporation Stores for distribution to the needy helpless Girijans. Sri B. Vittal and Sri B. Sattar are cloth merchants but not Girijan Co-operative Corporation Employees.

A-(a) The forest lands that has been given to the landless poor under Tree Patta from 1983-84 to 1991-92 is 4,694.5 Ha., the details of which are given below district-wise:

(b) Yes, Sir.

(c) Yes, Sir.

(d) The reward was given to Sri M. Abdul Rawoof in the shape of Cheque for Rs. 525/-.

ALLOTMENT OF FOREST LANDS TO
LANDLESS POOR

55-

5563-Q-Sarvasri Mohd. Rajab Ali, P. Nageswara Rao, C. Vittal Reddy, D. Chinamallaiiah, G.Yadagiri Reddy, C.V. Sessa Reddy, M. Maheedhar Reddy, V. Narayana Rao, K. Ramulu, K. Biksham and Chikkala Ramachandra Rao:- Will the Minister for Forests be pleased to state:

(a) the extent of forest land that has been allotted and assigned to the landless poor on tree pattas in the State, District-wise;

(b) the number of beneficiaries out of clause (a) above; and

(c) the amount spent for the beneficiaries for the years ending 1989-90, 1990-91 and 1991-92?

Sl. No.	District	Land in Ha.
(1)	(2)	(3)
1.	Ananthapur	200.0
2.	Chittoor	56.0
3.	Cuddapah	67.0
4.	Kurnool	64.5
5.	Nellore	21.0
6.	Prakasam	395.5
7.	Guntur	158.8
8.	Krishna	332.6
9.	West Godavari	482.0
10.	East Godavari	-
11.	Visakhapatnam	421.5
12.	Vizianagaram	121.5
13.	Srikakulam	50.0
14.	Adilabad	223.5
15.	Karimnagar	5.0
16.	Warangal	186.0
17.	Khammam	191.0
18.	Nizamabad	247.6
19.	Medak	889.0
20.	Nalgonda	50.0
21.	Mahaboobnagar	260.5
22.	Ranga Reddy	284.5
TOTAL:		4,694.5

(b) There are 3211 beneficiaries.

(c) An amount of Rs. 75.89 lakhs has been spent for the beneficiaries for planting maintenance and for raising seedlings during 1989-90, 1990-91 and 1991-92 as shown below:

1989-90	Rs. 29.28 lakhs
1990-91	Rs. 29.96 lakhs
1991-92	Rs. 16.65 lakhs
Total:	Rs. 75.89 lakhs

KILLING OF ANIMALS IN ASWAPURAM FOREST RANGE

56-

6088-Q-Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Will the Minister for Forests be pleased to state:

(a) whether it is a fact that indiscriminate and extensive killing of wild animals is going on literally unchecked in the Aswapuram Forest Range in Khammam District;

(b) whether it is also a fact this sorry state of affairs exist due to lack of proper appreciation of the importance of wild life among the people and also the lack of a high level of integrity among officials of the Department; and

(c) if so, the steps taken by the Government to educate the people along with other official steps?

A-(a) No, Sir.

(b) and (c) Does not arise.

INVESTIGATION OF 5 LIFT IRRIGATION SCHEMES

57-

4084-Q- Sri P. Narasimha Reddy:- Will the Minister for Ports and Groundwater be pleased to state: -

(a) whether the I.D.B., Medak District has recommended to the I.D.C. to conduct the Survey of the following;

(i) On the site near Peddavagu river near Malchalma;

(ii) To utilise Boggulam-palli Project Water in Zaheerabad Taluk; and

(b) if so, the action taken by the I.D.C., in this regard?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Detailed investigations of 5 Lift Irrigation Schemes including the 2 schemes referred to have been completed by the A.P.S.I.D.C. Ltd. The economic water rates are working out to be higher than the norms (i.e.) Rs. 475/- per acre of the corporation and are found to be not economically viable even with 100% subsidy. Hydrological clearance also is not possible for these schemes as the allocation of 1 T.M.C., of water from Manjeera basin is insufficient to allow further allocation.

**INCOMPLETION OF ROAD AND BRIDGE
ETC., WORKS IN NELLORE DISTRICT**

58-

3816-Q- Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) the road works, bridge works, causeway works etc., sanctioned since 9.1.1983 under plan provision in Nellore District by the Roads and Buildings Department which are yet to be completed;

(b) reasons for the abnormal delay in completing the said works; and

(c) the estimated cost of each work and when each work will be completed?

A-(a) Out of 29 works sanctioned since 9.1.1983 under plan in Nellore District, 13 works have been completed and 16 are yet to be completed.

(b) & (c) The estimated cost, probable date of completion, reasons for delay in execution of each work are in dictated in the statement printed as Annexure-I on page No. 35.

**WASHING AWAY OF ROAD BRIDGE
ACROSS MOOSI RIVER**

59-

4092-Q-Sarvasri N. Raghava Reddy, B. Venkateswara Rao and

P. Ramaiah:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a part of the road bridge across the Moosi River near Miryalguda in Nalgonda District was washed-away during 1990 flood disrupting the traffic for a long period;

(b) whether it is also a fact that some other portion of the same washed-away during the previous years;

(c) if so, whether there is any proposal to construct new bridge across the river; and

(d) the time by which the construction work will be started and completed?

A-(a) No, Sir.

(b) The ramp portion of the causeway across the Musi River in Km. 6/6 to 7/2 of Miryalguda-Kodad Road on Miryalguda side was washed-away in July 1989, disrupting the traffic from 23.7.89 to 31.7.1989. Earlier in August 1982; the ramp portion on Miryalaguda side was washed away.

(c) There is no proposal to construct a new bridge at present.

(d) Does not arise.

BRIDGE OVER VAMSADHARA RIVER

60-

4657(P)-Q-Sarvasri K. Mohan Rao and N. Gopal Rao:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether any proposal has been received from the Superintending Engineer (R&B), Visakhapatnam for construction of bridge over the Vamsadhara River near the village of Nivagam and Mathala in Kothur Mandal of Srikakulam District; and

(b) the steps taken thereon by the Government?

(P)-A-(a) Yes, Sir.

(b) The work of construction of a bridge across the Vamsadhara River at Nivagam village in Srikakulam District on Palakonda-Haddubangi Road at an estimated cost of Rs. 300.00 lakhs is under the consideration of Government.

LEASING OF SPACE AROUND THE EXHIBITION GROUNDS

61-

4979-Q-Sri A. Madhava Reddy:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Exhibition Society is leasing out the space around the Exhibition Ground at Hyderabad for parking the vehicles;

(b) whether a list of places together with the names of persons and the rent for which the space leased during 1990-91 Exhibition be placed on the Table of the House; and

(c) whether it is also a fact that the Society has leased out public road for Rs. 18,000/- to an individual for the 1991 Exhibition?

A-(a) Yes, Sir.

(b) The names of the persons and the rent collected for the places leased during 1991, as furnished by the Exhibition Society are as follows:-

1st Gate: A portion of the Ground in the Government Junior College for Girls, Nampally was given on lease to one Sri Mohd. Akbar for parking of cars during the 1991 Exhibition, after obtaining permission from the Director of Intermediate Education, Andhra Pradesh, Hyderabad. The lessee paid an amount of Rs. 17,500/-. An amount of Rs. 10,000/- was paid to the Principal Government Junior College for Girls, Nampally for upkeep and maintenance of the grounds.

2nd Gate: The lease for parking of scooters and cycles was given to one Sri P. Devender for an amount Rs. 6,001/-.

3rd Gate: The lease for the cycle stand was given to one Sri N. gendler for an amount of Rs. 1500/-.

(c) No, Sir.

**DEPLORABLE CONDITION OF
YANAM-DRAKSHARAMAM ROAD**

62-

6003-Q-Sri Chikkala Ramachandra Rao:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the road from Yanam to Draksharamam on the Yanam-Dwarapudi road in East Godavari District is in a deplorable condition;

(b) whether the Government propose to increase the width and height of the said road and take it up as plan work; and

(c) if so, when?

A-(a) The condition of the road between Draksharamam to Yanam of Dwarapudi-Yanam road is not good as the road surface was damaged due to heavy rains during the month of May 1991.

(b) & (c) There is no such proposal under the State Plan. But a proposal for widening and strengthening of the road from Km. 30/0 to 42.913 at an estimated cost of Rs. 62.00 lakhs was sent to Government of India, Ministry of Surface Transport for sanction under Central Road Fund schemes. The work will be taken up after approval of Government of India is received.

**IMPROVEMENTS TO KAKINADA-YANAM
ROAD**

63-

6006-Q-Sri Chikkala Ramachandra Rao:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Central Government have sanctioned Rs. 3.00 crores of rupees under Inter-State road grant for Kakinada-Yanam Road in East Godavari District; and

(b) if so, the time by which the said works will be taken up and completed.

A-(a) No, Sir. The proposals for improvements to Kakinada to Yanam (via) Tallarevu from Km. 0/0 to 25/5 at an estimated cost of Rs. 3.76 crores were sent to Government of India under Central Road Fund Scheme and approval of Government of India is awaited. However, reconstruction of bridge near Metlapalem at Km. 9/10 of Kakinada-Yanam road has been sanctioned under Cyclone Emergency Reconstruction Project at a cost of Rs. 193 lakhs and tenders have also been invited.

(b) As soon as the approval of Government of India is received, the road work will be taken up for execution after completing other formalities.

**BRIDGE AT WADAPALLI OF
NALGONDA DISTRICT**

64-

6348-Q-Sri Ch. Jayaram Babu:-
Will the Minister for Roads and
Buildings be pleased to state:

(a) whether the bridge on
the Krishna River at Wadapalli
in Nalgonda District is under
execution;

(b) if so, the time by which
the said work will be comple-
ted; and

(c) whether the distance
between Hyderabad and Guntur
will be reduced due to the
construction of the said bridge;
if so, how much?

A-(a) Yes, Sir.

(b) It is programmed to be
completed by September, 1992.

(c) The distance between
Hyderabad and Guntur will be
reduced by about 70 Kms. due to
the construction of the bridge
across River Krishna near Wada-
palli.

**REST HOUSES FOR THE WORKERS
NEAR CHARMINAR 'X' ROADS**

65-

5683-Q-Sarvasri P. Ashoka Gaja-
pathi Raju, B. Gopalakrishna
Reddy and K. Chandrasekhar Rao:-

Will the Minister for Labour,
Employment and Housing be pleased
to state:

(a) whether it is a fact that
the Government have taken up the
construction of Rest house for
workers near the Charminar 'X'
Roads in Hyderabad City and in
Srikakulam and also in Tirupathi
in the State; and

(b) whether the Government
proposed to extend this facility
to other areas of the State?

A-(a) No, Sir. However,
the A.P. Labour Welfare Board
in its 3rd meeting held on 9.4.91
has resolved to construct a Rest
House at Hyderabad for the
benefit of workers and Trade
Union representatives visiting
city for attending Labour Courts
and Conciliation meetings.

There is a proposal under
consideration of the A.P. Labour
Welfare Board for construction
of a Holiday Home at Tirumala
Tirupathi for the benefit of
the workers who visit the pil-
grim town.

(b) Yes, Sir. Government
would extend this facility
gradually to other areas depen-
ding on the financial positon
of the A.P. Labour Welfare
Board.

ESTABLISHMENT OF LABOUR COURTS

66-

6139-Q-Sri Chikkala Ramachan-
dra Rao:- Will the Minister for

Labour, Employment and Housing be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to establish two more Labour Courts additionally in the State; and

(b) if so, the time by which they will be established together with the places where they are likely to be established?

A-(a) & (b) Yes, Sir. Ordes have since been issued for establishment of one Industrial Tribunal and two Labour Courts in Hyderabad (vide G.O. Ms.No. 24/ WDCW&L. [Lab.IV] Department, dated 12.2.92). They have been located at Chandravihar Complex Mukarram Jahi Road, Hyderabad.

REVISION OF WAGES TO THE WORKERS OF ST. ANN'S HOSPITAL, VIJAYAWADA

67-

6177-Q-Sarvasri B. Bal Reddy and Ch. Vidyasagar Rao:- Will the Minister for Labour, Employment and Housing be pleased to state:

(a) whether any representation has been made to the Government about the pitiable condition of the workers of St. Ann's Hospital, Vijayawada;

(b) whether it is a fact that the wages being paid to the workers are far below the minimum wages prescribed under the Minimum Wages Act; and

(c) whether Government has taken any action to improve their wages and service conditions etc.?

A-(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) The State Government have issued draft notification inviting suggestions/objections for the revision of minimum rates of wages in the Employment in Hospitals, Nursing Homes and Clinics other than Government Hospitals and Dispensaries in G.O.Rt.No. 3074, dated 24.12.90 and published in Andhra Pradesh Gazette, dated 19.4.1991. Steps are being taken for issue of final notification.

HOUSES FOR WEAKER SECTION IN CHUDI BAZAR MUNICIPAL DIVISION

68-

6178-Q-Sarvasri B. Bal Reddy, V. Jayapal and Ch. Vidyasagar Rao:- Will the Minister for Labour, Employment and Housing be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Government has taken-up construction of houses for weaker sections in slum areas of Ambedkarnagar and Devinagar of Chudibazar Municipal Division of Hyderabad in the year 1985;

(b) whether the construction has been completed; and

(c) if not, the reasons there-
for ?

A-(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) The Housing Scheme for Ambedkarnagar and Devinagar was submitted to HUDCO in 1985-86 for 148 and 204 units respectively with loan component of Rs. 7,700/- each unit. In anticipation of the sanction of HUDCO, the Municipal Corporation gave sanction for Rs. 27.13 lakhs to

start the work. But the beneficiaries did not come forward to start their houses, hence the scheme was dropped. Again in April 1987 the beneficiaries came forward to start the scheme and deposited their share contribution of Rs. 361/-. The scheme was revised for Rs. 10,700/- each unit and was submitted to "HUDCO" for Rs. 47.664 lakhs. In anticipation of "HUDCO" sanction, the money was released by Municipal Corporation of Hyderabad to start. The work has started in August 1989. The following is the stage of work.

Name of the Slum	Units taken up	Roof level	Completed	Not started	Proposed to be stopped
1. Ambedkar nagar	148	44	32	72	72
2. Devinagar	204	27	11	166	166

It is now proposed to drop 72 units in Ambedkarnagar since the beneficiaries in Ambedkarnagar were not coming forward to start the work. Meanwhile "Hyderabad Urban Development Authority" raised an objection stating that the said land comes under "Recreation Zone". Hyderabad Urban Development Authority has been requested to change the land use to residential zone. In the Devinagar Slum it is proposed to drop 166 units as there is a court litigation due to land dispute.

HOUSE-SITE PATTAS TO WEAKER SECTIONS IN BATHAKAMMAKUNTA OF AMBERPET

69-

6623(B)-Q-Sarvasri B. Bal Reddy, Ch. Vidyasagar Rao and V. Jayapal:- Will the Minister for Labour, Employment and Housing be pleased to state:

(a) whether it is a fact that seventy families belonging to weaker sections were assigned house sites in S.No.578/7

Bathammakunta of Amberpet Surfa-khas, Musheerabad Mandal on 1+1 basis and Form-D patta certificates also issued.

(b) whether it is also a fact that the said certificates were cancelled by the District Collector, Hyderabad and if so, the reasons therefor; and

(c) whether any alternative sites were provided to them in lieu of the sites for which the pattas were cancelled?

(B)-A-(a) Yes, Sir. (67) families out of 70 families belonging to Waddars and Kalakars were assigned house site pattas in Sy.No. 578/7 corelated to T.S.No. 71/2, Ward No. 163, Block 'A' Bathakammakunta of Amberpet village, Musheerabad Mandal and Form 'D' patta certificates were also issued by the Revenue Divisional Officer, Hyderabad on 15.8.89 for taking up housing Scheme by the Urban Community Development, Municipal Corporation of Hyderabad Authorities on 1+1 basis.

(b) It is a fact that the said patta Certificates were cancelled by the District Collector, Hyderabad in December, 1991. The reason was that this land was required for the construction of a school building.

(c) An alternate site in Sy. No. 210 of Amberpet was proposed. But Government have since decided, that Bathkammakunta Urban

Housing Scheme sanctioned on 27.4.92 would be extended to these beneficiaries in the original site, as the first release amount of Urban Housing Scheme for the Colony was made by the Prime Minister in July, 1991. The orders cancelling the pattas issued have been withdrawn by Collector, Hyderabad and the Urban Housing Scheme sanctioned is now cleared for execution.

MONITORING COMMITTEE FOR WORKERS

70-

6818-Q-Sri G. Nagi Reddy:- Will the Minister for Labour, Employment and Housing be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a Committee has been constituted at the district level to monitor and review the implementation of minimum wages for workers in the unorganised sector; and

(b) if so, who are the members of the said Committees and the details thereof?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Government constituted the District Level Monitoring Committee for each District with the following members to review the implementation of enforcement of Minimum Wages Act:

(1) Joint Collector .. Chairman of the District.

- (2) Asst. Commis- .. Convenor
sioner of Labour
(Stationed at
Headquarters)
- (3) Three Employers .. Members
Representatives
- (4) Three Employees .. Members
Representatives

**D.A. TO THE EMPLOYEES OF CLUBS
AND CANTEENS**

71-

6821-Q-Sri M. Omkar:- Will the Minister for Labour, Employment and Housing be pleased to state:

(a) whether variable D.A. has been sanctioned to the employees in Clubs and Canteens vide G.O.Ms.No. 55, Women Development, Child Welfare and Labour (Lab.II) Dept., dated 8-4-1991;

(b) whether it is also a fact that the said G.O. is not being implemented;

(c) if so, the reasons therefor; and

(d) the action taken to implement the same?

A-(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir. In respect of Wages, the G.O. is implemented but the Variable D.A. could not be implemented due to stay orders granted by the High Court of Andhra Pradesh.

J. No. 163 - 7

(c) The High Court of Andhra Pradesh have granted a stay for implementation of the V.D.A. in W.P.No. 14624/91 filed by the Canteen Contractor, I.T.C., Bhadrachalam Paper Boards Limited, Sarapaka Khammam District.

(d) Steps have been taken to get the vacation of the stay by filling the counter by the Government of Andhra Pradesh.

**HONORORIUM FOR ANGANWADI
WORKERS**

72-

6215-Q-Sarvasri G. Nagi Reddy Ch. Jayarambabu, N. Raghava Reddy, B. Venkateswara Rao, P. Ramulu and K. Ramulu:- Will the Minister for Women Development and Child Welfare be pleased to state:

(a) whether the Government has increased the honorarium for Anganwadi Workers.

(b) whether there is any proposal to streamline the Anganwadi programmes.

(c) whether it is a fact that the Government asked the Voluntary Organisation to take care of some district centres to resolve problems of women concerning dowry and harassment; and

(d) if so, the reasons therefor;

A-(a) The ICDS Scheme started by Government of India

during 1975. The honorarium for Anganwadi Workers has been

revised 4 times as noted below: _____

Sl. No.	Year & Govt. of India reference No.	Honorarium for Non-Matriculates	Honorarium for Matriculates
1.	1975.	Rs. 100/- pm	Rs. 150/- pm
2.	MSW No. 1-6/77-CD dt. 31-3-1978	Rs. 125/- pm	Rs. 175/- pm
3.	MSW No. 1-7/83-CD dt. 30-9-1984	Rs. 200/- pm	Rs. 250/- pm
4.	1-7/83-CD dt. 15-8-1986	Rs. 225/- pm	Rs. 275/- pm
	with 5 years honorary work	Rs. 250/- pm	Rs. 300/- pm
	with 10 years honorary work	Rs. 275/- pm	Rs. 325/- pm

(b) The ICDS Scheme is based on the strategy of an inter-sectoral approach to the Development of Children, Co-ordination of the efforts of different departments such as Medical, Education, Panchayat Raj and Revenue Department at State Level, District Level, Block Level and Village Level.

A Co-ordination Committee at State Level with the Honourable Minister for Women's Development and Child Welfare as Chairman, at District Level the District Collector as Chairman, at Block Level the Sub-Collector/Revenue Divisional Officer as Chairman and at Village Level the President of Gram Panchayat

are formed to review the ICDS Programmes at various levels. As it is a 100% Centrally Sponsored Scheme, the targets prescribed by Government of India are being achieved in a systematic manner. The Local Mahila Mandals are also participating in implementing the ICDS Programme. The Government of India is also contemplating to involve the local Mahila Mandals more in implementing the ICDS Programme.

Computerisation is being done, based on monthly progress reports, half year progress reports, family survey reports (Quarterly) monthly immunisation reports and infrastructural

facility reports (Yearly) pertaining to the Directorate. Apart from this, computerisation work is undertaken on certain allied subjects. As regards computerisation of monthly progress report, it is a new format designed by Government of India and for which the software programme is yet to be developed by Government of India. However at the instance of Government of India the computerisation of Monthly progress reports and its review reports are being done on the programme in the office of the Director, National Information Centre, Hyderabad, Government of India, every month for close monitoring to ensure effective implementation of the programme.

(c) It is fact that in the G.O.Ms.No. 61, Women Development, Child Welfare and Labour (Estt.III) Department dated 29-4-1989 the Government after careful consideration of the need to recognise certain Welfare Institutions and Organisations in each of the District of the State to lodge the complaint in a Court such as metropolitan Magistrate or Judicial Magistrate of the 1st class to try and offences under the Dowry Prohibition Act, 1961, and Dowry Prohibition (Amendment) Act, 1964, hereby notify the Welfare Institutions/Organisations under the powers conferred by Section 7(1) (b) (ii) of the Amendment Act.

The following are the Social Welfare Institutions, Organisation, recognised for making complaints.

District	Name of the Organisations
1. Karimnagar	1. Annapurna Mahila Mandali, Gandhi Road, Karimnagar. 2. Mahalakshmi Mahila Mandali, Madhan.
2. Prakasham	1. Mahila Mandali, Chirala. 2. Zilla Mahila Samakhya, Ongole.
3. Chittoor	1. Telugu Bharath Mahila Mandali, Kummara Street, Punganoor. 2. Gowri Mahila Mandali, Kothamancheruvu, Vayalpadu Taluk.
4. Ranga Reddy	1. Pragathi Mahila Mandali, Adarsa Mahila Mandali, Kothapet.

For the remaining 19 Districts also, there are two Voluntary Organisations in each district as shown in the G.O.Ms.No. 61, Women's Development and Child Welfare & Labour (Estt.II) Department dt. 29.4.69 has been selected for the purpose.

(d) The reasons therefor is for better implementation of Dowry Prohibition Act, 1984.

PURCHASE OF NOTE BOOKS AND TEST BOOKS BY SOCIAL WELFARE DEPARTMENT

73-

3172(R)-Q-Sarvasri N. Raghava Reddy, B. Venkateswara Rao, P. Ramaiah, D. Rajagopal, K. Yerrannaidu and G.S.S. Sivaji:- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) the value of the text books and note books purchased by the Commissioner of Social Welfare during 1988-89, 1989-90 and 1990-91;

(b) whether any tenders were called for to purchase the above books, if so, the details thereof;

(c) whether it is a fact that several irregularities have been committed in the purchases; and

(d) if so, whether the Government propose to conduct an enquiry into the matter?

A-(a)

Year	Value of Note Books	Value of Text Books
	Rs.	Rs.
1988-89	37,19,647	2,31,46,879
1989-90	41,50,610	2,26,76,978
1990-91	51,67,073	2,45,93,381

(b) No, the Nationalised Text Books were purchased from Government of Andhra Pradesh Text Book Press, Hyderabad and Note Books were purchased from Andhra Pradesh State Trading Corporation Limited, Hyderabad hence no tender were called for.

(c) Does not arise.

(d) Does not arise.

ENHANCEMENT OF OLD AGE PENSIONS

74-

4672-Q-Sarvasri G. Veeranjanyulu, Chikkala Ramachandra Rao and C. Narsi Reddy:- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to enhance the Old Age Pensions from Rs. 30/- to Rs. 100/-; and

(b) if so, from when?

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

CONSTRUCTION OF COMMUNITY HALLS

75-

4829 - Q - Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi:- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) what is the estimated cost of construction of Community Halls in the following places of Kodavalur Mandal in Nellore District.

1. Venkanapuram Harijanwada.
2. Girijan Colony of Basavayapalem.
3. Harijanwada of Basavayapalem.
4. Peyyalapalem Arundhatheeya-palem.
5. N.S.R. Girijan Colony of Regadichelika.
6. Chinthachelika Harijanwada.

(b) when will the construction of Community Halls in the above places of Nellore District be started and completed?

A-(a) At present there are no proposals to construct the Community Halls in these 6 places in Nellore District. Hence the estimated cost can not be assessed now.

(b) The construction of Community Halls in these 6 places will be considered soon after the receipt of proposals from the District Collector, Nellore

who has been requested to submit them along with the plan and estimate.

RAPE OF A MINOR GIRL AT MAHADEVAPUR OF KARIMNAGAR DISTRICT

76-

6652-Q-Sri G. Nagi Reddy:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it has come to the notice of the Government that three persons had raped a minor girl on 19th February, 1992 at Mahadevpur of Karimnagar District, if so, the names of the said persons; and

(b) whether any cases has been booked against them and the stage of investigation?

A-(a) Yes, Sir. A minor girl viz., Challa Mallu, D/o. Rajamallu aged 15 years R/o. Kudurupalli, was raped by one Shaik Nannu @ Shaikulu, S/o. Nazemuddin, 33 years, R/o. Mahadevpur on 18.2.92 at 8.30 p.m. But not by three persons.

(b) A case in Crime No. 7/92 U/s 376, R/w 34 IPC was registered at Mahadevpur Police Station on 26.2.92. The accused was arrested and sent to judicial remand. The case is under investigation.

**REHABILITATION OF EX-SERVICEMEN
IN THE STATE**

77-

6709-Q-Sarvasri P. Nageswara Rao, C. Vittal Reddy, K. Biksham, Mohd. Rajab Ali, V. Narayana Rao and G. Yadagiri Reddy:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether the Govt. is rehabilitating the Ex-Servicemen residing in the State.

(b) the number of Ex-Servicemen in the State without rehabilitation at present; and

(c) the measures taken by the Government to rehabilitate them.

A-(a) Yes.

(b) 15,698 as on 31-12-91.

(c) The Following schemes have been implemented for rehabilitation of Ex-Servicemen.

1. Self Employment for Ex-Servicemen I.
2. Self Employment for Ex-Servicemen II.
3. Self Employment for Ex-Servicemen III.
(newly introduced)
4. PEXSEM Scheme (Preparing Ex-servicemen for Self Employment).
5. Providing Metal Bunks.
6. Resettlement Training Sponsored by B.G.R. in various disciplines.

7. Providing inter subsidy from Special Fund.
8. Two percent posts reserved for Ex-Servicemen in the State Government.
9. Priority is given while sponsoring from employment exchange.
10. 5 acres of dry land or 2½ acres wet land given to the Ex-Servicemen.

**PILING UP OF GARBAGE IN
TWIN CITIES**

78-

323(P)-Q-Sri G. Muddukrishnama Naidu:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the garbage is piled up in twin cities of Hyderabad and Secunderabad.

(b) if so, the steps taken to remove the garbage;

(c) whether it is also a fact that traffic is being jammed due to free movement of cattle on roads; and

(d) if so, the steps to be taken to control the movement of cattle in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) & (d) Steps are being regularly taken to prevent free

movement of cattle by keeping the stray animals in police pounds and also by imposing heavy fines.

PITS AND POT HOLES ON THE MAIN ROAD LEADING FROM YERRAGADDA TO FATHENAGAR

79-

5250-Q-Sri M. Omkar:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that nearly 1000 heavy vehicles passing through the main road leading from Yerragadda to Fathenagar Railway Gate, Hyderabad;

(b) whether it is also a fact that the said road is full of pits and pot holes all over its length and breadth; and

(c) if so, the time by which the said road will be repaired?

(a) Yes, Sir.

(b) & (c) Asphalt patch work has been done during October, 1991. Pot holes are being filled regularly on this road. The condition of the road has improved. Further estimates have been prepared for putting C.C. road at water logging area. The work will be completed by April, 1992.

CONSTRUCTION OF MANHOLES 4 INCHES ABOVE THE ROAD ROAD

80-

5922-Q-Sarvasri M. Narasaiah, G. Chinna Reddy, D. Kiran Kumar, K. Sai Reddy and T. Jeevan Reddy:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that all the manholes in twin cities of Hyderabad and Secunderabad have been constructed four inches above the road.

(b) whether it is also a fact that the patch work round the manholes was completely damaged and causing traffic hazard; and

(c) if so, the action taken against the contractors for the faulty execution?

(a) It is not a fact that almost all the existing manholes in twin cities of Hyderabad & Secunderabad are above the road surface. On inspection it was noticed that certain manholes are constructed above road surface and the Executive Engineers have been instructed to carryout necessary rectification works to bring them to road surface.

(b) The damage to the patch work around certain manholes is due to heavy traffic on the road and due to improper curing. This patch work of certain manholes is carried out departmentally from time to time. No reports

of traffic hazards due to damage around manholes have been received.

(c) Does not arise.

**DRINKING WATER TO THE
POOR PEOPLE OF "PUTTAIAH MATTAM"
OF NELLORE DISTRICT**

81-

4656 - Q - Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Endowments be pleased to state:

(a) whether poor people are residing in the site (land) called "Puttaiah Mattam" near Stovu Beedi Colony of Padugupadu in Kovur Mandal of Nellore District since about four decades and paying house tax, drinking water tax etc., to Padugupadu Gram Panchayat since 1963;

(b) whether Padugupadu Panchayat has provided street lights, drinking water etc., in the said place;

(c) if so, the reasons for the delay in granting house site pattas to them; and

(d) whether House-site Pattas will be granted to them?

(a) Poor people are residing in the site (land) called 'Sri Puttaiah Mattam' since twenty five years and drinking water sources have

been made since 1963 and the house tax also has been collected since 25 years.

(b) Yes, Sir.

(c) The human rights Seva Samaj, Nellore filed a complaint before the District Forum, Nellore requesting the eviction of encroachments in the above site. The C.D. Court in C.P. No. 677/90, dated 9-2-1991 ordered that the Revenue Divisional Officer, Kavali Executive Officer, Grampanchayat, Padugupadu and Assistant Commissioner of Endowments, Nellore to take steps to verify the Samadhi and evict the encroachers and maintain it. Hence, pattas have not been granted.

(d) House-site pattas have not been granted in view of the order passed in C.D.No. 677/90 by the District Forum, Nellore on 9-2-1991.

**COMPASSIONATE APPOINTMENTS IN
PANCHAYATI RAJ DEPARTMENT**

82-

6277-Q- Sri Mohd. Virasat Rasool Khan:- Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that compassionate appointments are not being made in the Panchayati Raj and Rural Development Department in general whose parents died in harness while in service;

(b) whether it is also a fact that one Mohd. Yousuf Ali, Head Master of Gajwel Mandal died in harness in 1985 but no appointment was made to his dependent so far inspite of the application being given within the time limit; and

(c) if so, the reasons therefor and the time by which appointment will be given?

_____ (a) No, Sir.

(b) No, Sir. Sri Mohd. Yousuf, Teacher had expired on 15-1-89. Sri Mohd. Ishaq son of the deceased teacher has been appointed as Attender on compassionate grounds by the District Development Officer, Zilla Praja Parishad, Medak on 26-3-92.

(c) Does not arise.

**WITHDRAWAL OF R.L.E.G.P.
IN THE STATE**

83-

6472-Q- Sri N. Chandrababu Naidu:- Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the construction work of 633 class rooms has been discontinued due to the withdrawal of RLEGP (Rural Landless Employment Guarantee Programme) and NREPs (National Rural Employment Programmes) in our State; and

(b) if so, the manner in which the Government propose to complete the project and the steps taken by the Government for the same?

_____ (a) No, Sir.

(b) After the withdrawal of RLEGP/NREP all the incomplete school buildings are continued under 20% J.R.Y. funds released to Zilla Praja Parishads.

**P.W.S. SCHEMES IN
NELLORE DISTRICT**

84-

6534- Q- Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) the names of places where Protected Water Supply Schemes are sanctioned in Nellore District under Cyclone Emergency Reconstruction Project with World Bank Assistance;

(b) the estimated cost of each work; and

(c) when will they be completed?

6534-A-(a) (99) Rural Water Supply works costing Rs. 330.40 lakhs were sanctioned in Nellore District under World Bank Assisted Cyclone Emergency Reconstruction Project. Out of which (98) works are of Reconstruction nature and the other one is Comprehensive Protected Water

Supply Scheme to (54) villages in Gudur Division. The names of villages for which these works are sanctioned, their estimated cost and targetted date of completion are given below:

Sl. No.	Name	Estimate Cost (Rs. in lakhs)	Targetted Date of completion
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	P.W.S. Scheme at Kothavellanti	1.00	07-02-93
2.	„ Kanuparthipadu	0.60	09-02-93
3.	„ Kalivelapalem	0.40	07-02-93
4.	„ Penubarthi	0.20	10-02-93
5.	„ Chinthareddipalem	0.50	14-02-93
6.	„ Indukurpet	1.50	07-02-93
7.	„ Nadimusali	0.25	09-02-93
8.	„ Pallipadu	0.50	10-02-93
9.	„ Macherlavaripalem	0.30	31-03-92
10.	„ Varigonda	0.30	10-02-93
11.	„ South Anuluru	0.30	09-02-93
12.	„ Papireddipalem	0.50	10-02-93
13.	„ Atranvari Kandriga	0.50	09-02-93
14.	„ Survepalli Bit-II	1.00	07-02-93
15.	„ Koddavaluru	1.50	07-02-93
16.	„ Damegunta	0.10	09-02-93
17.	„ Pemmareddipalem	0.10	04-04-92
18.	„ Yellayapalem	0.60	14-02-93
19.	„ East Gogulapalli	1.00	09-02-93
20.	„ West Gogulapalli	0.60	07-02-93
21.	„ Alluru	1.00	10-02-93
22.	„ Purini	0.50	14-02-93
23.	„ Cherlopalem	0.30	15-06-92
24.	„ Leguntapadu	0.10	14-02-93
25.	„ Kovur	1.50	07-02-93
26.	„ Pothireddipalem	1.00	07-02-93
27.	„ Ananthanarayanapuram	0.10	07-02-93
28.	„ Panchedu	0.10	10-02-93
29.	„ Butchireddipalem	1.00	07-02-93
30.	„ Rebala	1.00	10-02-93
31.	„ Muthukuru	1.50	07-02-93
32.	„ Mamidipudi	0.70	10-02-93
33.	„ Malluru	0.50	07-02-93
34.	„ Bandlapalem	2.00	07-02-93
35.	„ Krishnapatnam	2.00	07-02-93
36.	„ Chenmuru	1.00	10-02-93

(1)	(2)	(3)	(4)
37.	P.W.S. Scheme at Lion's Nagar of Ananthavaram	0.10	07-02-93
38.	,, Dagadarthi	1.00	10-02-93
39.	,, Mudivarthi	0.60	07-02-93
40.	,, Utukur	0.60	06-05-92
41.	,, Chowkicherla	0.60	15-06-92
42.	,, Vatini Dandigunta	0.60	09-02-93
43.	,, Billupadu	0.80	07-02-93
44.	,, T.K. Padu	1.00	13-02-93
45.	,, Chinnagopavaram	0.50	19-02-93
46.	,, Kaluvoya	1.00	19-02-93
47.	,, Kulluru	1.00	12-05-92
48.	,, Tegacherla	0.50	06-05-92
49.	,, Vepinapi	1.25	07-02-93
50.	,, Kovurupalli	0.10	19-02-93
51.	,, Viswanatharaopeta	1.70	09-02-93
52.	,, Pathapatnam	0.10	19-02-93
53.	,, Yenugulabavi of Kolladinne	0.80	07-02-93
54.	,, Bogolu	1.00	09-02-93
55.	,, Munganur	1.00	16-02-93
56.	,, Gouravaram	0.10	09-02-93
57.	,, Mahalaximpeta	0.10	07-02-93
58.	,, Mahalaximpeta S.C.	0.10	13-02-93
59.	,, Musunur	0.10	19-02-93
60.	,, Gowravaram S.O.	0.10	13-02-93
61.	,, Podalakur	1.00	07-02-93
62.	,, Degapudi	0.50	07-02-93
63.	,, Chittepalli	1.00	07-02-93
64.	,, Atmakur	1.00	07-02-93
65.	,, Vasili	0.50	07-02-93
66.	,, Battepadu	0.80	07-02-93
67.	,, Ganthanupalli	1.30	07-02-93
68.	,, Revuru	0.80	07-02-93
69.	,, Anantha Sagaram	1.00	07-02-93
70.	,, A.S. Peta	0.50	07-02-93
71.	,, Jajavolu	1.00	07-02-93
72.	,, Udayagiri	0.80	07-02-93
73.	,, Udayagiri S.C.	0.10	07-02-93
74.	,, S.R. Puram	2.00	19-02-93
75.	,, Narravada	1.00	13-02-93
76.	,, Chakalikonda	0.60	15-02-93
77.	,, Vinjamur	1.00	07-02-93
78.	,, Utkur	0.10	07-02-93
79.	,, Ravipadu	0.10	07-02-93

(1)	(2)	(3)	(4)
80.	P.W.S. Scheme at Isakadamerla	0.30	13-02-93
81.	„ Saipeta	0.10	07-02-93
82.	„ Thurpupalem	0.60	07-02-93
83.	„ Satyavolu Agraharam	0.80	13-02-93
84.	„ Kammavaripalem	0.10	09-02-93
85.	„ Jaladanki	0.60	09-02-93
86.	„ Sangam	1.00	30-06-93
87.	„ Kolagaola	1.00	30-06-93
Total:		60.40	

GUDUR DIVISION

Sl. No.	Name	Estimate Cost (Rs. in lakhs)	Date of completion
(1)	(2)	(3)	(4)
	B.F.	60.40	
1.	Bodanam	0.30	12-04-92
2.	Udur	0.30	19-04-92
3.	Kandra	0.30	26-04-92
4.	Thummala Talupur	0.30	02-05-92
5.	Ramasagaram	0.30	07-05-92
6.	Anantha Madugu	0.50	16-05-92
7.	Unuguntapalem	0.30	16-05-92
8.	Nellipudi	0.50	23-05-92
9.	Valanedu	0.30	23-05-92
10.	Palamarthi	0.80	20-05-92
11.	Mallam	0.70	30-05-92
12.	C.P.N.S. Scheme to 54 villages in Gudur Division	265.40	31-12-93
Grand Total:		330.40	

**DETAILS OF 54 VILLAGES OF
Sl.No. 12 ABOVE.**

Sl. No.	Name of the Village	Popu- lation
(1)	(2)	(3)
1.	Anakalapaturu	381
2.	Ramireddipalem	407
3.	Ponnavolu	521
4.	Mogiligunta	174
	Kothapalem	
5.	Vuddikandriga	505
6.	Chittedu	691
7.	Vajjavariapalem	573
8.	Ramapuram	550
9.	Kesavaram	1100
10.	Kondugunta	200
11.	Raghavapuram	300
12.	Siddamakka Kandriga	200
13.	Pambali	379
14.	Busapalem	202
15.	Raviguntapalem	242
16.	Thepalapundi	480
17.	Chembatipalem	150
18.	Zaminkothapalem	650
19.	Valamedu	827
20.	Pamanji	126
21.	Abaka	379
22.	Jangalapalli	258
23.	Komuninenipalli	558
24.	Samanthamallam	517
25.	Pedapadava	180
26.	Pedavulsapadava	228
27.	Chinavulsapadava	313
28.	Pedapannamgadu	123
29.	Ramapuram	1996
30.	Ramapuramkuppam	409
31.	Venkatadripalem	103
32.	Swamireddikandriga	101
33.	Chinnpannamgadu	275
34.	Pariyavatukuppam	269
35.	Periyavattu	608
36.	Pakiramkandriga	200
37.	Ramapuram-II	1996

(1)	(2)	(3)
38.	Pudi	1229
39.	Karuvu.	2615
40.	Bheemulvaripalem	934
41.	Rudikuppam	620
42.	Tadakuppam	111
43.	Bheemulvarikuppam	142
44.	Poolathota	996
45.	Aregundam	149
46.	Anepudi	395
47.	Melanaltur	668
48.	Singanithur	300
49.	Kothapalli	1048
50.	Karikadu	638
51.	Chavatikandriga	204
52.	Mezur	668
53.	Velukadu	348
54.	Barijangalapalli	212
	Total:	28448

**IMPOSITION ON "JAWAHAR
ROZGAR YOJANA"**

85-

6827-Q- Sri Chikkala Rama-
chandra Rao:- Will the Minister
for Panchayati Raj be pleased
to state:

(a) whether the Central
Government has imposed cut in
the State under "Jawahar Rozgar
Yojana" in 1992-93;

(b) if so, the quantum of
reduction effect?

(a) & (b) As indi-
cated by Government of India,
the allocation under Jawahar

Rozgar Yojana during 1992-93 for the State is Rs. 18693.20 lakhs which is less by Rs. 473.00 lakhs when compared to 1991-92. The allocation during 1991-92 was Rs. 19166.20 lakhs. The Central and State shares are as follows:

Year	Central share	State share	Total
(1)	(2)	(3)	(4)
(Rs. in lakhs)			
1991-92	15332.96	3833.24	19166.20
1992-93	14954.56	3738.64	18693.20

ANICUT ON SEETHAPALLIVAGU

86-

1696(V)-Q- Sri S. Venkateswara Rao:- Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to take-up construction of anicut on "Seethapallivagu" near Bhupathipalem village in Rampachodavaram Mandal, East Godavari District; and

(b) if so, the state at which the said matter stands at present?

A-(a) There is a proposal under investigation for formation of a reservoir with earthen dam and spillway across Seethapallivagu near Bhupathipalem village, Rampachodavaram Mandal in East Godavari District for benefitting 12,100 Ac. (4987 Hac) of Tribal Ayacut.

(b) The Project Report for this proposal with cost estimate for Rs. 16.60 Crores (at 1987-88 SSR) was furnished to the Central Water Commission, Government of India for according technical clearance. The Central Water Commission have so far communicated three sets of comments on the above project report and replies for two sets have already been furnished to the Central Water Commission. Replies to the Third set of comments will be submitted on receipt of certain field details.

RACHAKATTU RESERVOIR

87-

3173(G)-Q- Sri B.Satya Rao:- Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to construct "Rachakattu Reservoir" on the Pedderu River in Madugula Mandal of Visakhapatnam District; and

(b) if so, the particulars thereof?

(G)-A- In the Madugula Constituency, ayacut under existing Rachakattu open head channel forms part of the ayacut under the proposed Pedderu reservoir scheme for which detailed investigations are completed and the project report was sent to Central Water Commission in 12/90 by the Government of Andhra Pradesh for clearance. The comments of Central Water Commission are awaited.

(b) The Pedderu Reservoir Scheme proposed at a cost of Rs. 15.04 Crores (with SSR of 1989-90) will benefit an extent of 2572 Hac.(6800 Acres) including stabilisation of existing wet ayacut of 2145 Hac. (5300 acres) under Gottivada anicut and Rachakattu open head channels in Madugula and Ravikamam mandals. The B.C. Ratio of this schemes works out to 1.72 : 1. The modified project report as per SSR 89-90 based on the designs of Central Designs Organisation for Rs. 15.04 Crores, was sent to Central Water Commission in 12/90 and their Comments are awaited.

FAILURE TO HANDED OVER THE ROAD ROLLER BY AN EMPLOYEE IN THE MINOR AND IRRIGATION SUB-DIVISION OFFICE

88-

3832-Q- Sarvasri B.Venkateswara Rao, P. Ramaiah, N. Raghava Reddy and D. Rajagopal:- Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that an employee in the Minor Irrigation Sub-division Office, Prathikonda, Kurnool District has not handed over the Government Road Roller, to the Office at the time of his transfer during 1981; and

(b) if so, the steps taken to take possession of the machine or to recover the cost of the machine from the employee?

(a) Yes, Sir.

(b) The possession of the road roller which was kept for repairs in the G.D.P. compound at Kurnool has been taken over and it was auctioned on 28-3-91 for Rs. 1,29,420-25 Paise as the repairs to the machine were beyond reasonable limits and the amount has also been credited to the Government account.

NEW MINOR IRRIGATION AND LIFT IRRIGATION SCHEMES

89-

5447(A)-Q- Sarvasri P.Nageswara Rao, K. Biksham, Mohd. Rajab Ali, V. Narayana Rao, C. Vittal Reddy, S. Venugopala Chary, M. Venkateswara Rao, M. Raghuma Reddy, K. Chandrasekhara Rao, Smt. K. Prathibha Bharati, Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao, C. Narsi Reddy and T.Rajeswara Rao:- Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to take up new Minor Irrigation and Lift Irrigation Schemes in Mahaboobnagar, Nalgonda and Ranga Reddy Districts by utilising surplus water available in Krishna River; and

(b) if so, the details of the schemes proposed to be taken up?

A- (a) There is a proposal to take up some new

Lift Irrigation Schemes in Mahaboobnagar District by utilising surplus water in Krishna River.

(b) The following Lift Irrigation Schemes are proposed to

be taken up by the Government of Andhra Pradesh by utilising surplus water available in river Krishna. All these schemes are proposed in Mahaboobnagar district of Telangana region.

Sl. Name of the Scheme	Utilisation.	Ayacut	Stage
(1)	(2)	(3)	(5)
1. Bhima Lift Irrigation Scheme	20 Tmc.	2.03 lakh acres.	Project report sent to Central Water Commission, Government of India for clearance in 1/91. Replies to comments of Central Water Commission received in 9/91 are under process.
2. Lift Irrigation Scheme to feed Koilsagar.	10.81 Tmc.	1.50 lakh acres	Instructions have been issued to Chief Engineer, Investigation in Govt. Memo.No. 211/Irr.V-2/87-13, dt. 21.5.92 to takeup investigation of the scheme.
3. Nettampad Lift Irrigation Scheme	13.42 TMC	2.00 lakh acres.	Govt., in G.O.Ms.No. 107, I & CAD Dept., dt. 25.5.91 sanctioned the creation of one Circle with 4 divisions for carrying out detailed investigations of Kalvakurthy and Nettampadu L.I. Schemes.
4. Lift Irrigation Scheme in Kalwakurthi.	20.00 TMC	2.00 lakh acres.	

GODOWNS IN NON-MANDAL AREAS

90-

1996-Q- Sri S. Satyanarayana Rao:- Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that according to the norms issued in August, 1989 that a society located in non-mandal head-quarters is entitled for the godown if it undertakes rupees 25 lakhs of credit business or rupees 10 lakhs of non-credit business or recovered 90% of loans;

(b) if so, whether it is also a fact that the Kurumaddali Primary Agricultural Co-operative Society in Pamarru Mandal in Krishna District have satisfied the said norms; and

(c) whether it is also a fact that godowns have not been granted for the said society inspite of the recommendations of the A.P. Co-operative Central Bank and Registrar of Co-operative Societies; if so, the reasons therefor?

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) No, Sir. Orders have been issued sanctioning construction of godowns in G.O.Ms.No. 395 Food and Agriculture Department dated 15-6-1990 for the said society.

J. No. 163 - 9

ENCROACHMENTS IN BELLAMPALLI REVENUE MANDAL

91-

3219-Q- Sri D. Narasaiah:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government waste land in survey No. 170 pp. Patta lands in Survey No. 18/27 to an extent of 60 Acs. in Bellampalli Revenue Mandal of Adilabad District have been encroached and huts erected;

(b) whether any steps taken to evict the illegal occupants; and

(c) if not, the reasons therefor? _ _

(a) Yes, Sir.

(b) & (c) The encroachment has been removed in september, 1990 with the help of Police. But due to instigation by the radicals the encroachments have come up again.

CULTIVATION OF GOVERNMENT LAND IN WOOD HOUSEPETA OF NELLORE DISTRICT

92-

3922-Q- Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether the Scheduled Castes of Wood-housepeta in Sangam Mandal of Nellore District are cultivating Government lands since long;

(b) the reasons for the delay in granting permanent pattas to the eligible sivaizamadars; and

(c) whether there is still huge extents of Government vacant land fit for cultivation available at Wood-housepeta in Sangam Mandal of Nellore District; if so, when will it be assigned to the landless poor for cultivation?

(a) Yes, Sir.

(b) & (c) Out of the entire extent Acs. 724.67 cents of Government land available in Sy.Ncs. 408 to 419 of Tarunavoya village, an extent of Acs. 565.66 cents has already been distributed to the beneficiaries including Scheduled Castes of Woodhousepeta H/o Tarunavoya village, leaving a balance of Acs. 159.01 cents for distribution to the Writ Petitioners in Writ Petition No. 5763/85, which is pending before the High-Court of Andhra Pradesh, Hyderabad.

CULTIVATION OF LANDS BY S.Cs AT VENGAREDDIPALEM

93-

3933-Q- Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the

Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether poor scheduled castes of Vengareddipalem in Sangam Mandal of Nellore District are cultivating Government lands since long;

(b) the reasons for the delay in granting permanent pattas (D form pattas) to the eligible sivaizamadars; and

(c) when they will be granted?

(a) Yes, Sir.

(b) & (c) 'D' Form pattas have already been issued to the 50 Scheduled Castes and 8 others of Vengareddipalem H/o Padamatipalem village about eight years back.

ALLOTMENT OF LAND TO YAMUNA NAGAR CO-OPERATIVE HOUSING SOCIETY

94-

4140-Q- Sri D. Sivaramaraju:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Government has allotted 28 acres of land to Yamuna Nagar Co-operative Housing Society near Bakimpet in the Banjara Hills, Hyderabad; and

(b) if so, the members of the said Housing Society and the rate at which the land was allotted?

94-

4140-A- (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

**SPECIAL TASK FORCE TO
STUDY POST CYCLONE
SITUATION**

95-

6304-Q- Sri G. Nagi Raddy:-
Will the Minister for Revenue
be pleased to state:

(a) whether it is a fact that
the Government has set up
special task force to study
post cyclone situation in con-
struction and rehabilitation
process in the event of a cala-
mity?

(b) if so, the number of
members of the said force; and

(c) whether M.I.As. have been
associated with the said teams
as representatives?

(a) No, Sir.

(b) & (c) Does not arise.

**CULTIVATION OF LAND IN
AAKULAMAILARAM VILLAGE OF
KANDUKURU MANDAL**

96-

6383-Q- Sarvasri K. Ramulu,
B. Venkateswara Rao, N. Raghava
Reddy and P. Ramaiah:- Will the
Minister for Revenue be pleased
to state:

(a) whether it is a fact
that certificates have been
issued to 87 persons to culti-
vate 5 acres each from the 766
acres of land in Sy.No. 694/1
at Aakulamailaram village, Kan-
dukuru Mandal, Rangareddy
District;

(b) whether the Forest Depart-
ment Officials are preventing
the cultivation of the said
land and filed cases in the
court against the poor; if so,
the reasons therefor; and

(c) the nature of protection
provided to them by the Govern-
ment in respect of the said
land dispute?

(a) No Sir. But it
is a fact that "D" Form Assign-
ment Patta Certificates were
issued to 87 persons granting 5
acres each in S.No. 694/1 of
Gummadavalli village by the
erstwhile Tahsildar, Ibrahim-
patnam.

(b) Yes, Sir. When the above
assignees tried to encroach in
the Forest areas, they were
prevented and cases were booked
against them stating that the
assigned land falls under Reserve
Forest Block of Gummadavalli
village.

Rytukoolie Sangam of Ibrahim-
patnam represented by its Sec-
retary, Smt. Geetha Ramaswamy
and 9 other assignees filed
W.P.No. 8811/90 in the High Court
against Revenue and Forest
Departments praying to restrain

the officials from interfering with the possession of the land of the assignees Counter has been filed by the Divisional Forest Officer, Hyderabad on behalf of the Government.

(c) The dispute is between the above assignees and Revenue and Forest Departments. The Hon'ble High Court ordered for maintenance of status-quo on 13-7-90. Writ Petition is still pending. As the matter is sub-judice, provision of protection of the assignees will arise only after disposal of the Writ Petition.

**SANCTION OF FUNDS TO TIDOVER
DROUGHT CONDITIONS IN
RAYALASEEMA DISTRICTS**

97-

6817-Q- Sri G. Nagi Reddy:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether any funds have been sanctioned to tide over the drought conditions in the districts of Rayalaseema during 1992-93; and

(b) if not, the reasons therefor?

(a) & (b) Due to continued dryspell that prevailed during the first four months of the current calendar year, there has been scarcity of drinking water. To mitigate drinking water problem, an amount of Rs. 185.00 lakhs under Calamity Relief Fund was

released to Rayalaseema districts of Kurnool, Cuddapah, Anantapur and Chittoor during the months of April and May, 1992 to meet the cost of sinking of new borewells, transporting drinking water to the villages with no sources of drinking water and towards repairing and restoring sources of drinking water which have failed in rural and urban areas.

**CO-OPERATIVE HOSPITALS UNDER
CENTRAL GOVERNMENT**

98-

1906-Q- Sri Dadi Veerabhadra Rao:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) the places where Co-operative Hospitals were sanctioned under Central Government Scheme;

(b) whether the said hospitals are functioning; and

(c) if not, the steps taken to make them functioning?

(a) No Co-operative Hospitals under Central Government Hospital Scheme have yet been sanctioned in Andhra Pradesh State.

(b) and (c) Does not arise.

**PRIVATISATION OF BUS SERVICES
IN NELLORE DISTRICT**

99-

6174-Q Sarvasri Ch. Vidya-sagar Rao and B. Bal Reddy:-

Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether any bus services in Nellore District being run by the A.P.S.R.T.C. have been privatised and entrusted to private persons; and

(b) if so, the reasons therefor?

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

**DEPOSITS OF BAL - CLAY AND
WASHED CLAY**

100-

5843-Q- Sarvasri K. Ramachandra Raju, A. Sudarshan, G. Nagi Reddy and Chikkala Ramachandra Rao:- Will the Minister for Mines and Geology be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there are abundant deposits of Bal-Clay and Washed-Clay in the Dwaraka Tirumala area of West Godavari District;

(b) whether there is any proposal with the Government to set-up a Ceramic Complex in that area; and

(c) if so, the time by which it is likely to be established?

(a) Yes, Sir.

(b) & (c) A proposal to establish mineral based Industrial Complex at Devarapalli in West Godavari District is contemplated. The Andhra Pradesh Industrial Infrastructural Corporation is taking steps to identify the required land to locate the complex.

A.V.G. KRISHNAMURTHY,
Secretary to Legislature.

ANNEXURE

[Vide answer to clauses (b) and (c) of LAQ No. 3816 printed at Sl.No. 58 on page No. 7.]

STATEMENT SHOWING THE LIST OF PLAN WORKS SANCTIONED SINCE 9-1-1983 IN NELLORE DISTRICT AND THEIR STAGE

R & B CIRCLE, NELLORE :

Sl. No. of Plan works No. sanctioned since 9-1-83 in Nellore District.	Likely date of comple- tion of works yet to be com- pleted.	Reasons for the delay etc.
(1)	(2)	(3)
(1)	(2)	(4)
1. Improvements to Nellore-Mypadu road via Kudithipalem (V) from Km 5/0 to 27/0. G.O.Ms.No. 584, TR&B, dt. 4-9-87 Est. Rs. 19.80 lakhs. E-in-C (R & B) No. 67/89-90.	-	The tenders are recom- mended to C.O.T. for acceptance.
2. Widening the carriageway at KM 6/0 to 16/0 of Nellore-Krishnapatnam road. G.O.Ms.No. 800, TR&B, dt. 21-12-89 Est. Rs. 33.00 lakhs. E-in-C (R&B) No. 46/89-90.	03-06-92	The work is nearing completion.
3. Forming a road from Utukur to Venkata- reddypalem and Pattapu- palem in Nellore Dist. (Fishing village access road).	31-12-92	The work was delayed due to land acquisi- tion problem and the revenue authorities are being addressed in the matter fre- quently.

(1)	(2)	(3)	(4)
	<p>G.O.Ms.No. 46, F&A (Fish.II) Dept. dt. 9-2-87, Est. Rs. 15.40 lakhs. CE No. 54/87-88.</p>		
4.	<p>Forming a road from Thummalapenta Fish landing centre through Pallipalem (Fishing Village Access road).</p>	-	<p>Tenders are to be invited. Concurrence of the Irrigation Dept. had to be obtained.</p>
	<p>G.O.Ms.No. 43, F&A (Fish.II) Dept., dt. 18-1-89, A.S. Rs. 13.00 lakhs.</p>		
5.	<p>Forming a road from Kothasatram Fish Landing Centre through Pallipalem (Fishing Village access road)</p>	-	<p>Technical sanction awaited. Concurrence of the Irrigation Dept. had to be obtained.</p>
	<p>G.O.Ms.No. 43, F&A (Fish.II) Dept., dt. 18-1-89, A.S. Rs. 13.00 lakhs.</p>		
6.	<p>Construction of a bridge across river Challakalva in KM 25/2-4 of Gudur-Thupilipalem road. G.O.Ms.No. 519, TR&B., dt. 24-11-83 Est. Rs. 36.27 lakhs. CE (R&B) No. 74/83-84.</p>	30-6-92	<p>The original contractor has executed 50% of the work. Due to slow progress of work, Penal action was taken against him and the contract was determined and the balance work was entrusted to another contractor on 1-4-90. The work is nearing completion.</p>

(1)	(2)	(3)	(4)
7	Improvements and up-gradation of black topping the road Nellorepalli-Kothapalem to Pathapupalem.	31-12-93	The work has been split up in 3 reaches. Tenders received on 6-3-92 and the same are under process.
	G.O.Ms.No. 584, TR&B., dated 4-9-87, Est. Rs. 80.00 lakhs E-in-C (R&B) No. 29/88-89.		
8.	Construction of a bridge across Kaluja vagu near Thippavarapadu at KM 60/6 of Gudur-Erpedu road (Erpedu-Chennur road).	30-06-92	Concreting for deck slabs is in progress.
	G.O.Ms.No. 584, TR&B dated 4-9-87, Est. Rs. 16.00 lakhs E-in-C (R&B), No. 15/89-90.		
9.	Construction of bridge between Chittamur and Vakadu.	03-04-93	Agency settled on 4-10-91 and the work is in progress.
	G.O.Ms.No. 584, TR&B., dated 4-9-87, Est. Rs. 112.00 lakhs.		
10.	Construction of a bridge across Challa-kalva at KM 18/6 of CD road to Siddavaram.	30-06-92	The original contractor has executed part of the work. Due to slow progress of work penal action was taken against the contractor and the contract was determined. Remaining part of the work was entrusted to some other contractors. Due to modification in gradients, change of
	G.O.Ms.No. 515, TR&B., dated 23-11-82, Est. Rs. 45.15 lakhs.		

(1)	(2)	(3)	(4)
			diameter of wells as a result of heavy springs and frequent cyclones, and floods the work could not be completed. Main bridge completed.
11.	Construction of a HLB across Buckingham canal in KM 9/4 of NKP road. G.O.Ms.No. 389, TR&B., dated 6-8-88. Est. Rs. 17.00 lakhs CE(R&B) No. 38/88-89.	-	Tenders invited. But there was no response.
12.	Construction of HLB across Challakalva in KM 4/8 of Nellorepalli-Kothapalem to Pattapupalem via Karlapudi. G.O.Ms.No. 270, TR&B., dated 16-8-86. Est. Rs. 51.60 lakhs CE(R&B) No. 28/87-88.	31-12-92	The Original contractor has executed part of the work. Due to slow progress of work penal action was taken against the contractor and the contract was determined. Tenders invited. But there was no response. Tenders again invited on 23-4-92.
13.	Construction of HLB across Challakalva in KM 8/6 of Nellorepalli to Pattapupalem near Pedagovindapalli. G.O.Ms.No. 459, TR&B., dated 29-4-87. Est. Rs. 61.00 lakhs CE (R&B) No. 32/87-88.	31-12-92	The work could not be completed due to slow progress of work. Penal action taken against the contractor for slow progress of work. Contract determined. Tenders invited. But there was no response. Tenders again invited on 23-4-92.

(1)	(2)	(3)	(4)
14. Construction of HLB across Mamidikalva between Unuguntapalem and Rudravaram at KM 3/65 of road connecting to Gudur-Duggarajapatnam to Naidupeta-Duggarajapatnam road	31-12-93	Tenders received on 28-2-92 and the same are under progress.	
G.O.Ms.No. 1058, TR&B., dated 6-11-87, Est. Rs. 39.00 lakhs.			
15. Reconstruction of a bridge in KM 134/6 of old MC road.	31-5-92	Work is nearing completion.	
E-in-C(R&B) Proc.No. 47631 TA. 3/W.II-2/89, dt. 8-5-89. Est. Rs. 9.00 lakhs. CR.No. 106/90-91.			
16. Forming the road from Duggarajapatnam to Sreenivasapuram upto salt creak KM 0/0 to 2/0.	31-12-92	The work is in progress and expected to be completed by 12/92.	
G.O.Ms.No. 426, A&H (Fish.II) Dept., dt. 7-10-87.			

మిషన్ స్పీకర్:- ప్రశ్నలు-సమాధానములు ముగిసినవి.

సభాకార్యక్రమము

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి (కోవూరు):- అయ్యా, ప్లెజేవేటు కాలేజీల మీద యిచ్చిన...

మిస్టర్ స్పీకర్:- నిన్న మీ నోటీసులో మిమ్ములను అలవ్ చేసినది... యిస్ట్రో మీరు వినలేదు.

Sri K. Yerran Naidu:- It is a mere waste of the Govt. money.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులురెడ్డి:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ గురించి అడిగిబిచ్చాడు విధానంగా ఒక సెంటెన్సు వినాలి సార్. ఈ సభకు ఆ డాక్యుమెంట్స్ చూసే హక్కు, అధికారం ఉంది.

Mr. Speaker:- That has been discussed.

Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy:- The Hon'ble Speaker has to protect the rights of the House. The House is entitled to see the document. It it not a secret document.

Mr. Speaker:- After Zero-hour.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- క్వశ్చన్ అవర్ అవుతుండగానే నేను మాట్లాడుతున్నాను సార్. లాక్ సభలో కూడ కేంద్రప్రభుత్వం పెట్టిన డాక్యుమెంట్స్ ని కూడ స్పీకర్ పెట్టమని ఆదేశించారు. It is not the discretion of the executive. You are the Head of the Legislature elected by six and a half crores of people.

It is not the private property of an individual. తప్పకుండా ప్రజాప్రతినిధులు ఎన్నుకున్న ఈ సభ ముందు ఆ ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు పెట్టి తేరాలి ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చి తేరాలి. అవునా కాదా మీరు రూలింగ్ యివ్వండి It is not the discretion of the executive. You are the Head of the Legislature elected by six and a half crores of people.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు యిచ్చిన నోటీసు ద్వారా నన్ను పార్లెమెంటులో వెయ్యమన్న దానిమీద యిచ్చాను. ఇది మీరు యివ్వలేదు. రైట్ చేసిన దాని మీద వారు పెట్టం అన్నాడు కనుక పెట్టే అవసరం లేదని చెప్పాను నిన్ననే.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- I have raised a point of Order, yesterday. But, you have not given your ruling on that, so far. I want a ruling from the Chair.

Mr. Speaker:- I have ruled it out.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- దయచేసి చెప్పండి. ఆ రిపోర్టు మాపాల్సిన అవసరంకూడా, లేదా? Kindly give your ruling.

Mr. Speaker:- When the point of order is ruled out...

Sri Nallapareddi Srinivasulu Reddy:- Kindly direct to place the report on the table of the House.

Mr. Speaker:- There is no need to place the report on the table of the House. అది వెబ్లో అవసరం లేదు. మీకు ఛాన్స్ యిచ్చినపుడు మీరు మాట్లాడవలసింది. Let the Zero-Hour be completed. Then I will talk about it.

Sri Nallapareddi Srinivasulu Reddy:- Point of Order gets precedence over Zero-Hour.

Mr. Speaker:- Unless Government comes forward I cannot ask them or force them. This is not the way.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- మాది కూడ వినండి సార్. దాని విషయంలో శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు చెప్పిందే నేను చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను రూలింగ్ యివ్వడం లేదు. క్లీర్ అవర్ అయ్యాక మాట్లాడతాను.

Sri Nallapareddi Srinivasulu Reddy:- The Government has already expressed its opinion. There is no need to ask the Government again whether it is willing to place the report on the Table of the House or not. It is your discretion and not the discretion of the Government. We are entitled to see the report. It is not a secret document. I am asking in public interest.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు రూలింగ్ అడిగారు. నేను ప్రెస్ చేయడం లేదని చెప్పాను. ఇంకా రూలింగ్ ఏమీదీ దాని మీద? I am not going to press for it. The Government has to come forward.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- రిపోర్టు పేన్స్ చేస్తున్నారా? పేన్స్ చేయమని మీరు రూలింగ్ ఇచ్చారా? మీరు రూలింగ్ ఇవ్వకపోతే వాళ్లు పేన్స్ చేయలేరు కదా? 10-20 ఊ.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను గవర్నమెంట్ ఫార్వర్డ్ చేస్తేనే వెలుతాను తప్ప దానిమీద నా సమాధానం లేదు అన్నాను

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- గవర్నమెంట్లో రాకపోయినా, లోకసభలో, రాజ్యసభలో పెట్టించారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అక్కడ పెట్టి వుండవచ్చు. వాళ్లు ముందుకు వస్తేనే నేను పెట్టిస్తాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- అట్లా అంటే మాగతి ఏమిటి? మేము ఎందుకు ఎలక్ట్ కావడం. ఈ శాసనసభలో మీరు మా హక్కులను కాపాడాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ ఒక్కటే కాదు కదా, శాసనసభలో చాలా పశ్చలు, కావలసినన్నీ వున్నాయి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:- మీరు రూలింగ్ ఇవ్వండి పోనీ మీరు మే యిష్టం వచ్చిన రూలింగ్ ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను రాసిస్తాను. The ruling is reserved.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, దేశంలోనే చాలా ప్రాధాన్యత కలిగిన మన ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయానికి, మేద్యారా ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టర్ గారికి, జిరో అవర్ మెన్షన్ నోట్ చేసుకోవాలి సర్. చాలా ప్రాధాన్యత కలిగిన అంశమండి. మన ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయానికి, గత సంవత్సర కాలం నుండి వెస్ట్ ఛాన్సలర్ లేకపోవడం వలన విద్యా సంవత్సరం మూతబడి పరిస్థితి ఏర్పడింది. అక్కడ అందోళన జరుగుతోంది. సూడెంట్స్ ప్రాబ్లమ్స్ అయినా, లెక్చరర్ల ప్రాబ్లమ్స్ అయినా పరిష్కారం చేసే పరిస్థితి లేదు. దేశంలో ఏదో విద్యాకమిటీ వేసి మన బేఫ్ మినిస్టరుగారు దానికి ఫైర్మన్ అని కూడా విన్నాము. దేశంలో ఎడ్యుకేషన్ బాగుచేయడం కోసం, అధ్యక్షా, దేశంలో విద్యాప్రమాణాలు బాగుచేయడం కోసం అట్లాగే మార్పులు తీసుకురావడం కోసం వేసిన కమిటీకి మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఫైర్మన్ అని విన్నాము. ఇటువంటి పరిస్థితిలో మన రాజధాని నగరంలో ప్రాధాన్యత కలిగిన ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయానికి గత సంవత్సర కాలం నుండి వెస్ట్ ఛాన్సలర్ నిర్వహించే పరిస్థితి లేకపోవడం దురదృష్టకరం. ఇప్పుడు సమస్యలు చాలా ఉన్నాయి. అక్కడ ఎన్డెన్ స్ట్రెక్చర్ చేస్తున్నారు. విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు కూడా స్ట్రెక్చర్ చేస్తున్నారు. సమస్యలతో సతమతం అవుతున్నారని మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తూ, ఇప్పటికయినా సరే - మరి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ 288 అనుబంధ కళాశాలలను కలిగివుంది. ఈ యూనివర్సిటీ క్రింద ఒకటి, రెండు కాదంటే 288 అనుబంధ కళాశాలలను

పరిశీలన చేసి వారికి కావలసిన గ్నెడ్‌త్వెన్స్ యివ్వాలన్న వైస్ ఛాన్సలర్ లేని పరిస్థితి వ్నాదరాబాద్‌లో వుంటే విద్యాకమిటీ ఢిల్లీలో ఏమిచేస్తుంది? నేను తమద్వారా కోరేదీ, మంత్రిగారు కూడా ఉన్నారు హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్‌కు కూడా వారే ఇన్‌చార్జ్ కాబట్టి మంత్రిగారు దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని వెంటనే సమాధానం చెబుతూ, యూనివర్సిటీకి వైస్ ఛాన్సలర్‌ను వేయించాలని కోరుతున్నాను. వారు రడీగా వుంటే చెప్పమనండి.

(ఉపసభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎడ్యుకేషన్ మినిస్టరుగారు రెడీగా ఉంటే సమాధానం చెప్పండి. లేకపోతే నోట్ చేసుకోండి.

డా. పి. వి. రంగారావు:- వారు చెప్పన సూచనను నోట్ చేసుకున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లా దమ్మపేట మండలంలో.....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):- అక్కడ స్టూడెంట్స్ యాజిటిట్ చేస్తున్నారు, పాయింట్ అవుట్ చేస్తున్నారు. దయచేసి నోట్ చేసుకోమనండి సార్.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఒక యూనివర్సిటీకి వైస్ ఛాన్సలర్‌ను వేయడానికి 2 సంవత్సరాలు పడితే ఏమి చేస్తామండీ?

Mr. Deputy Speaker:- No discussion please. పాయింట్ రెయిజ్ చేసిన మెంబర్ శాటిస్‌ఫై అయి కూర్చున్నారు. వారి తరపున మే వకాల్తా అవసరం లేదు. రెయిజ్ చేసిన మెంబర్ శాటిస్‌ఫై అయి కూర్చున్నారు. మధ్యలో మేరు చెప్పేది ఏమిటి?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నేను మే ఛైర్‌ను ఆనర్‌చేసి, మెన్బర్ చేసి కూర్చున్నాను దానిమీద వారు ఏమన్నా చర్య తీసుకోవాలి కదండీ. ఈ సెషన్ అయ్యేలోపల మరి... ఏదో నేను మేమీద గౌరవంగా ఒకసారి రెయిజ్‌చేశాను. నా బాధ్యత అంతే కానీ ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పాలనే అభిప్రాయంతో కాదండీ. వట్టి నోట్ చేసుకోవడం కాదండీ ఈ సెషన్ లోపల రెపో, ఎల్లండో సమాధానం చెప్పేవైపు ప్రయాణం కావాలి. వెంటనే సమాధానం యివ్వమనడానికి వేలు లేదు కదా.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జీరో అవర్లో వెంటనే సమాధానం అనే విధానం లేదండీ.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వైస్ ఛాన్సలర్ లేని లోటు మేకు కూడా తెలుసు. కనీసం గవర్నమెంట్‌ను చెయ్యమనండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వెస్ట్ ఛాన్సలర్‌ను వేసేదానికి బాధ్యత తీసుకోవనండి. మిమ్ములను మేము ఏమీ అనడంలేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- అక్కడ పరిస్థితి చాలా సీరియస్‌గా వుంది. ఉపాధ్యాయులు కూడా సీరియస్‌గా వున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సబ్జెక్టు మీద డిస్కషన్ వదిలివేయండి. జేరో అవర్ పరిమితి మీకు తెలుసు. తెలిసి కూడా వేస్తామంటే... that is not procedure.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- తొందరలో వేస్తామని చెప్పమనండి. అది కూడా చెప్పలేరా?

శ్రీ ఇబ్బిపా-బీన్-అబ్దుల్లా మస్కతీ (యాకుత్‌పూ):- ఇంపార్లెంట్ యిస్యూ కూడా అట్లావేస్తే ఎట్లా? సమాధానం చెప్పాలి. అంత ఇంపార్లెంట్ యూనివర్సిటీకి వీ.సి.సి వేయకపోవడం మంచిదికాదు. మెడికల్ కాలేజీలు బర్బాద్ చేస్తున్నారు వాళ్లు. ఏదన్నా సమాధానం చెప్పాలి. యూనివర్సిటీకి వెస్ట్ ఛాన్సలర్ లేకుండా ఏమిటి మినిస్టరుగారు దీనికి సమాధానం చెప్పాలి సార్.

Mr. Deputy Speaker:- I am not disputing the importance of the subject. The thing is you should come under the rules by way of a notice, if you want an answer. Unless you come with a notice under the rules, I cannot insist on answer in the zero hour. There is no procedure for me to insist on an answer.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- జిరో అవర్ ఇన్‌సిస్ట్ చేయమని చెప్పడంలేదు. దీనిమీద మినిస్టర్‌గారు ఏమన్నా సమాధానం చెబుతారా?

డా. పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, జేరో అవర్ పరిధి మీకు తెలియండి కాదు...

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- పరిధి గురించి కాదు. ప్రధానమంత్రి కొడుక్కె వుండే మీరు ఆ సమాధానం చెప్పడం ఏమిటి?

శ్రీ యన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమయిన విషయం. జేరో అవర్ ఎందుకు నిర్దేశించబడింది? ఈనాడు మంత్రిగారికి తెలియంది మేము చెప్పాము. వారు ఏమీ సమాధానం చెబుతారో - వారికి బాధ్యత లేదండీ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జేరో అవర్ అన్నర్ చేయాలని చెప్పి ఇన్‌సిస్ట్ చేయడానికి రూల్స్ ఒప్పుకుంటాయా?

శ్రీ యస్.టి. రామారావు:- బాధ్యతారహితమైన విధానం.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మీరు డైరెక్టర్స్ యివ్వాలండీ. మేము చెప్పాము. నోట్ చేసుకోమానాము. రోజు ఆన్సర్ చేయమని చెప్పడంలేదు. డీసినీ ప్రోసెస్ చేసేదానికి మాత్రమే. ఆన్సర్ కాబట్టి కాదండీ. వెన్ ఛాన్సలర్ ను వెన పద్ధతివైపు మీ ఛైర్ మంది డైరెక్టర్స్ యిప్పించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రూల్స్ ప్రకారం నోట్స్ యిస్తే తప్ప.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మీద్యారా సూచన చేయండి. నోట్ చేసుకోవడం ఏమిటండీ. మీరు సూచన యివ్వండి. చెప్పండి ఎదో కొంప మునిగిపోయినట్లు.....

డా. పి.వి. రంగారావు:- అధ్యక్షా, నాగేశ్వరరావుగారు పెద్దవారు. వారి ఆవేదనను మేము అర్థం చేసుకున్నాము. వేలైనంత తొందరగా ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయానికి ఉపాధ్యక్షులను నియమించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు):- ఇది చాలా ఇంపార్టెంట్ సబ్జెక్టు సార్. I want to know...

(Interruptions)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను ఏది బడితే అది వినను. ఎప్పుడు బడితే అప్పుడు - It does not go on record. I have not permitted him... On behalf of the party if you want to mention zero hour you do it.

శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబునాయుడు:- మేము చెప్పినదంతా మీరు రికార్డు నుండి తొలగించుకుంటూ ఉంటే, ఇది ఏమీ పద్ధతండీ. ఇది మహాభారతమా, రామాయణమా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జీరో అవర్ మెన్షన్ చేయండి. మధ్యలో ఆయన యిష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడితే ఎట్లా చెప్పండి. నేను జీరో అవర్ మెన్షన్ చేయదలచుకుంటే చేయమని చెప్పాను. జీరో అవర్ కాదు. మధ్యలో డిస్ట్రబ్యూషన్ చేయనివ్వాలట.

శ్రీ జి. వెంకటేశ్వరరావు:- జీరో అవర్ గురించేనటండీ. చెప్పనివ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జీరో అవర్ కాదని వారంటుంటే జీరో అవర్ అని మీరంటారేమిటండీ వెంకటేశ్వరరావుగారూ. ఆ పార్టీ నుండి ఎవరో ఒకరిని మాట్లాడమనండి వందరీరావుగారూ, మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. చంద్రీరావు (కొడూడ):- అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ క్రింద వున్న రైతుల పరిస్థితి చాలా అస్థవ్యస్థంగా వుంది. ఈరోజు వర్షాలు లేక ఆయకట్టుక్రింది వున్న

వోలారు సేద్యం కాక రైతులు చాలా బాధపడుతున్నారు. పశుసత్తం మరీ, దేవుడిదయ వల్ల నాగార్జునసాగర్ కు 545 అడుగుల నీరు వచ్చిందిగానీ ఎడమకాలువ ఆయకట్టు 2 లక్షల ఎకరాల సేద్యానికి 6 వేల క్యూసెక్కుల నీరు వదిలితే చివరి వోలాలూ తడవాలంటే చాలా కష్టంగా ఉంది. దయచేసి వెంటనే, అధికారులను అడిగితే ఈ వేళ పశుత్వం నుండి ఆదేశాలురాలేదు మాకు, 6 వేల క్యూసెక్కులు మాత్రమే వదలమాన్నారనీ చెబుతున్నారు. రైతుల పరిస్థితి, సాగర్ నీరు నిండినా కూడా నీరు వదిలిపెట్టుకుండా చాలా విచారకరంగా ఉంది. రైతులు చాలా ఆందోళన చెందుతున్నారు. వెంటనే అధికారులకు ఆదేశాలు యిచ్చి 11 వేల క్యూసెక్కుల వాబర్ ఎడమకాలువకు వదిలితే, ఆయకట్టు క్రింద వున్న వోలాలు సేద్యం కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వాస్తవంగా నెల రోజుల క్రితం నాటులు కావలసి ఉంది. 10 నాగార్జునసాగర్ తెవర్ పెరిగి 10 రోజులు అయింది. అయినప్పటికీ ఈ పశుత్వం అక్కర్లే ఉంది. 10 వల్ల రైతులు ఎంతో నష్టపోతున్నారు. కనుక వెంటనే ఆదేశాలు ఇవ్వాలని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, సకాలంలో వర్షాలు లేక కొంత ఇబ్బంది జరిగిన మాట నిజం. వారు చెప్పినట్లు ఇప్పుడు రిజర్వాయరు నీటి మట్టం బాగా పెరిగింది. అయినా కూడా ఎందుకు జాప్యం జరుగుతున్నదో ఈ రోజే తెలుసుకొని జాప్యం జరగకుండా, జాప్యాన్ని నివారించి వెంటనే నీరు సరఫరా కావలసినట్లుంటే ఏర్పాట్లు చేయమని చెబుతాను.

శ్రీ వి. చంద్రారావు:- కాలువగట్టు అంతా కూలిపోతున్నది. రైతులంతా ఆందోళన చెందుతున్నారు. కాలువగట్టు అంతా పడిపోయి అసలు పంటలు పండుతాయా అనే పరిస్థితిలో ఉన్నది. దానిని గురించి కూడా ఏమీ పట్టించుకోవడం లేదు. దీనికి మంత్రి ఎవరూ లేరు. ఈ శాఖ ముఖ్యమంత్రిగారి దగ్గరే ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. అధికారులను అడిగితే ముఖ్యమంత్రిగారి నుంచి ఆదేశం రాలేదనీ అంటున్నారు. ఈ విషయంలో ఏమంత్రిగారిని అడగాలో ప్రజలకు అర్థం కాని పరిస్థితి ఉంది. కనుక దయచేసి వెంటనే వదిలి పెట్టాలి, వెంటనే కాలువ రిపేర్లు చేయించాలి అని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Government may please take note of it.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- షోన్ 2- ఖమ్మం జిల్లాకు కూడా నీళ్లు వదలి పెట్టాలి. అది కూడా పరిశీలన చేయించండి.

Sri K. Rosaiah:- I take this information. శాసన సభ్యులు ఏదైనా సలహా ఇస్తే సక్రమంగా డిపార్టుమెంటువారికి, ఆ శాఖ కలిగినట్లుంటే ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలియజేసి తగు నిర్ణయాలు తీసుకొని దానిమీద పర్య కేసుకుంటానని హామీ ఇస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లా దమ్మపేట పాడిక్కార్లయ్యలలో ఉన్నట్లుంటే గిరిజన హాస్టలుపైన 23వ తేదీన పోలీసులు దాడిచేసి 500 మంది హాస్టలు విద్యార్థులను - చిన్న చిన్న పిల్లలను విచక్షణారహితంగా కొట్టి లారీలో ఎక్కించుకొని అక్కడ కొంతమందిని, అక్కడ కొంతమందిని వదిలిపెడితే వారి జాడ లేదు. రాత్రి నాకు

బెల్ గ్యాం పచ్చింది. కారణం ఏమిటంటే - అక్కడున్నటువంటి హాస్టలు వారెన్ ను ఆగస్టు 15వ తేదీన టిఫిన్ సినీమా ఉంది, ఆ సినీమా చూపించమని అడిగితే దానికి వారినీ పట్టుకొని కొడితే వారు పోలీసు స్టేషనులో కేసు పెట్టారు. ఇది వారు చేసిన నేరం. పోలీసు స్టేషనులో కంప్లయింటు పెట్టారనే దృష్టితో పోలీసులు, వారు మీలాఖత్ అయి దారుణంగా కొట్టారు. నేను రాత్రి కలెక్టరుగారితో మాట్లాడితే 100 మంది జాడ తెలిసింది, వారినీ నేను అక్కడికి పంపించాను, మిగిలిన విషయాలు తెలుసుకుంటాను అని అన్నారు. ఇప్పుడు హోం మినిస్టరుగారు ఇక్కడే ఉన్నారు. ఆ గిరిజన పిల్లలను విచక్షణారహితంగా కొట్టిన వారిపైన చర్య తీసుకుంటారా? ఎన్ని రోజులలో తీసుకుంటారు అని అడుగుతున్నాను.

(జవాబు లేదు)

అధ్యక్షా, కనీసం ఆ మాట అయినా చెప్పమనండి.

హోం శాఖ మంత్రి (డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి):- అధ్యక్షా, నీయమ నిబంధనలు ఉన్నాయి. నోటీసు ఇమ్మనండి, పూర్తిగా జవాబు చెబుతాను. మాట్లాడవలసిన అవసరం ఏమిటి? దేవుడు నోరు ఇచ్చాడు. నాకు మాట్లాడేదానికి ఉంది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- విచారీస్తాము అని చెప్పవచ్చు కదా?

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:- 304 క్రింద నోటీసు ఇమ్మనండి, తప్పకుండా సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- సమాధానం కాదు, విచారీస్తామని చెప్పవచ్చు కదా. పూర్తి సమాధానం కోరలేదు. జేరో అవర్ లో చెప్పారు కనుక టూ టెక్నికల్ గా ఇస్తాను అంటే మేము చేయగలిగింది ఏమీ లేదు.

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:- గతంలో నేను కూడా 5 సంవత్సరాలు ప్రశ్ని పక్షంలో ఉన్నాను. జేరో అవర్ లో రెయిజు చేస్తే ఎప్పుడూ మంత్రిగారు సమాధానం ఇవ్వడంలేదు. వారు రెయిజ్ చేసారు. I will take note of it అని చెప్పాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేనూ ఇక్కడే ఉన్నాను. పట్టుపట్టిన ఘటనలు ఉన్నాయి. అధ్యక్షా, మీరు కూడా అప్పుడు ఇక్కడే ఉన్నారు. అనాడు వారు ప్రశ్నిపక్షంలో ఉండి అదేరకంగా అన్నరు ఇచ్చేవరకు వదలిపెట్టుకుండా ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారు నోటు చేసుకోమని చెబుతున్నారు. రిప్లయి చెప్పమని అనడం లేదు.

డాక్టర్ ఎమ్.వి. మైసూరారెడ్డి:- చెప్పమనడం కాదు. I will take note of it అని చెప్పాను.

శ్రీ నివాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ విషయం మీరు నోటు చేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. పరిపాలనా వ్యవహారానికి సంబంధించిన అతిపూర్వమైన సమస్య ఇది. కనుక మీరు జోక్యం చేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది సుంకేసుల బ్యారేజీ బెండరు గురించి. ఈ బెండర్లలో చాలా ఎక్సెస్ రేటు, కోట్ల వేయడం జరిగింది. దానివల్ల కోట్లాది రూపాయలు మన రాష్ట్ర ఎక్సెకర్లకు నష్టం పస్తుందని అప్పటి పూర్వ కార్యదర్శి శ్రీ నటరాజన్ గారికి నేను 21-1-1992వ తేదీన తెలియజేసాను. దాని తరువాత దాదాపు 8 మాసాలు నటరాజన్ గారు నేను ఇచ్చిన అంశంలో నిజం ఉందని భావించి ఆ బెండర్లు ఫైనల్ చేయకుండా ఆపివేశారు. ఆ తరువాత కొత్త బిడ్ సెక్రటరీగా ఆరోగ్య గారు వచ్చారు. వారు వచ్చి నాకు 12-8-1992వ తేదీన ఒక తెలియజేసారు. మీరు నటరాజన్ గారికి ఇచ్చిన అంశాన్ని చాలా పరిశీలించాము. పరిశీలించి, After review, the Commission of Tenders has been informed that he may process the tenders strictly on merits. అని ఆయన రిప్లయ ఇచ్చారు. ఆయన ఇచ్చే నాటికే బెండరు ఫైనల్ చేయాలని అయిపోయింది. ఇన్ని కోట్లు రూపాయలతో సంబంధం ఉన్నటువంటి అంశాన్ని ఒక బిడ్ సెక్రటరీ గారు ఆపితే కొత్తగా వచ్చినటువంటి బిడ్ సెక్రటరీ గారు నాకు జవాబువ్రాసి ఆ జవాబు ఇవ్వేలోగా ఆ బెండరు ఫైనల్ చేయాలని అసలు రాష్ట్రంలో పరిపాలన అంటూ ఉన్నదా? అసలు ఈ బిడ్ సెక్రటరీ గారు, పూర్వకాలానికి ఎవరో ముఖ్యమంత్రి గారో, ఇంకొకరో, బెండరు కమీషనరేజీ, కాంట్రాక్టర్లతో చెప్పినట్లు ప్యవర్సిస్, ఈ రాష్ట్రంలో పరిపాలన ఎంత దిగజారి పోయిందో చూడండి. మీరు ఎందుకు జోక్యం చేసుకోవాలని అంటున్నారంటే - మళ్ళీ శ్రీశైలం రైల్వే బ్రాంచ్ కెనాల్ బెండర్లు వచ్చాయి. ఇదివరకు శ్రీ విద్యాధరరావు గారు కంప్లెయింట్లు వ్రాశారు. అప్పుడు అప్పటి స్పీకరు గారి ఇంటర్ ఫియేరెన్సు వల్ల స్పీకరు గారి ఫ్రాంబరులో శ్రీ రామసాగర్ బెండర్లు పరిశీలించాము. దాని తరువాత పూర్వకాలం ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నది ఎక్సెస్ వచ్చిందని. అదేవిధంగా ఈనాడు బెండర్లు వచ్చాయి. ప్యాకేజీ 5కు ఎస్టిమేటిడ్ అమౌంటు 42.28 కోట్లు రూపాయలు అయితే బెండరు అమౌంటు 96.14 కోట్లు. అంటే 127% ఎక్సెస్ ఉంది. తరువాత 8వ ప్యాకేజీలో 28.73 కోట్లు రూపాయలు ఎస్టిమేటిడ్ అమౌంటు అయితే 56.68 కోట్లు బెండరు అమౌంటు. అంటే 98% ఎక్సెస్ ఉంది. 10వ ప్యాకేజీలో 22.5 కోట్లు ఎస్టిమేటిడ్ అమౌంటు అయితే 26 కోట్లు బెండరు అమౌంటు. అంటే 104% ఎక్సెస్ ఉంది. గతంలో 8వ ప్యాకేజీ ఓల్డ్ స్టాండర్డు షెడ్యూల్డ్ రేటు పూర్వకాలం 108% ఎక్సెస్ ఉందని క్యాన్సిల్ చేశారు. అదే ఇప్పుడు ఓల్డ్ స్టాండర్డు షెడ్యూల్డ్ రేటు పూర్వకాలంగా 132% ఉంది. అయినా అది రేపోమాపో ఫైనల్ చేయాలని అయ్యెటటువంటి పూర్వకాలం ఉంది. ఒకవేళ ఇది ఫైనల్ చేయాలని అయితే రాష్ట్ర ఎక్సెకర్లకు కోట్లాది రూపాయలు భారం అవుతుంది. స్పీకరు గారు మీరు దీనిని రిక్విస్ట్ లోటు బడ్జెటు వోతుంది. ఫైనాన్సు మినిష్టరు శ్రీ సంతోష్రెడ్డి గారికి మీరు పరిష్కార మార్గాన్ని చూపించినట్లు అవుతుంది. కనుక వెంటనే సంబంధిత ఫ్యూచును మీ ఫ్రాంబరులోకి తెప్పించి మా పూర్వకాలం నాయకులకు చూపించాలి. రాష్ట్ర ఎక్సెకర్లకు కాకుండా తమరీని 10.40 ఇంటర్ ఫియరీ కావలసిందిగా కోరుతున్నాను. నోట్ చేసుకోవడం వలన లాభము లేదని అర్థం ఉ. లేదని కూడా గతములో జరిగిన సంఘటనలు దృష్టిలో పెట్టుకుని తమరు రూలింగు వెంటనే యిచ్చి, సంబంధిత ఫైనల్స్ ను ఫ్రాంబరులో ఉంచాలని తమరు ఆదేశాలు యివ్వాలని కోరుతూ బిడ్ సెక్రటరీ ఈ విధంగా ప్యవర్సింపడానికి వేలులేదు కాబట్టి డెఫినిట్ గా వారు రాష్ట్ర

ప్రజలకు సరియైన వివరణ యివ్వాలని లేకపోతే వారు పదవి నుంచి తొలగి వారు రాష్ట్ర ప్రజలను రక్షించాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా,.....

మిషన్ డెహ్యూట్ స్పీకర్:- ఈ ఇష్యూపై డిస్కషన్ చేస్తే ఎట్లాగు? .

Sri K. Vidyadhara Rao:- In the interest of the State, we have to discuss this issue. దీనికి అయిదుగురు బెండరు షెడ్యూల్స్ ప్రిక్వాలిఫికేషను గురించి తీసుకుంటే అందులో యిద్దరికి చెరి నాలుగు కోట్ల రూపాయలు యిప్పి మద్రాసుకు పంపివేసి మిగిలిన ముగ్గురు - ష్యా కంపెనీ, ప్రసాద్ కంపెనీ, రాఘవరెడ్డిగారు - వీరు ముగ్గురు రింగ్ గా ఫార్ము అయి ఎక్సెస్ బెండరు కోట్ చేస్తే వారికి అనుమతి యివ్వడానికి గవర్నమెంటు సిద్ధంగా ఉంది.

మిషన్ డెహ్యూట్ స్పీకర్:- ఏ రూలు క్రింద నన్ను ఇంటర్ ఫియర్ అవ్వమంటున్నారు నాకు పవర్సు లేవు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- దీని వలన డిఫిసిట్ ఫైనాన్స్ అనేక ప్రాజెక్టులు మూలపడి ఉన్నవి. అటువంటి దశలో ఈ వాళ్ల విదేశాల నుంచి సహాయం తీసుకుని కంట్రాక్టర్లు జేబులు నింపడానికి, వారి జేబులు నింపుకోవడానికి సిద్ధము అవుతున్నారు. ముగ్గురు కాంట్రాక్టర్లు రింగ్ అప్ అయి ఎక్సెస్ చేసినారు. దయచేసి ఆ ఫైల్స్ తెప్పించండి.

మిషన్ డెహ్యూట్ స్పీకర్:- నేను ఏ రూలు ప్రకారం చేయాలి. పవర్సు లేవు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్):- జేరో అవర్ లో గవర్నమెంటు పరిపాలనలో లోపాలు ఉంటే, లాప్ సెస్ ఉంటే ప్రభుత్వ దృష్టికి వాటిని తీసుకుని రావాలనే ప్రయత్నాల ప్రతిపత్కాలు చేస్తాయి. కానీ దురదృష్టవశాత్తూ మిటంటే - మంత్రులకు కానీ, ప్రభుత్వమునకు కానీ వాళ్లలో జరిగినటువంటి తప్పులు, లోపాలు, వారపాట్లు తెలుసుకోవాలనే కోరిక ఏమాత్రం ఉన్నట్లు కనపడడంలేదు. వినీ నోట్ చేసుకుని సరిదిద్దుకునే ప్రయత్నం వారు చేస్తే బాగుంటుంది. కానీ ఆ అభిప్రాయం లేకపోవడం చాలా విచారంగా ఉంది. విద్యాసాగర్ రావుగారు యిప్పుడు చెప్పినది చాలా పెద్దమాట. ప్రభుత్వం ఎంతో ఆప్రతిష్టపాలు అవుతున్నది. అయినా సరే వారు పట్టించుకోకుండా ఊరికే కూర్చుంటున్నారు ఎందుకు వారు అట్లాగ ఊరికే కూర్చుంటున్నారో పట్టించుకోకుండా నాకు అర్థం కాలేదు. వారు అట్లాగ పట్టించుకోకుండా అట్లాగ ఊరికే కూర్చోవడం అనేది సభకు అంతు మంచి సంప్రదాయం కాదు. తమరు రూలింగు యివ్వాలి. మీరు కూడా దీని మీద రూలింగ్ ఇస్తే సభకు గౌరవంగా ఉంటుంది. కనీసము మీరు ఒక్కమాట చెప్పండి. గవర్నమెంటున వెంటనే ఫైల్స్ మీ ముందు పెట్టమనండి. లేకపోతే విద్యాసాగర్ రావుగారు చెప్పిన విషయంలో ఉన్నటువంటి అనుమానం ఏ విధంగా నివృత్తి అవుతుంది? దీని మీద ఎవరు చెప్పరు. మేము చెప్పేది అంతా అరణ్యరోదనా? దీనిని పట్టించుకోకపోతే చాలా విచారంగా ఉంది.

*శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- వరల్డ్ బ్యాంకు కండిషన్లు బెండర్లు విషయంలో వయల్వైట్ చేశారు. ఉన్న యదార్థం చెప్పారు. 90 పర్సెంటు నుంచి 210 పర్సెంటు వరక

ప్రెస్ జరిగినట్లుగా మీ చెవినవేశారు. మీరైనా సరే ఆ ఫైల్స్ మీ దగ్గరకు తెప్పించుకోండి. యదార్థం అయితే యదార్థం అని చెప్పండి. లేకపోతే యదార్థం కాదని విప్పండి. నిర్లక్ష్యభావంతో ఉరుకుంటే ప్రజా సమస్యలను పెడచెవిన పెట్టినట్లుగా కవుతుంది.

మిష్టర్ స్పీకర్:- గవర్నమెంటు మీద నాకు అపిలేట్ అణారిటీలేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఏ రూలు క్రింద అని అన్నారు. You have every power, sir. శాసనసభలో జరిగినప్పుడు - ఇంత గోల్డ్మాట్ జరిగితే రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ దీని మూలముగా అస్తవ్యస్తమవుతుంటే మీరు ఉరుకుంటే ఎట్లాగు? మీకు అన్ని అధికారాలు ఉన్నాయి. ఈ శాసనసభ ఎందుకు?

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అన్ని ప్రయత్నాలు చేశాము. ఇక మీ శరణుకోరాము.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అధికారాలు ఉన్నంతవరకు చట్టపరంగా, న్యాయపరంగా ప్రజలకు తప్పకుండా ఉపయోగపడేందుకు ప్రయత్నం చేద్దాము.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- శాసనసభ సమావేశాలు ముగిసే లోపలనే బెండర్స్ ఫైనలైజ్ అవుతాయి. ఈలోగానే అవుతాయి. There is an indecent hurry to finalise the tenders.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జనరల్ డిస్కషన్ ఉంది. దాని మీద మాట్లాడండి. దాని మీద రిప్లయి ఉంటుంది.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- బెండర్స్ ఫైనలైజ్ అవుతున్నాయి. మీరు వెంటనే డోక్యుమెంట్ చేసుకొనకపోతే వరల్డ్ బ్యాంకు కండిషన్లు వలన వారు కోర్టుకు పోతారు. మేము ఏమీ చేయలేము. బొక్కసం లోని డబ్బులు ప్రయివేటు వ్యక్తులకు పోతాయి. లోటు బడ్జెట్ కన్నా ఎక్కువే పోతాయి.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు పాయింటు ష్టామెంట్ చేయడానికి చెబుతున్నారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు రూలింగు ష్టామెంట్ చేయండి. మీరు రూలింగు యిచ్చి తెప్పించండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నర్సిరెడ్డిగారు, విద్యాసాగరరావుగారు ఎంతో అనుభవజ్ఞులు.....

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- సమరసింహారెడ్డిగారు స్పందించి లేచారు. వారు గొప్ప డైనమిక్ పర్సన్. వారిని వెంటనే ఫైల్స్ తెప్పించమనండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నర్సిరెడ్డిగారు, విద్యాసాగరరావుగారు ఎంతో అనుభవజ్ఞులు. వారు బి.ఎ.సి. రూల్సు అన్నీ తెలిసినవారు. విద్యాధరరావుగారికి కూడా తెలుసునని నా అభిప్రాయం. జీరో అవర్లో రెడ్డిచేసిన విషయాల మీద రూలింగు యివ్వమనడం - అది ఎంతవరకు సబబు?

(ఇంటరప్షన్స్)

నన్ను పూర్తిచేయనివ్వండి. వారు రెడ్డిచేశారు. నోట్ చేసుకున్నాము. జి.ఎ.డి. ఇష్యూ గురించి మెన్షన్ చేశారు. నోట్ చేసుకున్నాము. We will communicate it to the Hon'ble Chief Minister. నేను ఒక్కటే వారితో మనవిచేస్తున్నాను. బి.ఎ.సి.లో ఏదైనా ప్రధాన సమస్య ఉంటే దాని గురించి రూలు 304, 74 క్రిందనో, అర్థగంభ చర్చకావాలని అడిగారో దాని ప్రకారం యిక్కడ పెట్టారు. కాలేజీల విషయంలో పెట్టమని అడిగారు. దానికి ఒప్పుకున్నాము. ప్రధానమైన సమస్య ఉంటే పెడుతున్నాము. We are not going to shirk from our responsibility. జీరో అవర్లో రెడ్డిచేసి మంతులందరి మీద అన్వేషణలు రిమార్కులు పాసుచేయడం మంచిది కాదు. అది సబబు కాదు. వాటిని రికార్డులోకి పోకుండా చూడండి. మిమ్మల్ని రూలింగు యివ్వమని కోరడం రూల్సుకు వీరుద్దము. Let them come forward with some procedure. నోటీసు యివ్వమనండి. మీరు ఎడ్మిట్ చేయండి. We are prepared to answer.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- సమరసింహారెడ్డిగారు నోట్ చేసుకోవలసిన అవసరం లేదు. మీరు ఇందులో ఇంటర్ఫియర్ కావాలి అధ్యక్షా.

మిషన్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను ఇందులో ఇంటర్ఫియర్ కావడానికి అవకాశం లేదని తెలుసు. కాని మీరు ఏదో ప్రయత్నం చేస్తే ఎట్లాగు?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- కోట్లాది రూపాయలు దుర్వినియోగం అవుతూ ఉంటే ఏకైక ప్రాజెక్టు మీరు ఇంటర్ఫియర్ కావాలి. మీరు ఆలస్యము చేస్తే, కోట్ల రూపాయలు బొక్కసం నుంచి పోతాయి.

మిషన్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రొసెజరు ప్రకారం గవర్నమెంటు వారు డ్యూటీ చేయకపోతే నేను ఇంటర్ఫియర్ కావాలి....

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- సాంప్రదాయాలు ఉన్నాయి. అటువంటి సందర్భాలు ఎన్నో వచ్చినప్పుడు ఫైల్ తమ సన్నిధికి తెప్పించుకునే ఆచారం ఉంది.

మిషన్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నోటీసు ఇచ్చి దాని మీద డిస్కషన్ జరిగినప్పుడు దాని కొరకు పరిష్కార మార్గము గురించి ఆలోచించాలి. నోటీసు లేదు. డిస్కషన్ లేదు. ఏదీ లేదు.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- తలక్రిందులు అవుతున్నాయి. రాష్ట్రములో పేద ప్రజల నష్టపడుతున్నారు. 200 కోట్ల రూపాయలు కాపాడండి. ఫైల్ తెప్పించి న్యాయం చేయండి

మిషన్ డెవలప్మెంట్ స్కీమ్:- నోటీసు యివ్వండి. ఎగ్జామినేషన్ మాదాం.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఎ.పి. - 2 టెండర్లు. 1990 మేలో.....

Mr. Deputy Speaker:- The Government have noted.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Why I am bringing it to your kind notice is.....

Mr. Deputy Speaker:- The Government have noted and they will examine it.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, 3 Contractors have formed as a ring. మేము ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుని వెళ్ళితే సమయం కాలయాపనచేసి వ్యక్త్యాల్లిఫికేషను ఇష్యూలో తరువాత ప్రభుత్వం మేద ఒక్కడి వచ్చినందువలన వారు ఇష్టానుసారంగా ప్రభుత్వపరంగా కొన్నివందల కోట్ల రూపాయలు నష్టము వచ్చే విధంగా నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

మిషన్ డెవలప్మెంట్ స్కీమ్:- ఈ రోజున చాలా ఇంపార్టెంటు ఇష్యూలు ఎజెండాలో ఉన్నాయి. అవి అన్నీ ప్రక్కకు పెట్టి ఈ ఇష్యూను తీసుకునివస్తే ఎట్లాగు?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాధరరావు:- విద్యాసాగరరావుగారు తిరిగి బేస్ సెక్యూరిటీగారికి తెటరు వ్రాయడం జరిగింది.....

Mr. Deputy Speaker:- Government have already said that the Government have noted it.

(Interruptions)

Sri K. Vidyadhara Rao:- Let me complete Sir.... ముగ్గురు కంట్రాక్టర్లు రింగ్గా ఫారమ్ అయి కోట్ల రూపాయలు కాజేయాలని చూస్తున్నారు. ప్రభుత్వము దానిని ఆపుచేయడానికి తోడ్పడాలని కోరుతున్నాము.

Mr. Deputy Speaker:- You know that the Government have noted the point. What else I can do?

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- కనీసము ఆపండి. We are watch dogs here for the safety of the people and for the welfare of the people. ఆ బాధ్యత మమ్మల్ని చేయనివ్వండి.

మిషన్ డెవలప్మెంట్ స్కీమ్:- నోటీసు ఇచ్చి చేయమని చెప్పండి. నోటీసు లేకుండా ఏమీటండి ఇద్ది.....

Sri N.T. Rama Rao:- Why is this Assembly?

(Interruptions)

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- We are running the House and we will run the House. If there is any lapse, let them point out and let them resort to.....

Sri N.T. Rama Rao:- We are here for the people. What is the duty of the Opposition, let them know.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- If you found any lapse, come before the House as per the procedure and as per Law. Not as per their whims and fancies.....

(Interruptions)

○ They do not want to follow the procedure. They do not want to follow the Rules.

Sri K. Vidyadhara Rao:- It is not correct, Sir.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker:- Both sides, leave the matter there.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):- రేపు అడ్మిట్ చేయండి.....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి.కె. నమరసింహారెడ్డి:- మాకూ చెప్పాలంటే చాలా వుంది. Let them follow the procedure. వాళ్లు, మాకు బద్ధి పుట్టినట్లు సభలో అడుగుతామని అంటే, ఇది ఎలా సాధ్యమవుతుంది?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వాళ్లు రూల్స్ అని అంటున్నారు. He has written a letter to the Chief Secretary. He has made an observation. Another Chief Secretary has come and now this is being finalised.

(Interruptions)

బెండర్స్ పూర్తి చేసేలోపల.....

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Let them move it by way of motion or notice..... Am I to teach as to how to move a notice?

(Interruptions)

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, పాయింటాఫ్ ఆర్డర్...

(ఇంటరప్షన్స్)

సమరసింహారెడ్డిగారు ఏమీ చెప్పారంటే, జీరో అవర్లో రెయిజ్ చేసి మాకు సమాధానము చెప్పాలని డిమాండు చేయడానికి వీలులేదని అన్నారు. కానీ, ఇదే అసెంబ్లీలో న్యూస్ పేపరులో వచ్చిన ఒక ఐటమ్ మీద జీరో అవర్లో వారు ప్రస్తావన చేస్తే, మేము ఆన్సర్ చేసిన ఆనవాయితీ వుంది. ఎందుకు ఇప్పుడు చెప్పరని అడుగుతున్నాను.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- That was in pursuance of the discussion that took place on the floor of the House. If I name all the.....

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు రెయిజ్ చేసింది పాయింటాఫ్ ఆర్డర్ కానే కాదు. I am disallowing it.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఎందుకు కాదు?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి (నెల్లూరు):- అధ్యక్షా, ఏ.పి. టు టెండర్స్ విషయంలో స్పీకరు గారి ఛాంబరులో ఇదివరలో ఫైల్స్ తెప్పి చూపారు. చూపిన తరువాత, రిజల్ట్ ఏమిటి? దానిని గురించి గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులు ఈనాటి వరకు మాట్లాడలేదు. మరల ఈనాడు టెండరుల జరిగితే మరల ఫయిల్స్ కావాలని అంటున్నారు. టెండరుకు ఒక సిస్టం అనేది వుంది. ఈనాడు ప్రతి టెండరు ఫయిలు కావాలంటే, ఆ విధంగా ప్రతి టెండరు ఫయిలు ప్రతిపక్ష సభ్యుల ముందు పెట్టాలని ఒకటి హాస్లో పాస్ చేయండి. ఈ సిస్టం మీరే చేశారు. టెండర్ కమీషనరేట్ వుంది. వాళ్లు అవన్నీ చూస్తారు. ప్రతి ఫయిలు అసెంబ్లీ ముందు పెట్టాలంటే ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్ విద్యాసాగరరావు:- జె.కె. రెడ్డిగారు అన్నారు. అది వాస్తవమే. స్పీకరుగారి ఛాంబరులో చూడడం జరిగింది. పార్టీపరంగా మా అభిప్రాయాలను చెప్పాము. అది తరువాత ఏదో ఫయిలైజ్ అయింది. ఈ సందర్భంగా మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఒకటి గుర్తు చేస్తున్నాను. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు ఫస్ట్ ఫేజ్ విషయంలో విషయతే టెండరుల అయ్యాయో, అప్పుడు మెషినరీతో చేయవలసిన పనిని మాన్యువల్ లేబరుతో చేయా అని నేను అసెంబ్లీలో లేవనెత్తితే, జి.ఓ. ఇష్యూ చేస్తే, కోట్లాది రూపాయలు వర్కు కాన్సెల్ అయింది. దానిని జె కె. రెడ్డిగారు గుర్తించాలి. ఈ కుంభకోణాన్ని బయటపెట్టి, ప్రభుత్వానికి సహాయం చేశాము. మేము తప్పు చేస్తే, మీరు ఎందుకు కాన్సెల్ చేశారు? కనుక దీనిని కూడా పరిశీలన చేసి, డబ్బు దుర్వినియోగాన్ని ఆరికట్టవలసిందని సమరసింహారెడ్డి గారిని కోరుతున్నాను. టెండరుల ఫయిలైజ్ కాకముందే మీరు జాగ్రత్త పాస్పారవి

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- We will convey their feelings.

Sri T. Seetharam:- To whom?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- To the appropriate person.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, జీరో అవర్ ఎక్కువగా ప్రభుత్వానికి ఉపయోగపడాలనేది మా ఉద్దేశము. దురదృష్టవశాత్తు వారు ఉపయోగపడేట్లు చేయడం లేదు. అది మంచి పద్ధతి కాదు. నేను ప్రభుత్వానికి మనవి చేసేది ఏమీటంటే నా నియోజక వర్గములో రెండు రెండు జూనియర్ కాలేజీలు - ఒకటి మక్కలో, రెండవది నారాయణపేటలో వున్నాయి. రెండు కాలేజీలలో 50 శాతం కంటే ఎక్కువ సిబ్బంది లేదు. రిజల్టు జీరో వస్తున్నది. మక్తల్ కాలేజీలో ప్రిన్సిపాల్ వున్నాడు. ఆయన నెలాఖరులో జీతాలు పంపడానికి కాలేజీకి వస్తాడు. నారాయణపేటలో ప్రిన్సిపాల్ లేడు. ప్రజలు వ్యాసినా, తల్లి దండ్రులు వ్యాసినా, మేము వ్యాసినా ఫలితం శూన్యం. సిబ్బంది లేదు. దీనికి రూల్సు చెప్పమని అంటే, ఎట్లా ఈ పద్ధతిని చక్కజేయాలంటే, ఆ ఇబ్బందిని తొలగించాలంటే, ప్రభుత్వానికి పరువు ఎట్లా పోతుంది? అవమానము ఎట్లా జరుగుతుంది? కనీసం దీనికయినా, స్పందించి, సిబ్బంది ఇబ్బందిని తొలగించండి. దీనివల్ల మర్యాద పోదు ప్రభుత్వానికి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- సంబంధించిన శాఖ మాత్రులు లేరు. విషయాన్ని నోటు చేసుకొన్నాను. వారికి తెలియజేస్తాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, ఇది నోషల్ వెల్ఫేర్ మినిస్టరు గారికి సంబంధించింది. దయచేసి, కనీసం సహకార శాఖ మంత్రి గారు కానీ, కార్మిక శాఖ మాత్రులు గానీ నోట్ చేసుకొని అందించండి. వరంగల్ జిల్లాలో ఒకటి, నా నియోజక వర్గంనకు సంబంధించినది. ఇంకొకటి ములుగు నియోజక వర్గంనకు సంబంధించింది. షెడ్యూల్సు ఏరియాలో హరిజన పిల్లల కోసము రెండు ఆశ్రమ పాఠశాలలున్నాయి. కొత్తగూడెం రెండవది, చెల్పాక అది ములుగు నియోజక వర్గంనకు సంబంధించింది. గత ఆరు సంవత్సరాల నుండి రెగ్యులర్ బడ్జెటు రావడం లేదు. ఇది సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు సంబంధించిన స్కేము. మన స్టేట్ గవర్నమెంటేమో ఏదో ఇక్కడ నుండి కొంత తేసి, అక్కడ నుండి కొంత తేసి డబ్బు సర్దుబాటు చేస్తున్నారు. పరిస్థితి అక్కడ ఎట్లా వుందంటే, వాళ్లు ఎక్కడి కక్కడ అప్పుల పాలవుతున్నారు. ఈ రెండు స్కూళ్లకు 3 లక్షల 74 వేల వరకు ఖర్చు వుంటుంది. దయచేసి, ఈ సంవత్సరం నుండయినా, రెగ్యులర్ బడ్జెటు కేటాయింపు చేసి, వాళ్లు అప్పుల పాలుకాకుండా, కాపాడాలని కోరుతున్నాను. అదే సమయంలో హరిజన పిల్లలు ఈ రెండు ప్రాంతాలలో చాలా ఎక్కువగా వున్నారు. నేటికే సంఖ్య చాలా తక్కువ. 70 నేట్లు మాత్రమే వున్నాయి అలా కాకుండా, 125 నేట్లకు పెంచే అవసరము ఎంతయినా వుండ్ని దయచేసి మంత్రిగారు స్పందించి, రెగ్యులర్ బడ్జెటు వచ్చేలా చూచి, అమలు చేయాలని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను.

తేసుకోవాలి. ఎందుకంటే కావలసినబువంటి 10 వేల ఉద్యోగాలు ఈ రాష్ట్రములో కల్పించబడతాయి కాబట్టి అందులో ఈ 3 వేల మందికి ఇవ్వడములో పెద్ద ఇదేమీ కాదు. మీకు తెలుసు. కాబట్టి దీని మీద ప్రభుత్వం వెంటనే వర్యలు తేసుకోవాలని చెప్పి మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Government may please note it.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- ఇది ఒక సంవత్సరముగా నలుగుతోంది. మేము జీరో అవర్లో మెన్షన్ చేయడం జరిగినా ఇప్పటికీ పరిష్కార మార్గం కనిపించడం లేదు.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య (సిరిసిల్లా):- అధ్యక్షా, నేను మీకు ఒక విజ్ఞప్తి చేయదలచుకొన్నాను. జీరో అవర్ మొదలుకొని ఎలెవెంత్ అవర్ వరకు కొద్దిమంది మాత్రమే మాబ్లాడుతున్నారు. ఇంక ఎవరూ 293 మంది శాసన సభ్యులకు అసలు మాబ్లాడే వారికి కానీ, గౌరవనీయులైన మీకు కాని అర్థం కాకపోతే లాభం లేదు. కొద్ది మంది ఒక్క 10 మంది మాత్రమే ఈ శాసనసభ మిగిలిన వారికి శాసనసభ కాదన్నట్లుగా ఇది ఉంది. అందువల్ల నేను జీరో అవర్లో మెన్షన్ చేసే విషయం హోమ్ డిపార్ట్మెంటుకు సంబంధించిన విషయం. చాలా దారుణమైన విషయాలు. తెలంగాణా జిల్లాలలో పోలీసు, మిలటరీ బీభత్సం జరిగిపోతూ ఉంది. ప్రకటితమైన బేనీలు కొన్నిటి మీద, అప్రకటితంగా కొన్ని పార్టీల మీద బేనీలు పెట్టి అనేక రకాల ధ్వంసము చేస్తున్నారు. నన్ను కాక మొన్ననే కర్రెంగర్ జిల్లాలో, నా నియోజకవర్గం సిరిసిల్లాలోని కోనరావుపేట మండలములో బాహుసాహెబ్ పేట పంచాయితీలో గోవిందరావుపల్లెలో లంబాడీ గిరిజన తాండా ఉంది. ఆ తాండా మీద పోలీసులు తెల్లవారు ఝామున 4-00 గంటలకు దాడి చేసి మొత్తం తాండాలో ఉన్నటువంటి జనాన్ని అందరినీ తేవ్రంగా కొట్టారు. అందులో ఆరు మంది మగవారికి, నలుగురు ఆడవారికి తేవ్రంగా దెబ్బలు తగిలాయి. అందులో ఉగ్రో ఉల్యా అనే 22 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగిన యువకుని కాళ్లు, చేతులు ధ్వంసము అయి చివరకు అతను రాక్కి విషం పుచ్చుకున్నాడు. మొత్తం అక్కడ ఉన్నటువంటి తాండాలో అనేక రకాలుగా బాధ పెడుతున్నారు. అంతేకాదు, సిరిసిల్లా నియోజకవర్గంలో వేములవాడ మండలములో మల్లారం అనే ఊరి మీద పోలీసులు దాడి చేసి మీరు సి.పి.ఎమ్.ఎల్. పార్టీ కృష్ణయ్యకు ఓట్లు ఎందుకు వేశారు, అందుకే మీమ్మల్ని కొడుతున్నామని చెప్పి అనేక ఇళ్ల మీద దాడి చేశారు. అందులో ఒక విద్యార్థిని అరెస్టు చేసి తేవ్రంగా కొట్టారు. అతను అయిదు రోజుల నుంచి లేవకుండా ఉన్నాడు. అలాగే కోనరావుపేట మండలములో మామిడిపల్లె అనే ఒక ఊరు మీద దాడి చేశారు. అక్కడ రైతు కూలీ కార్యకర్త అయినటువంటి రాఘవరెడ్డిని విపరీతంగా కొట్టారు. మా నియోజక వర్గంలో దాదాపు అన్ని గ్రామాల మీద దాడి చేసి నాకు ఎక్కడయితే ఓట్లు ఎక్కువ వచ్చాయో ఆ గ్రామాల మీద దాడిచేసి కొట్టారు. నాకు ఓట్లు ఎక్కువ వేశారనే ఉద్దేశముతో ఈరోజు మొత్తం హోమ్ డిపార్ట్మెంటు దాడి చేయిస్తున్నది. నేను ఈ శాసనసభలో ఒకటి అడగదలచుకొన్నాను. మా పార్టీని కూడా బేనీ చేశారా, నన్ను కూడా బేనీ చేశారా? మొత్తం ఈ రకంగా పోలీసులు వారిని దౌర్జన్యంగా కొడుతున్నారు, పోలీసు స్పెషల్స్లో పెడుతున్నారు. ఒక్కొక్క పోలీసు స్పెషల్ నెలకు రూ. 5 లక్షలు మొదలుకొని రూ. 10 లక్షల వరకు మామూళ్లు వసూలు చేస్తున్నారు. ఈరోజు ప్రజానీకాన్ని సరిగా ఉండనివ్వడం లేదు. నేను హోమ్ మంత్రిగారికి మీ ద్వారా చెబుతున్నాను. వారు ఒకటే మాట చెబుతున్నారు. మీరు ఉంటే అరణ్యాలలో ఉండండి, లేకపోతే అందరూ బయటకు రండి, మీరు

సి.పి.ఎమ్.ఎల్ పార్టీకి పని చేస్తే మిమ్మల్ని కొడతాము, మే ఇళ్లు ద్వంసము చేస్తాము, మే వ్యవసాయాన్ని సాగనివ్వమని చెబుతున్నారు. నేను 304 క్రింద కూడా ఇచ్చాను మేకు నోట్సు.

Mr. Deputy Speaker:- Home Minister may please note it down.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- హోమ్ మినిస్టర్ గారిని చెప్పమనండి. ఇంత అన్యాయం జరుగుతూ ఉంటే హోమ్ మినిస్టర్ గారు నోరు తెరవడం లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పటికప్పుడు చెప్పే సమస్య కాదులండి ఇది; నోట్ చేసుకున్నారు కదా!

శ్రీ పి. సుధీర్ కుమార్ (మలక్ పేట):- అధ్యక్షా, ఇది రెవెన్యూ శాఖా మాతృలకు సంబంధించినది. నా నియోజకవర్గంలోని సరూర్ నగర్ మండలములో ఎన్.టి.ఆర్. నగర్ అని అదే విధంగా రాజీవ్ గాంధీ నగర్ అని అక్కడ గుడిసెలు వేసుకున్నారు. అనాడు లాండ్ గ్రాబర్స్ వచ్చి అక్కడ సుమారుగా 40, 50 ఎకరాలు లాండ్ గ్రాబింగ్ చేశారు. కొంత అందులో ఉన్న లాండులో బీద ప్రజానీకం నివసిస్తున్నారు. ఈ మధ్యలో లాండ్ గ్రాబింగ్ కేసులో ఇది అంతా, లాండ్ గ్రాబర్స్ ను తొలగించాలని చెప్పడం జరిగింది. లాండ్ గ్రాబర్స్ పైన తీవ్రంగా ఏకైక తీసుకొని అక్కడ ఉన్న బీద ప్రజానీకం, ఎవరైతే ఉన్నారో, ఎన్.టి.ఆర్. నగర్, రాజీవ్ గాంధీ నగర్ లో - లాండ్ గ్రాబర్స్ మీద తీవ్రమైన చర్యలు తీసుకొని నిజముగా బీద ప్రజానీకం ఎవరైతే నిజముగా అర్హులు ఉన్నారో వారికి ఇళ్ల పట్టాలు ఇప్పించాలని నేను ప్రభుత్వానికి కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Government may please note it down. Now, we shall go to the next item of the agenda.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- నిన్న మన సంస్కృతికే, మన వీకాసాసీకి, మన ప్రజాస్వామ్య విధానానికి పరీక్షగా నిలిచినటువంటి ఒక సమస్య విషయములో మాట్లాడాము. మరి ఈనాడు ఆధునిక యుగములో మరి విద్య విషయములో మనము కేవలం తీసుకోవచ్చునా, ప్లెజెంట్ జేషన్ ఆఫ్ మెడికల్ కాలేజీలు - దీని విషయములో మాట్లాడడం జరిగింది. మరి నిన్న దాని విషయములో చర్చ అంతా ముగియక ముందే ఈ హామీని అడ్డర్స్ చేసుకొని వెళ్లడం జరిగింది. కాబట్టి.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రామారావుగారు చర్చ ముగించడం మినిస్టర్ గారు రిప్లయి ఇవ్వడం కూడా అయిపోయింది కదా!

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- మరి దానికే కాకుండా ఏ విధంగా ఈ సమస్య ప్రాముఖ్యతను గుర్తించిందో ఒకసారి తమకు మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఆ కాంగ్రెస్ నాయకులు కీర్తిశేఖరు రాజీవ్ గాంధీ గారు కేవలం జేషన్ ఉండకూడదన్నారు. మరి ఈనాడు ఉన్న ప్రధానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు హ్యూమన్ రీసోర్సెస్ మినిస్టర్ గా ఉన్నప్పుడు

దానిని వారు ఆమోదించారు. మరి ఆ విధంగా అక్కడ జరిగినప్పుడు ఈనాడు మన ప్రకృత ఉన్నటువంటి తమిళనాడు రాష్ట్రములో కూడా ఎంతో అభ్యుదయ మార్గంలో కేబినెట్‌షన్‌ను రద్దు చేశామని అనగలిగినప్పుడు మన యొక్క సంస్కృతికి, మన విధానానికి, మన అభ్యుదయానికి గుర్తుగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది పోయి కేవలం ప్రభుత్వమే ఏదో దీనికి ఒక పేరలల్ రాల్ కూడా తేయాలనే భావముతో ఏవిధమైనటువంటి పవిత్రమైన రాల్‌ని అపహాసం చేశారో నన్ను జరిగిన సంఘటనే దానికి నిదర్శనము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ సభకు మేద నన్న ఆరు గంటలు చర్చ జరగడం మినిస్టర్‌గారు రిఫలయి ఇవ్వడం కూడా అయిపోయింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

(శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి వెనుక నుంచి మాట్లాడడం ప్రారంభించారు)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అతను ఎవరండి, మేరు చెప్పండి మేరు ఉన్నారు. సభను నడపవలసింది మేరు, మేరు చెప్పండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Deputy Speaker:- Please resume your seat.

శ్రీ టి. సేతారామ్:- సభలోకి వచ్చి మాట్లాడమనండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- లాజ్‌లలో కూర్చోని మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- షేగా ప్రభుత్వ విధానాలు సమర్థిస్తున్నారు.....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ టి. సేతారామ్:- నన్ను పారిపోయారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విషయం ఏమిటో నేను తెలుసుకుంటాను, మేరు మధ్యలో అబ్సర్వ్ చేయకూడదు.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ప్రభుత్వ విధానాలు సమర్థిస్తున్నారు అంటే ఏ విధంగా.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రామారావుగారు.....

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- చెప్పనివ్వండి - జనాల్ని తేసుకువచ్చారు, మేకు తెలుసు. ఇవిగో పత్రికలు ఉన్నాయి, ఫోటోలు పంపిస్తున్నాను చూడండి. కేవలం ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. బస్సులు వాడారు. డబ్బు ఖార్చి చేయకుండా వచ్చిన వారందరినీ తేసుకు వచ్చారు. ముసలివారిని, తల్లలను తేసుకువచ్చారు, విద్యార్థుల తల్లలను తేసుకు వచ్చారు, బుకాయించడానికి ప్రయత్నించారు ఇదేనాంది?

(పత్రికను అధ్యక్షుల వారికి పంపించారు)

ప్రభుత్వ విధానాలు ఏమైనా ఉద్యమాలు వచ్చినప్పుడు ఆ ఉద్యమాల యొక్క అవసరం ఏమిటో గుర్తించి దానిని పరిష్కరించాలి. కానీ ప్రభుత్వమే ఒక పోటీ ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించడం చాలా సిగ్గుచేర్చిన విధానంగా మేకు మనవి చెప్పాము. ఇకపోతే ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ ఇచ్చిన రిపోర్టు, ఆ రిపోర్టును వారే ప్రస్తావించారు. ఆ రిపోర్టును ఆధారముగా పేసుకొని మేము నిర్ణయించాము అన్నారు. వచ్చిన కాలేజీ అప్పిక్‌షన్స్ అన్నీ కూడా ఆ ఎక్స్‌పర్టుకి పంపించామని వారే అన్నారు. అటువంటిప్పుడు, It has become the property of the House. We demand for the expedite placing of the Experts' Report on the Table of the House. It has become our property. ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రిపోర్టును ఈ హౌస్‌లో పెట్టాలి. మేముందరం దానిలోని అంశాలను తెలుసుకొని మా భావాలను తెలియజేస్తామని మనవిచెప్పాము. That has become the property of the House and it should be placed on the Table of the House. We are demanding for the Experts' Report. ఎప్పుడైతే ఎక్స్‌పర్టు రిపోర్టును గురించి ఈ సభలో ప్రస్తావించి ఆ రిపోర్టు ప్రకారమే మేము పర్యట తీసుకొన్నామని వారు అన్నారో అప్పుడే, it has become the property of the House. అది లేనిదే ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదు. ప్రభుత్వం ఎందుకు ఈ విధంగా అనుమానిస్తున్నది? ఏమైనా తప్పుడు పని చేశారా? ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారం నడవలేదా? లేకపోతే ఈ భుజాలు తడుముకొనే విధానం ఎందుకు అని అడుగుతున్నాను. ధైర్యం వుంటే, వారికి తమ నిజాయితీ మీద నమ్మకం ఉంటే, ప్రజాస్వామ్యం మీద విశ్వాసం ఉంటే ఈ హౌస్‌లో ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రిపోర్టును పెట్టమనండి. ఈ హౌస్‌లో దాని విషయం మాట్లాడదామని మనవిచెప్పాము. వుయే డింమాండ్ ఫర్ ఇట్.

(ఈ సందర్భంలో ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి శ్రీ కె. రోశయ్యగారు సభలో ప్రవేశించారు)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నిన్న మనం దీనిపై ఏడు గంటలసేపు చర్చించాం. ఏడు గంటలపాటు రోశయ్యగారు వారు అడిగిన ప్రశ్నలకే తదుముకోకుండా సమాధానం చెప్పారు. They cannot dictate us terms.

(ప్రతిపక్షం నుండి అనేకమంది గౌ. సభ్యులు ఒకసారి లేచి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు)

వారు చెప్పేటప్పుడు మేము నిశ్చయంగా విన్నాం. ఆంధ్రవల్ల మేము చెప్పేటప్పుడు కూడా వినండి. నిన్న ఏడు గంటలపాటు చర్చించాం, మేము చెప్పవలసినదల్లా చెప్పాం. 'మేము కోరేది మాకు నచ్చిన పద్ధతిలో చెప్పితేనే అది ప్రజాస్వామ్యము' అని వారు అంటే - ఇలా న్యూ థియరీ ఆఫ్ డెమోక్రసీని రామారావుగారు ప్రోఫౌండ్ చేస్తే దానిని ఒప్పుకొనడానికి మేము సిద్ధంగా లేము. రిపోర్టు కావాలన్నారు. దానిని మేము పెట్టిది లేదు అని చెప్పాం. రామారావుగారు ఏదో పత్రికలోని ఫోటోను తెచ్చారు. నేను 'ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్' పేపర్‌ను తమకు పంపిస్తాను. దానిని మాని రామారావుగారు నిద్రపోతారో, కళ్ళు మూసుకుంటారో లేక ఇక్కడి నుంచి వెడతారో చెప్పమనండి. ర్యాల్‌తో మాకు ఏమే సంబంధంలేదు, తల్లి దండ్రులు తమ పిల్లల్ని గురించి చెప్పుకొనడానికి వేలులేదా? వేరి జాగీరా? వేరు, వేరి

విల్లల మటుకే చదువుకోవాలా? ఇంకొకళ్లు చదువుకొనే వేలులేదా? వీరు తమ మనుషులందరినీ స్ట్రెవేట్ ట్యూటోరియల్స్ లో చేరిస్తే తప్పలేదు కానీ మిగిలినవారు ఈ పనిచేస్తే తప్పా? ఇది ఎక్కడి ధర్మమండీ?

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా,.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ సబ్జెక్ట్ మీద మాట్లాడడానికి వేలులేదు. లీడర్ ఆఫ్ అపోజిషన్ లేదారు కాబట్టి నేను అనుమతించాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- "ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్" ఒకసారి చూడండి. The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation is running Special Bus Services to the State Capital from the several colleges. The prospective participants included contract workers and some of them do not know why they are going to the State Capital. They were getting a 'Sambhavana' of forty rupees. అంటే 40 రూపాయల చొప్పున వేతనం పే చేసి వ్నారరాబాదుకు తీసుకు వచ్చారండీ.

(టి.డి.పి. సభ్యుల నుంచి 'షేమ్, షేమ్' అని కేకలు)

నిగ్గులేకుండా మాట్లాడుతున్నారు. పర్ పాడ్ 40 రూపాయలు ఇచ్చారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నిన్ననే డిస్కషన్ అయిపోయింది కాబట్టి దాని గురించి ఇక ప్రస్తావన లేదు, ఇది నెంబర్ వన్. ఇక నెంబర్ టు ఏమీటంటే పాపం చంద్రబాబునాయుడుగారు 'న్యూ కన్స్ట్రెట్ ఈజ్ మోర్ ఫానటిక్' అన్నట్లు వారు కొత్తగా చేరారు, ఇప్పుడు వారికి ఏదో వచ్చింది అనుకొండి. నేను ఒక మాట మనవిచేస్తున్నాను. వారు అధికారంలోకి వచ్చాక 1983 మే నెలలో "మహానాడు"ను ఏర్పాటు చేసినప్పుడు నెంబర్ షేట్లు కూడా లేకుండా ఆర్.టి.సి. బస్సులు తిరిగాయి. పెద్ద మనుషులు ఈరోజు మాకు నీతులు చెబుతున్నారా? ఇది దయ్యాలు నీతులు చెబుతున్నట్లుగా ఉంది. వీరు చెప్పే నీతులేమిటి అధ్యక్షా?

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి అభ్యంతరం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఈ రోజు వేపర్ చూడండి మీరు.

Mr. Deputy Speaker:- No further discussion on that issue. Please leave it.

(ఈ సందర్భంలో శ్రీ ఎ. జగదీశ్, శ్రీమతి ఎన్. రాజకుమారి లేచి నిలుచున్నారు)

Mr. Deputy Speaker:- I have not permitted anybody to speak. It does not go on record.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీ పేపర్లో వచ్చింది, 'ఆంధ్ర భూమి' పేపర్ చూడండి. మీ ఎం.పి. పేపర్ ఇది. అందులో ఉంది. మీకు *** లేకుండా మాట్లాడు తున్నారు, మీ పేపర్ వ్రాసింది, మీకు వినే ఓపిక వుంటే వినండి. స్ట్రాబు వారు ర్యాల్ నీర్వహించారని వ్రాశారు, ఏమీ వ్రాశారో చూడండి.

('ఆంధ్ర భూమి' పత్రికను చూపించారు)

సమాచార, పౌర సంబంధముల శాఖమంత్రి (శ్రీ పేర్ని కృష్ణమూర్తి):- అధ్యక్షా, మచిలీపట్నం నుంచి ఆరు ఆర్.టి.సి. బస్సులు వచ్చాయి. వేటిని విద్యార్థులు తీసుకు వచ్చారు. వారు చెప్పిన దానిలో ఏమైనా యదార్థం ఉంటే, డబ్బు కట్టకుండా బస్సులు వచ్చివుంటే అతనిని పెప్పరునండి. 6,900 రూ.లు కట్టారు, ఒకవేళ డబ్బు కట్టకుండా వున్నట్లయితే నేను రాజీనామా చేస్తాను, డబ్బు కట్టివుంటే అతను రాజీనామాకు సిద్ధమా? *** ఉండాలి.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- ఈ దురదృష్టకరమైన విధానం వచ్చినప్పుడు వారికి పరిపాలించే అర్హతలేదు. ఎందుకంటే వారే ర్యాల్ నీ కండక్ట్ చేస్తున్నారు. ఇంతకంటే ఏం కావాలి? ప్రభుత్వమే ర్యాల్ నీ కండక్ట్ చేయడం ఏమిటండీ?

శ్రీ టి. సీతారాం:- విద్యార్థుల ర్యాల్ అయితే మంత్రిగారు ఎందుకు లేవారు?

శ్రీ పేర్ని కృష్ణమూర్తి:- ఇప్పుడే ఛాలెంజ్, రామరి, వెడదాం రా.

శ్రీమతి నన్నపనేని రాజకుమారి (వెనుకొండ):- స్పీకర్ సర్... దయచేసి వినండి. మొన్న పేపర్లో చూశాం, పార్లమెంట్ సభ్యుడు, ఎన్.టి.ఆర్. అబ్దుడు దగ్గుపాటి వెంకటేశ్వరరావు ఫోటోలో ఉన్నారు. నిన్న జరిగినదానిలో మా ఎం.ఎల్.ఏ.లు గానీ, ఎం.పి.లు గానీ, కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులుగానీ ఎవరైనా పాల్గొన్నారా? ఎందుకండీ *** లేకుండా మాట్లాడతారు? వారు తెలుగుయువత పేరుతో తీసుకువచ్చారు. కానీ ఊ కాంగ్రెస్ నుంచి ఎవరూ తీసుకురాలేదు. పోతే అడవాళ్ళూ, ముసలివాళ్ళూ వచ్చారన్నారు. వారికి హక్కు లేదా? కాలేజీలు కావాలని అనుకొనే హక్కు తల్లిదండ్రులకు లేదా? పేదవాళ్ళు వదులుకోకూడదా? ఏమిటండీ న్యాయం? వారు తీసుకువస్తే న్యాయం కాదా? వేరుతేస్తే న్యాయమా?

(ఇంటిరప్షన్స్)

Mr. Deputy Speaker:- I have not permitted anybody. No speeches. వదిలివేయండి, ఈ సబ్జెక్ట్ కోల్డ్ అయింది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- చీఫ్ విప్ గారు ఆవేశంతో ఏమీ మాట్లాడారో వారికి అర్థం లేదనుకొంటాను. "మేము తీసుకువస్తే న్యాయం కాదా" అన్నారు. అంటే వారు తీసుకు వచ్చినట్టు అంగీకరించడం కాదా? ఇదెక్కడి విశేషం? మరో మంత్రిగారు ఏమన్నారంటే బస్సులకు డబ్బుకట్టారు, చూపించమంటారా అన్నారు. స్టూడెంట్స్, స్టూడెంట్స్ యుక్, పేరెంట్స్ వస్తే మీరు కట్టడం ఏమిటో? రనేదులు వేరు ఇవ్వడం ఏమిటి? మేము తీసుకువస్తే న్యాయం కాదా అని చీఫ్ విప్ గారు అన్నారంటే మీరు అర్థంవేసుకోండి. In view of

*** Expunged as ordered by the Chair.

the admissions by both the Chief Whip and a number of Ministers and a number of Legislators of the ruling party also we see a lot of mess taking place. We request the Hon'ble Chair to instruct the Government to produce the file. బీఫ్టివ్ గారు 'మేము తీసుకువస్తే తప్పా' అని అంగీకరించడం మేరు విన్నారు. అనేక మంది మంత్రులు, అధికార పార్టీ శాసనసభ్యులు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. ఈనాడు మాకు అనుమానాలు ఉన్నాయి. ఈ సభవారి అనుమానాలు తీరాలి. మేము ఒక్కటే విజ్ఞప్తి వేస్తున్నాం. ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ రిపోర్ట్ పెట్టమనండి. ఆ రిపోర్టును ఈ సభ పరిశీలిస్తే రాష్ట్రం యొక్క అనుమానం తీరుతుంది. మేకు ఎలాంటి అవకతవకలతో సంబంధంలేదు. మేరు ఎలాంటి సంబంధాలు లేకుండా చాలా బుద్ధిమంతులుగా, నీతివంతులుగా నిర్ణయాలు తీసుకొన్నారని తెలియాలంటే ఎక్స్ పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టును బేబుల్ పెట్టండి.

కార్మిక, ఉపాధికల్పనాశాఖమంత్రి (శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి):- నీన్న, గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడతూ పేపర్లో వచ్చిన ఫోటోలు, ముసలీవారు ఉన్నారు, బీదవారు ఉన్నారని చెప్పడం జరిగింది. కార్మికులు ఉన్నారని, నీన్న వచ్చినవారు ఏ విధంగా వచ్చారో, ఎట్లా వచ్చారో వేరే చెప్పనక్కరలేదు. కానీ, మే ద్వారా మనవిచేసేది ఏమిటంటే, కార్మికులు అయినా, బీదవారు అయినా ప్రభత్వం తీసుకున్న నిర్ణయంవల్ల వారికి రిజర్వేషన్స్ వస్తున్నాయి. దానివల్ల నీట్లు వస్తున్నాయని మద్దతు ప్రకటిస్తూ రావడం జరిగింది. డబ్బు ఉన్నవారు బయటకు పంపి చదివిస్తున్నారు. పేద ప్రజల మేద మొసలి కన్నేరు కార్పరు ఎన్.టి. రామారావుగారు. ఈరోజు వారు ఎందుకు వచ్చారు ఇక్కడ అని అడుగుతుంటే, బీదవారి పిల్లలు, కార్మికులు పిల్లలు చదువుకోకూడదా, వారు రాకూడదా మే ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. వీరి తరఫున, రాజకీయంగా, అల్లడుగారు ఎడ్యుస్ చేశారు. నీన్న ర్యాజీలో రాజకీయ నాయకులతో సంబంధంలేదు. ఉన్నట్లుంటే, మూడు, నాలుగు వంతుల జనం ఉండేదని మే దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మంత్రిగారు చెప్పినదానికి నాకు అబ్జెక్షన్ లేదు. ఎవరు అయితే పేద ప్రజలు వచ్చారో వారికి పట్టాలు ఇప్పిస్తామన్నారు. మాయమాటలు చెప్పి వారినే మభ్యపెట్టారు. వారిపైన ఏమాత్రం దయ ఉంటే, ప్రైవేటు కాలేజీలో నీట్లు రిజర్వేషన్ ఇవ్వండి.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీమతి నన్నవనేని రాజకుమారి:- స్పీకర్ సార్, విద్యాధరరావుగారు ఆవేశంతో మాట్లాడారు. రికార్డు తెప్పించి చూడండి. రోజూ పేపర్లో వేయించుకున్నారు. ఇక్కడ నుంచి మాత్రం ఎవరూ పాల్గొనలేదు. ముసలీవారు వచ్చినా, లేడీస్ వారు *** లేదు తెలుగుజాతి, అడపడమలు అంటుంటారు మే నాయకులు. వారినీ చూసి అయినా నేర్చుకో లేదు. మేకు *** లేదు. సభ్యతలేదు. అన్నగారూ, దయచేసి చెప్పండి. సభ్యతగా ఉండ మనండి? పెద్దగొంతుతో మాట్లాడుతున్నాను. నేను అసభ్యంగా మాట్లాడడంలేదు. విద్యాధరరావుగారిలాగా నాకు పేలవమైన గొంతులేదు. భగవంతుడు నాకు పెద్ద గొంతు ఇచ్చాడు. దయచేసి వినండి కొంచెం....

(ఇంటరప్షన్)

*** Expunged as ordered by the Chair.

మిషన్ డెవలప్మెంట్ స్పెషల్:- దయచేసి కూర్చోండి....

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- వాస్తవ పరిస్థితులను మనం దృష్టిలో పెట్టుకుని చర్చచేయాలి గానీ, పార్టీలకు అతీతంగా చర్చవుండాలి. విద్యార్థులు ప్లైవేజు కాలేజీలకు వ్యతిరేకం కాదు. ఎంతమంది వ్యతిరేకంగా వచ్చారు. ఎంతమంది అనుకూలంగా వచ్చారు; దీని మీద మనం నిర్ణయం చేయడం కాదు. దీని మీద కోర్టు నిర్ణయం చేయడం ఉండదు. ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వ పాఠశాలలో, కాకుండా, ఇక్కడ ఉన్న శాసనసభ్యుల పిల్లలు, యీ వైపుగానీ, యీ వైపుగానీ, ఆ అందరి పిల్లలు, కిండర్ గార్డెన్ లో చదివే పిల్లలు, అక్కడ క్యాపిటేషన్ ఫీకట్టి, డొనేషన్ కట్టి, చదువుతున్నాయి వంటి పిల్లల్లో ఆ పనిపాఠల్లో మనోభావాలకు భిన్నంగా మనం మాట్లాడడానికి వీలులేదు. వారు ఏ కోవకూ వెందనివారని మనవిచేస్తున్నాను. 91 పర్సెంట్ అభిసాని మెరిట్ వో దొరికితే, 90 పర్సెంట్ అతనికి దొరకకపోతే, 50 లక్షలు పెట్టి ఏ బిక్ డాక్టర్. 50 అత్యున్నతం తెలుసు. మాట్లాడేవారికి అందరికీ తెలుసు. ఏ పాఠశాలలో పిల్లలు చదువు తున్నారు? ఈ పరిస్థితిని ఎక్కుపాయిట్ చేయవద్దు. ఈనాడు ఇది సుప్రీంకోర్టులో, హైకోర్టులో పెండింగు ఉన్నది. శ్రీ రోశయ్యగారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. కోర్టు నిర్ణయం తరువాత ఈ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుందని చెప్పారు. ఒక్క విషయం మాత్రం మనవిచేస్తాను - ఎక్కువర్షు కమిటీ రిపోర్టు ఏది అయితే ఉన్నదో అది పబ్లిక్ డాక్యుమెంట్లు, దీన్ని సేక్రెట్ గా పెట్టినవనరంలేదు. అది సేక్రెట్ ఏమీ కాదు. మరీ పెట్టు తొర్రలో పెట్టలేదు. అది తెలుసుకోవచ్చు. కానీ, ప్రభుత్వపరంగా, ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఒక నిర్ణయం తీసుకునేటప్పుడు దయచేసి, దాని గురించి మీరు స్పష్టం చేయాలి. ఇంతటితో ఈ చర్చను మీరు ఎలా చేయకుండా వేరే సబ్జెక్టులోకివోతే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈరోజు ఈ క్యాపిటేషన్ ఫీజు విషయంలో సుదీర్ఘమైన చర్చలు జరిగాయి. ఈ రాష్ట్రంలో ఏదీ ఆబ్జెక్షన్ లేదు. దాని ఎగనీస్తు గానీ, దాని వెనక ఎవరు ఉన్నారని ఈ రాష్ట్ర ప్రజలకు తెలుసు. దాని గురించి చర్చించ వలసిన అవసరం ఈ శాసనసభలోలేదు. నేను చెప్పేది ఏమిటంటే, సుదీర్ఘంగా 7 గంటలు చర్చలు జరిపాము. సుప్రీంకోర్టు ఆలీరెడి ఒక జడ్జిమెంట్లు ఇచ్చింది. హైకోర్టు కూడా స్టేషన్ సేసింది. కోర్టులో ఉన్నది, కాబట్టి, దాని ప్రకారం ఏదీ అయితే అది ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది అని చెప్పారు. ఈ శాసనసభలో ప్రతి ఒక్క శాసనసభ్యునికి - 294 మంది, వారి పిల్లలు ఎక్కడ చదువుతున్నారు? వారు అత్యపరిశీలనచేసి, ఎంత డబ్బు కడుతున్నారో చెప్పాలి? ఏ కోర్టు అవసరం. వాస్తవాలు చర్చిద్దాము. మంచి చెడను చర్చిద్దాము. రాష్ట్ర ప్రజలు అవగాహన చేసుకుంటారు.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం కావాలి.

11-40
ఉ.

మిషన్ డెవలప్మెంట్ స్పెషల్:- రోశయ్యగారు చర్చ 6 గంటలసేపు జరిగింది. మీరు రిఫ్లెక్టు కూడా ఇచ్చారు. ఇప్పుడు కోర్టులో ఉంది. వారు ఎక్స్ పర్టు కమిటీ రిపోర్టు ప్లస్ చేయాలని అడుగుతున్నారు. ఇంపార్టెంట్ సబ్జెక్ట్ అని నేను అనుమతి యిచ్చాను. ఈరోజు రెండువైపుల నుండి ఛాలెంజెస్ వచ్చాయి. గవర్నమెంట్ రిపోర్టును అందజేస్తారా లేదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నిన్నటికి, ఈరోజు ఉదయానికి పరిస్థితుల్లో మార్పు ఏమీ రాలేదు. నిన్న ఏదయితే వెప్పానో అదే రివేట్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. సుప్రీం కోర్టులో ఈ విషయం పరిశీలనలో ఉన్నది. హైకోర్టులో చర్చలు జరుగుతున్నాయి. తమరు చూసే ఉంటారు. ఈనాడు హైకోర్టులో.....

(ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా, వారు మాట్లాడినప్పుడు నేను నోరు కదపకుండా వీన్నప్పుడు, చెప్పేమాట వినే ఓపిక లేకపోతే ఎందుకు మాట్లాడడం? నేను మాట్లాడడం లేదు.

మిషన్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- (ప్రతిపక్ష గౌరవసభ్యుల నుద్దేశించి) వారిని కంప్లెట్ చేయనేయండి. రోశయ్యగారూ, మీరు కంప్లెట్ చేయండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, కంప్లెట్ చేసే పరిస్థితి ఉండాలి కదా. మాట్లాడిన వారికి నేను చెప్పేది వినే ఓపిక లేకపోతే ఎలా? రిపోర్టు అనేది పార్ట్ ఆఫ్ ది ఫైల్. ఫైలు తెప్పిపెట్టడానికి ప్రభుత్వం సంసిద్ధంగా లేదు. ఒకవైపు సుప్రీంకోర్టులో, మరొకవైపు హైకోర్టులో చర్చలు జరుగుతున్నాయి. వాటి ఫైనల్ డెసిషన్ వచ్చిన తరువాత, వాటి ఫైనల్ రిజల్టు తరువాత, తదనుగుణంగా ప్రభుత్వం నడుచుకుంటుందనే మాట రివేట్ చేస్తున్నాను తప్ప, ఫైలు తెప్పిపెట్టండి, రిపోర్టు తెప్పిపెట్టండి అంటే, అందుకు ప్రభుత్వం తయారుగా లేదు. చర్చ ఇంతటితో ముగించవలసిందిగా తమరిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్ (అచంట):- అధ్యక్షా, రిపోర్టును హౌస్ లో ఉంచాలి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:- అధ్యక్షా,.....

మిషన్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ చర్చ విషయంలో రిలెవెంట్ గా యాక్సెస్ చేయడం జరిగింది. ఈ మ్యాటర్ సుప్రీంకోర్టు మరియు హైకోర్టు ఆర్గ్యుమెంట్స్ లో ఉంది. ఫైనల్ డెసిషన్ రాబోతున్న పరిస్థితిలో చర్చ భావ్యంకాదు. సబ్జుడిస్ అవుతుందని మొదట పాజిటివ్ చేశాము. తరువాత పబ్లిక్ ఇంఫార్మెన్స్ దృష్ట్యా డిబియిల్స్ లోకి పోకుండా బ్యాడ్ గా వర్ణించడానికి అనుమతి యిచ్చాము. ఇప్పుడు హైకోర్టు ఈ చర్చ విషయంలో కొంచెం బాధపడుతూ ఉన్నట్లు ఉంది. హైకోర్టులో ఆర్గ్యుమెంట్స్ జరుగుతూ ఉంటే, పార్లమెంట్ గా శాసనసభలో సుదీర్ఘచర్చ జరగడం మంచిదికాదని హైకోర్టు తన అభిప్రాయం ఎక్స్ ప్రెస్ చేస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. హైకోర్టు భావన మనకు అర్థం అవుతోంది. అటువంటప్పుడు హైకోర్టు భావాన్ని గౌరవించి చర్చను ప్రొలాంగ్ చేయకుండా, నిన్న అయిపోయిన చర్చను రీఓపెన్ చేయకుండా, హైకోర్టు ఫీలింగ్స్ ను గమనించి చర్చను ఇంతటితో క్లోజ్ చేసి వేరే సబ్జుక్టుకు వెడదాము. You all please cooperate. We have already thoroughly discussed the subject and the matter is closed now.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా,.....

Mr. Deputy Speaker:- No further discussion on the private medical colleges subject. 304 తీసుకుందాము.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మే రూలింగ్ను మేము యాక్సెప్ట్ చేస్తాము. మేము రూలింగ్ గురించి మాట్లాడడం లేదు. The High Court gave interim direction. Pursuant to the observations of the High Court we demanding. We want to see that expert Committee Report. అధ్యక్షా, హైకోర్టు అబ్జర్వేషన్ చెప్పి కూర్చుంటాను. మే రూలింగ్ను మేము వ్యతిరేకించడం లేదు. హైకోర్టు అబ్జర్వేషన్ చేసింది సర్. హైకోర్టు యింటిరిం తీర్మానం ఏమీ యిచ్చిందంటే, అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఆఫ్ చీఫ్ యాల్టి. స్టాఫ్ను రిక్యూట్ చేసుకోవచ్చు. ఇన్ఫా స్ట్రక్చర్ సమకూర్చుకోవచ్చు. దీన్ని బేస్ చేసుకొని ఎక్స్పర్ట్ రిపోర్టు వుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- గవర్నమెంట్ వారు రిపోర్టును పేజెస్ చేయము అంటారు. The subject relating to the private medical college is closed. The House is adjourned for ten minutes.

(The House then adjourned at 11.45 A.M.)

సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 12-30 గం||లకు సమావేశమైనది

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

ప్రకటన

•

Mr. Deputy Speaker:- All the Papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు

1. The Annual Administration Report for 1987-88 of Andhra Pradesh State Road Transport Corporation.

A copy of the Annual Administration Report for 1987-88 together with the Financial and Statistical Statement thereon of Andhra Pradesh State Road Transport Corporation, as required under Section 35(3) of Road Transport Corporations Act, 1950.

2. The Annual Accounts of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation for 1989-90.

A copy of the Annual Accounts of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation for 1989-90 together with the Audit Report thereon, as required under Section 33(4) of Road Transport Corporations Act, 1950.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం: రాష్ట్రంలో
ష్యూవేటు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను
మంజూరు చేయుట గురించి.

3. 12th Annual Report and Accounts of Andhra Pradesh Fisheries Corporation Limited.

A copy of the 12th Annual Report and Accounts on the working of the Andhra Pradesh Fisheries Corporation Limited, together with the Audit Report for the period ended 30-6-1986 as required under Section 610 of the Companies Act, 1956.

4. Notifications issued under Section 6 of the Andhra Pradesh Relief Undertakings (Special Provisions) Act, 1961.

Copies of the Notifications issued in G.O.Ms. No. 132, Ind. & Com. (P&SM) Dept., Dt. 21.3.1992, G.O.Ms.No. 133, Ind. Com. (P&SM) Dept., Dt. 21.3.1992, G.O.Ms.No. 134, Ind. Com. (P&SM) Dept., Dt. 21.3.1992, and G.O.Ms.No. 135, Ind. & Com. (P&SM) Dept., Dt. 21.3.1992, as required under Section 6 of the Andhra Pradesh Relief Undertakings (Special Provisions) Act, 1961.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం

రాష్ట్రంలో ష్యూవేటు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను
మంజూరు చేయుట గురించి

శ్రీ ఎస్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, డిప్యూటీ సపీకర్ తరువాత చూస్తాము అన్నారు. Whether they are going to place the Expert Report on the Table of the House? We demand for the Expert Committee Report. It has become the property of the House. It should be placed on the Table of the House.

Mr. Deputy Speaker:- The Government has repeatedly stated that they are not going to place it on the Table of the House.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- చెప్పలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- చెప్పారు.

శ్రీ కె. లోకయ్య:- గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు తరువాత చెబుతామని అన్నట్లుగా చెప్పారు. ప్రభుత్వం వైపు నుంచి ఆ మాట వచ్చిందనుకుంటే ఆ మాట చెప్పలేదు. స్పీకరు గారు చెప్పారేమో క్లారిఫై చేయాలి.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం. రాష్ట్రంలో
ప్రైవేటు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను
మంజూరు చేయుట గురించి.

25 ఆగస్టు, 1992

341

మిస్టర్ డెహూబ్టీ స్పీకర్:- తేదు. సబ్జెక్ట్ కోడ్ చేశాను అని అన్నాను. రిపోర్టు
పెట్టిస్తానని అనలేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి (భోస్నిర్):- గవర్నమెంట్ భయపడి పోతోంది. దమ్ము లేక
వెనక్కి పోతోంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇటువంటి బేక్డవున్ వస్తే, లెజిస్లేటివ్ ఎఫైర్స్ మినిస్టర్
ఉంటే కో ఆర్డినేట్ చేసి సమస్య పరిష్కారం చేసే అవకాశం ఉంటుంది. ఆ మినిస్టర్ ఎవరో
చెబితే అప్పీల్ చేస్తాము. This Expert Committee Report is not the part
and parcel of the matter which is in the Court. It is not
sub-judice. We have debated over the matter. ముఖ్యంగా కొన్ని కండీ
షన్స్ పెట్టారు. నియమనిబంధనలు పెట్టారు. కాలేజెస్ అప్యూ వెయ్యడానికి పెట్టిన ఆ
కండిషన్స్ ఫుల్ ఫిల్ చేశారా? ప్యభుత్వం తప్పు చెయ్యలేదు అని అంటున్నది. చెయ్యకపోతే
అనుమానం ఎందుకు? ఎక్స్పర్ట్స్ కమిటీ రిపోర్టు సభలో పెడితే ప్యజల ముందు పెట్టినట్లు.
లేదా స్పీకరుగారి ఫోంబర్లో పెట్టవచ్చు. ఫోర్ లీడర్స్ ను పిలిపి డిస్కస్ చేయండి. There
is a precedent. గతంలో కూడా వరల్డ్ బ్యాంక్ టెండర్స్ విషయంలో అనుమానం
వస్తే, ఆ ఫైల్స్ ప్యతీవక్కాల ముందు స్పీకరుగారి ఫోంబర్లో పెట్టారు.

మిస్టర్ డెహూబ్టీ స్పీకర్:- నిజమే. కానీ అది కోర్టులో పెండింగ్ ఉన్న విషయం
కాదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- కోర్టులో ఉన్నది ప్యయివేట్ కాలేజెస్ అండ్ క్యాపిటేషన్ ఫేజ్.
The Supreme Court has already adjudicated the matter under
Article 14. This Expert Committee Report is nothing to do
with all those things. ఎక్స్పర్ట్స్ కమిటీ రిపోర్టు ప్యకారం కంట్రీషన్స్ ఫుల్ ఫిల్
చేశారా? ఏ విధంగా ఇవ్వమని కమిటీ చెప్పింది? అది తెలుసుకోవాలి. మేధావుల కమిటీనీ
ఎన్.టి. రామారావుగారు కూడా ఏ.సి. నవనేతరావుగారితో వేశారు. ఇది ఎడ్వ్యుకేటివ్ అని
రోశయ్యగారు మాట్లాడుతూ అన్నారు. వాదావుడిగా చెయ్యలేదు, బాగా అలోపింపి వేశాము
అని అన్నారు. ఎక్స్పర్ట్స్ కమిటీ అబ్జర్వేషన్స్ పెట్టమంటే ఎందుకు జంకు? జంకూ,
గొంకూ ఉండరారు. మేము ఎన్ టెైటెన్ కావాలనుకుంటున్నాము, ఎడ్వ్యుకేట్ కావాలను
కుంటున్నాము. పెట్టమనండి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుర్ రెడ్డి:- అధ్యక్తా, The matter pending in the
High Court is about the issue whether the amended legislation
is valid or not. 1992లో ఈ శాసనసభ తీసుకువచ్చిన హెగ్గిమెంట్ - 1983లో
పేరెంట్ యాక్ట్ తీసుకువచ్చిన దానికి రాజ్యాంగబద్ధంగా ఉందా లేదా అన్నది స్కూర్టులో
ఉంది. ఎలోకేషన్ ఆఫ్ కాలేజెస్ బేసింగ్ ఆన్ ఎక్స్పర్ట్స్ కమిటీ రిపోర్టుకు, దానికి సంగంధం

వివరణ సమీక్షం కొరిన అంకెం: రాష్ట్రంలో
పైవేటు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను
మంజూరు చేయుట గురించి.

లేదు. వెజిస్ట్రేషన్ వేరిడ్ అవునా కాదా అనేది దీనిలో ఉంది. కాబట్టి అక్కడేదో ఉంది కనుక సబ్జెక్టును అన్న ప్రేజెంటేషన్ తీసుకుని, ఎక్స్‌పర్టుల కమిటీ రిపోర్టు దాచడం అంటే, ఎక్స్‌పర్టుల కమిటీ రిపోర్టును ధిక్కరించి, వారి స్వార్థానికి ఉపయోగించి, ఎక్స్‌పర్టుల కమిటీ రిపోర్టును భూస్వామితం చేశారు కనుక వారికి కలెజ్ లేదు. I am putting a straight question. Whether the Hon. Ministers are aware of the contents of the Report? They are not. It is a unilateral decision taken by the Chief Minister. You have no right to continue as Ministers because you are not a part of the decision. It is an unilateral decision taken by the Chief Minister. You have no right to continue. Please resign and go out.

(Interruptions)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నన్ను కూడా పర్చు జరిగింది. మొన్ననే చర్చ 12.40 ప్రారంభమయింది. అయితే గౌరవనీయులు ఆరోగ్య శాఖామంత్రిలుగారు మీరు మాట్లాడి మ. పోవడమే కాదు నేను సమాధానం చెప్పే వరకూ ఉండాలి, ఉన్నారు. ఓవికగా పర్చు జరిగింది. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. దానికి నేను ఏమీ పోవడం లేదు. నేను లాయర్‌ని కాదు. తమరు లాయర్. ఇక్కడ చాలా మంది న్యాయశాస్త్ర పండితులున్నారు. ఎక్స్‌పర్టు కమిటీని వేళ్లకు ఇనిస్టిట్యూషన్ ఉన్నదా, లేదా, వాళ్లకున్న అర్హతలు ఏమిటి అని పరిశీలించడానికి కాన్‌స్టిట్యూట్ చేయడం జరిగింది. ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ తన సూచనల ప్రకారం ఇచ్చామన్నారు. కోర్టుకీ దీనికి సంబంధం ఏమిటి? ఒక మాట చెప్పారు. సుప్రీం కోర్టులో చాలామంది వేసారు కాబట్టి గవర్నమెంటు పార్టీ అయినా కాకపోయినా తన ఫైనల్ తీర్పుకు కట్టుబడి ఉంటామన్నారు. సంతోషం. మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. మేము కోర్టి చాలా దీన్ని కోరిక. హౌసు ముందు పెట్టడానికి అభ్యంతరం ఉంటే స్పీకర్‌గారి సమక్షంలో పెట్టమనండి, లేదా తమరి సమక్షంలో పెట్టమనండి. ఇదివరకు కూడా బి.డి.పి. గవర్నమెంటులో పెట్టారు. జనార్ధనరెడ్డిగారి టైంలోనే టెండర్స్ విషయంలో ఆ రకంగా అంగీకరించారు. ముఖ్యంగా ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారు దీనిని జటిలం చేయవద్దు. మీరు చెప్పిన అన్ని అర్హతలూ ఉన్నాయా, లేదా అని పరిశీలించడానికి మాత్రమే ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ. అందులో మేకేమ్ అభ్యంతరం లేదు. పరిశీలించిన తరువాతనే ఇచ్చామన్నారు కాబట్టి అది మేము పరిశీలించడానికి వస్తే సజ్జం ఏమిటి? అందుచేత తప్పని సరిగా తమ సమక్షంలో పెట్టమని మా అభిప్రాయం. ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రిపోర్టు బయట పెట్టమనడం లేదు. దానిలో ఏకైకం ఉంటే, ఆ సీక్రెసీ కాపాడబడుతుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఆ ఇద్దరు మంత్రిలూ తప్ప అందరూ పెట్టమంటున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ఈ స్పీచ్ సభ్యులు కాదు. ఇటు ఉంటే మీరు ఆ మాట చెప్పవచ్చు. ఆ స్పీచ్ ఉండి ఆ మాట చెప్పడం సబబు కాదు.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం: రాష్ట్రంలో
 ప్లైవేబు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను
 మంజూరు చేయుట గురించి.

25 ఆగస్టు, 1992.

343

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- దిజినెస్ అంతా స్తంభింప చేసింది ఆర్జైడర్లు మంతులే సార్. లవకుశులులాగా తయారయ్యారు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా మామూలయిన విషయం. నన్ను ఉదయం నుంచే ఈ రోజు వరకూ జరుగుతోంది. మేము అడిగేదల్లా అయ్యా మేరు ఆ రిపోర్టు ఆధారం చేసుకుని కాలేజీలు మంజూరు చేశారు కాబట్టి దానిని మమ్ములను చూడనివ్వ మన్నాము. వాస్తవంగా వాటిని ఆధారం చేసుకుని కాలేజీలు మంజూరు చేస్తే దానిని చూపించడంలో అభ్యంతరం ఉండదు. దానిని కాదని దీనిలో ఎన్నో పాపాలు, పొరపాటులు, తప్పులు చేసినట్లుగా కనపడుతోంది సభ ముందు పెట్టడానికి భయపడుతున్నారు కాబట్టి. ఎందుకు అంత భయమో తోచడం లేదు. వాస్తవంగా మేము ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడిన వారం కాబట్టి ఎలాంటి తప్పులు జరుగుతున్నా చూస్తూ కళ్లు మూసుకుని కూర్చోవాలా? తేల్చి చెప్పండి. మాకూ, ప్రజలకూ కనుక్కునే అవకాశం కలుగజేయడానికి మేము అడగాలి. తమరు మార్గరేఖకూకి రావాలి. ప్రభుత్వం వారు దాటవేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. తాము చేసిన తప్పులు కప్పిపుచ్చుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు దానికి మే సహకారం ఉండకూడదు. ఎట్టి పరిస్థితిలో. మేరు న్యాయం చేయాలి. మేము కోరే కోర్కె న్యాయమయినదీ, సమంజసమయినదీ. తమరి మద్దతు మాకు లేకపోతే తమరు కూడా అన్యాయం చేసిన వాళ్లతో సహకారం చేస్తే మాకు న్యాయం జరగదు. అది తమరు కనిపెట్టాలి. అందుకని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. అందులో ఏమీ లేదు. కేవలం ఎక్స్‌ప్రెస్ కమిటీ ఇచ్చిన రిపోర్టు కాగితం మాత్రం మనకు చూపేస్తే అందులో జరిగిన ఘోరం ఏమిటి, పొరపాటు ఏమిటి, జరిగిన నష్టం ఏమిటో తెలుస్తుంది. మేరు రిపోర్టు చూపిస్తే వచ్చిన నష్టం ఏమిటి? నిజంగా దానివల్ల నష్టం జరుగుతుందో అంటే అంతటితో విరమించుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఛైర్ నుంచి డైరెక్షన్ ఇవ్వమని కోరుతున్నారు. నర్సిరెడ్డిగారు మమ్ములను అడుగుతున్నారు అందుకోసం ఛైర్ నుంచి డైరెక్షన్ ఇవ్వడానికి పోనీ ఈ సబ్జెక్టు మీద ఇక్కడ మనం ఒక డెసిషన్ ఇవ్వాలే తీసుకునేట్లుగా ఉంటే అది కూడా అవసరం, ఉపయోగపడుతుందని చెప్పి ఇవ్వవచ్చు. We are not competent to take a final decision. It is the court which has to take a decision. The matter is under adjudication of the Court. అటువంటప్పుడు మేము ఏమీ డైరెక్షన్ ఇవ్వాలి. It is not proper.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, తమరు ఆ స్థానంలో ఉండి ఎక్స్‌ప్రెస్ కమిటీ రిపోర్టు కోర్టులో ఉండే అంటే మేము వెంటనే పోయి కోర్టులో చూడగలుగుతాము. కోర్టులో కావే ఇస్తారు. కాన్సిల్స్ ఉన్నాయి. కాన్సిల్స్ లేకపోతే మేము కాన్సిల్స్ ఏర్పాటు కోవచ్చు. కోర్టులో లేదు. మేరు పదే పదే అంటున్నారు కాబట్టి అక్కడ ఇది కోర్టులో ఉంటే.....

వెవరణ నిమిత్తం కొరిన అంశం: రాష్ట్రంలో
వైఎమ్మెల్యేల వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను
మంజూరు చేయుట గురించి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను కోర్టులో ఉంది అనలేదు. The matter is pending in the Court. The issue relating to the matter is pending in the Court. Not the Expert Committee Report.....

(Interruptions)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా,.....

(Interruptions)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- కోర్టు ఈ కొత్తగా ఏర్పడుతున్న కళాశాలల్లో అడ్మిషన్స్ తప్ప అన్నీ చేసుకోమని చెప్పింది. జనరల్ కాన్సిల్ట్యాట్ వాలిడిటీ విడిచి పెట్టండి. ఇందులో ఈ కాలేజీలు ఇవ్వడంలో అధికార దుర్వినియోగం జరిగిందా, డబ్బు తీసుకున్నారా, ఏ స్టాయిలో ఉన్న వాల్లకు ఇచ్చారు? ఏదీ లేని వాళ్లకు ఇస్తే ఆ భారం ప్రభుత్వం మీద పడుతుంది. కాబట్టి ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు ఇవ్వమన్నాము. రోశయ్యగారు మహా ఉపాయశాలురు. బడ్జెటు మీద చర్చ జరగకుండా ఉండడానికి చూస్తున్నారు. ప్రతిపక్ష నాయకులు బడ్జెటు మీద చర్చ ప్రారంభించవలసి ఉంది. బడ్జెటు మీద చర్చ జరగకుండా ఉండాలని ఆ రిపోర్టును ఇవ్వకుండా అడ్డుపెట్టుకుంటున్నారు. ఇటీవ్ ఏ సింపుల్ ఇష్యూ. ఆ రిపోర్టు ఇస్తే సరిపోతుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చర్చ జరుపుకోవాలనే ఉద్దేశ్యం ఉండవచ్చు కదా.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- కాన్సిల్ట్యాషన్‌లో ప్రతి ఒక్కరికీ రైట్ ఉంది. ఇది సేక్రెట్ డాక్యుమెంట్ ఏమీ కాదు. మాకు అన్ని డాక్యుమెంట్స్ తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రజలకు హక్కు ఉంది. రోశయ్యగారు ఏ ఆధారంగా, ఏ రూల్స్ ప్రకారం సేక్రెట్ గా పెట్టగలుగుతారు? ఎవరు ఆథర్టీటీ వేసారు? సేక్రెట్ గా పెట్టడానికి; It cannot be a secret document. It is a public document. ఎక్స్‌పర్టును అందరినీ పిలిచి వాళ్లతో రిపోర్టు రాయించి సేక్రెట్ గా పెట్టుకుంటామంటే ఎట్లా? This is not the property of Mr. Rosaiah or the Government. It is the public property. దానిని గురించి ఇక్కడే సాయంత్రం పెడతామని హామీ ఇస్తే చర్చ ప్రారంభమవుతుంది. బడ్జెటుమీద విశాలమయినచర్చ చాలా అవసరం. ఈ చర్చ జరగకుండా చూడడానికి కాన్సిల్టేషన్ చేస్తున్నారు. మీరు దానిని అడ్డుకోవాలి.

శ్రీ మహ్మద్ రజబ్ అలీ:- అధ్యక్షా.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరాబ్ది:- చాలా నిదానంగా అందరినీ మాట్లాడమనండి. తొందర ఏమీ లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అన్ని పార్టీలు ఉన్నప్పుడు తలా ఒకరికి ఇవ్వాలి కదా.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker:- Please do not caste asperstions. You have to help us to get out of this situation. We have to run the House. Whether they are reasonable or unreasonable, we have to carry all the parties with us.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మైసూరాంబెడ్డిగారు తమకు క్షమార్పణ చెప్పాలి అధ్యక్షా.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అక్కర లేదు. నేను మానుకుంటాను. తమ సహాయం అక్కరలేదు.

శ్రీ మహ్మద్ రజబ్ అలీ:- అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో మా పార్టీ అభిప్రాయం నిన్ను మా నాయకుడు నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. మళ్ళీ చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. అటువైపు నుంచి రోశయ్యగారు చాలా చాలా విషయాలు ఎన్‌త్రెజిన్ చేశారు. అందులో అంతర్భాగ మయిన విషయాలు చాలా ఉన్నాయన్నారు. ఉన్నత న్యాయస్థానాల గురించి చెప్పారు. అయితే అప్పుడు మనం చేసే తీర్మానం ఏమయినా ఉపయోగపడితే మనం బేద్దామన్న విషయం తమరు కూడా మనవి చేశారు. గవర్నమెంటు ఒక బోర్డ్ సెట్ప్ తీసుకుని ఈ మెడికల్ కాలేజీలు ఇప్పిన తరువాత దానికి కావలసిన అవకాశం కలిగించారు. చాలా సంతోషం. ఈ డిస్కషన్ కు వారు కూడా విశాల హృదయంతో ఇచ్చారు. మేరు వర్కవుట్ చేసిన నోపానం మేము గృహించి మిమ్ములను స్పెంగ్లెన్ బేయడానికి ఉపయోగపడుతుందన్న భావనతో మాత్రమే మేము ఈ కోరిక పెడుతున్నాము. మేరు చేశారు చాలా సంతోషం. విశాల హృదయంతో ఇంత అవకాశం ఇచ్చారు. 6 గంటలు కూర్చున్నాము నిన్న. మేరు వర్కవుట్ చేసిన దానిని కొంత మంది మంత్రులకు తెలియలేదని వెప్పి కూడా అనుకుంటున్నాము. కొంత మందికి తెలుసు. కొంత మందికి తెలియదు. వర్క అవుట్ చేసిన నోపానం కొంత మంది మంత్రులకు తెలియదని అనుకుంటున్నాను. కొంత మందికి కాస్త తెలిసే మ. 12-50
 వుంటుంది. అయితే ఆ నోపానాన్ని అధ్యయనం చేస్తే వారు డిసిషన్ ను స్పెంగ్లెన్ బేసుకో దానికి ఉపయోగపడుతుందని, దానిని పాటించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నిన్న సుదీర్ఘమైన చర్చ తరువాత మరల ఈ విషయం ఇవాళ సభలో ప్రస్తావనకు వచ్చింది. ప్రస్తుతం ఈ సభ ప్రయివేట్ కాలేజీల అనుమతికి ఒప్పుకుంటే సెలక్షన్ వ్యవహారం పరిశీలించవచ్చు. అంటే ఈ సభ ఏకగ్రీవంగా ప్రయివేట్ కాలేజీలకు ఆమోదం తెలిపిందా. లేదా? ఆమోదం తెలుపకపోతే ఎలా సెలక్షన్ చేశారు? Where is the question of selection? ఎలా సెలక్షన్ జరిగిందనే దానికి ముందు వారు ప్రయివేట్ కాలేజీలను ఒప్పుకుంటున్నారా, లేదా అనేది తెలుసుకోవాలి. ఈ సభ ఏకగ్రీవంగా ప్రయివేట్ కాలేజీలకు ఆమోదం తెలిపేటట్లు వుంటే అప్పుడు తరువాత ప్రశ్న వస్తుంది. అసలు విషయాన్ని మరుగున పెట్టి సెలక్షన్ ఎలా చేశారు?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఒప్పుకోము.

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం: రాష్ట్రంలో
ప్రైవేటు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను
మంజూరు చేయుట గురించి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఒప్పుకోము.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇప్పుడు ఈ సమస్యపైన ఇంతవరకు చాలా దీర్ఘంగా చర్చ జరిగింది. కొందరు గౌరవ సభ్యులు మరల, మరల దానిని లేవనెత్తుతూ వున్నారు. అధ్యక్షా, నా మనవి ఒక్కటే. శాసనసభలో మనం చర్చించవలసిన అంశాలు, కొన్ని పాఠాలలో కరువు పరిస్థితులు, ప్రజా సమస్యలు ఎన్నో వున్నాయి. అలాంటి పరిస్థితులలో ఏదో ఈ ఒక్క సమస్యనే పట్టుకుని మిగతా సమస్యలను చర్చించకపోవడం వలన మన ధర్మాన్ని మనం నిర్వర్తించని వాళ్ళం అవుతాము. ఈ రోజు ప్రతిపక్షం వారు కానీ, అధికార పక్షం వారు కానీ మన హక్కుల మేరకు శాసనసభలో ప్రస్తావించవలసి వుంటుంది అనే మాట చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఇప్పుడు ప్రతిపక్షాలకు సంబంధించిన వాళ్ళకు కానీ లేకపోతే శాసనసభలో వున్న ఏ సభ్యుడయినా ఒక అంశం గురించి ప్రస్తావించాలనుకుంటే, లేకపోతే ప్రజా సమస్యల గురించి ప్రస్తావించాలి, శాసనసభలో లేవనెత్తాలి అనుకుంటే ఆ హక్కు వారికి వున్నది. లేవనెత్తిన తరువాత చర్చ జరుగుతుంది. చర్చ జరిగిన తరువాత వారు చెప్పినట్లుగా జరగాలనే పద్ధతి అవలంబించడం అనేది శాసనసభా సాంప్రదాయాలకు విరుద్ధం. వాళ్లు లేవనెత్తిన తరువాత ప్రభుత్వం తన హక్కు లోపల ఎంతవరకు జవాబు చెప్పవలయునో అంతే చెబుతుంది. ఏ సభ ముందు ఏ డాక్యుమెంట్స్ పెట్టవలయునో అదే పెట్టుతుంది. ఏ సభ ముందు ఏ డాక్యుమెంట్స్ పెట్టరాదో అది పెట్టదు. ఉదాహరణకు ఇప్పుడు రోశయ్యగారు ప్రతి అంశానికి వివరంగా జవాబు చెప్పారు. కోర్టు నీక్స్ ద న్యూటర్ అని చెప్పారు. In this connection, I wish to refresh the memory of some of the Hon. Members about the procedure that prevails with regard to the writs. Writs are of a highly prerogative nature. The writs are of five types - writ of mandamus, writ of certiorari, writ of prohibition and writ of habeas corpus. The writ of mandamus is to direct the Government to do a particular thing. Writ of certiorari is for quashing the proceedings or quashing the illegal enactment. On the issue of capitation fees, there is a judgment of the Supreme Court. That judgment is pertaining to a matter between the Karnataka Government and a candidate. It is from some other State. Whatever it is, Judgments are also of two types Judgment in rem and Judgment in personam.

Sri N. Chandrababu Naidu:- No, No.

(Interruptions)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వారికి వినడానికి ఓపిక లేకపోతే ఎలా? వారు చెప్పినది మేము వినొప్పుడు మేము చెప్పినది కూడా వినాలి. వారు చెప్పినదే జరగాలంటే

వివరణ నిమిత్తం కొరిన అంశం: రాష్ట్రంలో
ప్రైవేటు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను
మంజూరు చేయుట గురించి.

25 ఆగస్టు, 1992.

347

ఇక్కడ జరగదు. It is not a judgment in personam. It is a judgment in rem. It applies to all the States. ఆ జడ్జిమెంట్ అక్కడ మండగా దానిని బేస్ చేస్తే ఇప్పుడు ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం తప్పు అని చెప్పి కొందరు ఛాలెంజ్ చేస్తూ కొందరు వ్యాక్టర్లులో రిజిస్ట్రేషన్లు ఫైల్ చేశారు. ఆ జడ్జిమెంట్ తప్పు, ఈ విషయం లోపల రీ కన్సిడర్ చేయవలసిన అవసరం వున్నదని ఇప్పుడు ఫైల్ చేసిన ఆర్డికల్ 226 క్రింద ఎక్స్ప్లై ఆర్డినరీ జూరిడిక్షన్ ఇన్వోక్ చేస్తే, అప్పుడు ఆర్డికల్ 32 జూరిడిక్షన్ క్రింద సుప్రీం కోర్టు jurisdiction has been invoked. ఈవిధంగా అయితే శాసనసభ లోపల కొన్ని సాంప్రదాయాలు వుంటాయి, కోర్టు లోపల కూడా చట్ట బద్ధమైన కార్యక్రమాలు వుంటాయి. కోర్టు లోపల ఏ డాక్యుమెంట్ పెట్టాలో, ఏ డాక్యు మెంట్ కోర్టు ముందు తీసుకురావలయునో అనే విషయాన్ని గురించి ఎవిడెన్స్ యాక్ట్ క్రింద కొన్ని పరిధులు వున్న సంగతి వారికి చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ సిపాచ్ విద్యాసాగరరావు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్.

Mr. Deputy Speaker:- Obviously, there is no point of order. Please resume your seat. I have given you the opportunity. Let the Government have an opportunity to explain the matter. I will hear your point of order later. He is explaining the position. There cannot be any point of order on that.

శ్రీ సిపాచ్ విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఎక్స్పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు పెట్ట మంటున్నాం. ఎక్స్పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు పెట్టడానికి వేలు లేదంటున్నారు. ఈ ఎక్స్పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు కోర్టు ముందు లేదని తమరే చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. సబ్జుడెన్ కాదు. కోర్టు ముందు లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సబ్జుక్ట్ కోర్టు ముందు వున్నది. అదే నేను అన్న మాట. There is no force in your point of order. Please don't misquote me.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిపాచ్ విద్యాసాగరరావు:- ఎక్స్పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు గురించి అక్కడ కోర్టు నిర్ణయం చేయడం లేదు. కోర్టు ఇంటిరం డైరక్షన్ ఇచ్చింది. అడ్మిషన్స్ గాకుండా రిక్యూజ్మెంట్ చేసుకోమన్నది. కోర్టు ఇంటిరం డైరక్షన్ ప్రకారంగా ప్రయివేట్ కాలేజీలో అడ్మిషన్స్ తప్ప రిక్యూజ్మెంట్ జరుగుతున్నది.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I have not completed. I am on my legs with the permission of the Hon'ble Speaker. He wanted to raise a point of order.....

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం: రాష్ట్రంలో
ష్యేవేటు వైద్యం, దంత వైద్య కళాశాలను
మంజూరు చేయుట గురించి.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I am also on my legs with the permission of the Hon'ble Speaker. సబ్జెక్టు ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రిపోర్టు గురించి. హాకోర్టు ముందు కూడా ఈ మ్యాటర్ లేదు. హాకోర్టు ఇంటిరం రిపోర్టు ఇచ్చి ఒక ఆడిషన్స్ తప్ప మిగతా కార్యక్రమాలు చేసుకోమన్నది. ఆ కార్యక్రమాలు ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రిపోర్టు ఆధారంగా వుండాలి. ఆ ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రిపోర్టును సభ ముందు పెట్టాలి. మంత్రీగారు రిటైన్ ఇస్తే వుంటాయి అని వివరిస్తున్నారు. దాని ప్రోసీజర్ ఏమిటి? వారు లా కాలేజీ పెట్టి ప్రోసీజర్‌గా ఎంతో మందికి లెక్చర్ ఇయివ్వవచ్చు. శాసన సభలో రిటైన్ గురించి హాకోర్టు ప్రోసీజర్ గురించి చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. డేసికల్స్ ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రిపోర్టు పెడతారా, పెట్టారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- డేసికల్స్ ఫండమెంటల్ రూల్స్ చెబుతూ మొదలు పెట్టాను.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- నాది ఒక సబ్‌మిషన్ సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఓంకార్‌గారు అందుకే నేను ఆనాడు మీరు ద్వీజులు అని చెప్పాను. ప్రతిపక్షాలన్నీ ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రిపోర్టు పెట్టాలని అంటారు. అధికారపక్షం వారు ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ రిపోర్టు సభ ముందు పెట్టమని అంటారు.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- తమరు ఛేర్ నుంచి డైరక్షన్ ఇయివ్వవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నన్ను డైరక్షన్ ఇవ్వమన్న దాని మీద చెబుతాను. నాకు డైరక్షన్ ఇవ్వడం తెలియదని మీ పెద్దలే అన్నారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, దానికంటే ముందు ఒక సబ్‌మిషన్ సర్.

Mr. Speaker:- There will be submission when there is order. You know the Rules better and I need not tell you. After Sri Samarasimha Reddy, you will be allowed.

Sri N. Chandrababu Naidu:- Sir, on a point of order.

Mr. Speaker:- Why should it be? Let him complete. Everybody tries to raise a point of order, but if I ask under what Rule, nobody knows.

1000 శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, సరిగా మీరు అన్నట్లుగానే ఈ సమస్య ఒక ప్రశ్న ఉంది. ఫంక్షనకు దారితీసింది. పాపమే లేకపోతే భయమే లేదు అని పెద్దలు చెప్పిన సామెత.

కాబట్టి ఇక అందులో వారు నిర్వోపుల్సైన తరువాత ఇంత గందరగోళము ఎందుకు.
 ఇంతగా పట్టించుట, ప్రతిష్ఠంభనలు ఎందుకు. ఏదో చూపితే సరిపోతుంది కదా.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏదో చూపితే మీరు చూస్తారా?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ఫైలు సార్, ఫైలు చూస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నౌ మిస్టర్ సమరసింహారెడ్డి లెట్ స్పీక్.....

(ఇంటరప్షన్)

ఐ యామ్ గివింగ్... వై ఇట్ షుడ్ బీ... మీకు ఓపిక లేకుంటే నేను సహించలేను.
 నౌ .. నేను ఒక అడ్వయిజ్ చేస్తాను. ఎవరైనా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు లేస్తే, అండర్ నో
 అండ్ నో అని ఒకసారి చెప్పండి వంటాను. అది ఎవరికి తెలియదు. నాది పాయింట్ ఆఫ్
 ఆర్డరు అంటే నాది పాయింట్ ఆఫ్ సబ్మిషన్. అండర్ వాట్ రూల్ ఇఫ్ ఐ ఆస్క్, నోబడీ
 నోస్.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అ... ఎందుకు నోబడీ అంటారు సార్. మాకు
 అందరికీ తెలుసు. వారిని చెప్పమని అడగండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- సార్ నా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు ఏమిటంటే
 మంత్రిగారికి ఫ్రీ మైక్ ఉందా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏ రూల్ క్రింద?.....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఏ రూల్ ఏమిటి సార్. నేను చెప్పేది వినండి.
 అపోజిషన్ పార్టీ వారు మాట్లాడుతుంటే మైక్ ఇవ్వడం లేదు. అదే మంత్రిగారు మాట్లాడు
 తుంటే మైక్ వస్తున్నది. దానిని మీరు క్వెరీఫై చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇట్ ఈజ్ ఏ సింపుల్ థింగ్.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇట్ ఈజ్ నాట్ ఏ సింపుల్ థింగ్. మీరు క్వెరీఫై
 కేషన్ ఇవ్వండి... అధ్యక్షా... రూలింగ్ ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మైక్ రాకపోవడమే పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరా!

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇది పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరా కాదా సార్.
 అపోజిషన్ పార్టీ లేస్తే, మైక్ ఇవ్వటం లేదు. సమరసింహారెడ్డిగారు లేస్తే ఫ్రీ మైక్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మేము అపోజిషన్ వారికి కూడ ఇస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇవ్వడం లేదు సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మేము ఇప్పుడు ఇచ్చేటట్లు చేస్తా ఉన్నాము కాబట్టి మీ పాయింట్
 ఆఫ్ ఆర్డరు రూల్డ్ అవుట్.

పరిపాలనా సమస్యల కొరత అంతం. రాష్ట్రంలో
ప్రైవేటు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను
మంజూరు చేయుట గురించి

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- I have to make an appeal to the Chair. Now the point before us is very simple. The request of the Opposition request, demand or whatever it is - is for a particular report. The reports were placed on the Table of the House in many, many situations before. There is no need to go into that. The Hon. Minister is an eminent legal practitioner - he was, if not today. We all know it. I am not a legal practitioner. I have not studied law even. It is not his prerogative to mislead the House just because he knows law. It is a matter of common sense. We are asking for a particular report, but the Minister is talking about the types of writs. This is nothing but wasting our time. Our demand is very simple. We want that Report to be placed on the Table of the House. There are occasions where the Hon'ble Speaker has directed the tabling of a particular report. We appeal to you to invoke those powers.....

(Interruptions)

Mr. Speaker:- You take your seat.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- The Government have no right to keep us in ignorance taking shield under the report. Mr. Rosaiah, when he was answering, was claiming the report as a shield. We want to know how much that report is shielding. We don't want to remain in ignorance. It is your duty to enlighten us. It is the duty of the Government to place the report on the Table of the House. I request you to direct the Government.

Mr. Speaker:- Common sense is above any law. I know it..... ఇక కూర్చోండి. చెప్పిందే చెప్పకుండా కూర్చోవచ్చు కదా. నేను అనేది మీరు రిపోర్టు పేజీస్ చేయమన్నారు. వారు పేజీస్ చేయమన్నారు. మీ అపోజిషన్లో ఉన్నవారికి నార్టీస్ తెలుసు. వాళ్లకు తెలుసు. మీరు దానిని ఒత్తిడి చేయకుండా డెయిలీ బిజినెస్ నడిచే ప్యూర్పురే చేయండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

నో... నో... ఇది బాగా లేదు. ఆ విధంగా చేస్తే బాగాలేదు. బిజినెస్ నడువవలసి ఉంది. పౌజలు అక్కడ నుండి మిమ్మల్ని ఈ ఒక్క ఇష్యూ గురించే రమ్మనలేదు. మీరు

వివరణ నిమిత్తం కోరన అంశం రాష్ట్రంలో
ప్రైవేటు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను
మంజూరు చేయుట గురించి.

25 ఆగస్టు, 1992

351

మే విషయాలు చెప్పినారు. వ్యాకోర్టు ముందు, సుప్రీం కోర్టు ముందు ఇష్యూ ఉంది. దాని ప్రకారము చేస్తలేము అనే విషయము వారు చెప్పినారు. దాని మీద డైరెక్షన్ ఇవ్వ వలసిన పనిలేదని నేను భావిస్తున్నాను. నన్ను రూల్ అడిగారు కనుక నేను భావిస్తున్నాను. రెండవ విషయము ఏమిటంటే దాన్ని అంతగాను తీసుకోవద్దు. ఎప్పటికైనా ఒక విధంగా ఉంటే తీసుకోవద్దు. దెన్ ఐ వాంట్ టు గో టు ది అదర్ 304 మ్యాటర్స్, జరిగేటట్లు అడ్జర్స్ అవుతుంది కాబట్టి.....

(ఇంటరప్షన్)

మేకే అన్ని తెలిస్తే నాకు ఎందుకు అవసరం.... కాదనుకొంటే రోజూ ఇట్లా వోనీయండి.. Since you are not interested in matters under Rule 304, they are postponed. Now, general discussion on the Budget.

Sri K. Vidyadhara Rao:- We are very much interested in the discussion.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ఇక్కడ క్వశ్చన్ ఏమిటంటే ఒక పబ్లిక్ డాక్యుమెంట్ అని మేరు చెబుతున్నారు. ఎక్స్పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు తీసుకొని దాని ఆధారంగా వేశామని చెబుతున్నారు. కాని వాటికి గల ఆధారాలు ఏమిటో మాకు కూడ తెలియవేయండి బాబూ.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- అగేన్ యూ ఆర్ నేయింగ్.....

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అందులో ఆధారాలు మాకు కూడ చూపితే మాకు విశ్వాసం కలుగవచ్చు. అది చెప్పండి అని అడుగుతున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మేరు చెట్టుమన్న తరువాత, వాళ్లనూ ఒకసారి అడిగి నా డెసిషన్.....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా..... అధ్యక్షా.....

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- సార్ రోశయ్యగారికి ఏమైనా భయమా? మేమైనా తెలివి మేరితే ఎదురుతిరుగుతామని.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మేరు వారిని మాట్లాడనేయరని తెలిసిపోయింది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను వేతులు లేపుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా..... అధ్యక్షా..... వారు ఫోయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు లేవారు. దిస్ ఈజ్ ఏ ఫోయింట్ ఆఫ్ సబ్మిషన్ మేరు నన్ను మాట్లాడమన్నప్పుడు వారు వినాలి కదా అధ్యక్షా.....

(ఇంటరప్షన్)

వివరణ నిమిత్తం కొరిన అంశం: రాష్ట్రంలో
పైవేటు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను
మంజూరు చేయుట గురించి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దిస్ ఈజ్ నాట్ ఏ గుడ్ ప్రాజెక్ట్. ఇప్పుడే అడ్వర్స్ చేయమంటే
ఇప్పుడే చేసి వెళ్ళిపోతా.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా... ఎవరు ఎన్నిసార్లు మాట్లాడినప్పటికీ ఇప్పుడు
ఈజ్ వెరీ సింపుల్. కాలేజీలు ఇప్పే సందర్భంలో స్ట్రూట్యూర్ ఆఫ్ ది అప్లికేషన్స్ కోసం
అపాయింట్ అయినటువంటి ఎక్స్పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు పెట్టాలని వారు నిన్నటి ఆరున్నర
గంటలు డిస్కస్ లోనూ, ఈవేళ నాలుగు గంటలు మొత్తం తెక్క వేస్తే 10 గంటలు పెళ్ళా ఇదే
పాయింట్ అడుగుతున్నారు. అధ్యక్షా, ఐ హాప్ మేడ్ ఇట్ క్లియర్ ఫ్రమ్ దిస్ స్పేడ్ ఆఫ్ ది
గవర్నమెంట్. ఒక వైపున సుప్రీం కోర్టులో ఈ ఇష్యూ పెండింగ్లో ఉంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- లేట్ పామ్ సె. వాట్ ఈజ్ హాపనింగ్. మేరు అడిగిందే చెబు
తున్నారు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గా. సభ్యుల నుండి "ఆయన చెబుతున్నది పాత పాత" -)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా... పాత పాట అంటారు. గంటకో పాట, పాడబానికి
నాకు ఎక్కడ కుదురుతుందండీ. గంటకో పాట పాడటం, గంటకో వేషం వేయడం నా వల్ల
అయి వస్తదా? ఇది ఎక్కడ గోలండీ? అధ్యక్షా, నేను మళ్ళీ మే ద్వారా సభకు మనవి
చేస్తున్నాను. ఈ మాటర్ సుప్రీం కోర్టులో ఒక రకంగా పెండింగ్లో ఉంది. హైకోర్టులో
గా. నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పారు అమెండ్మెంట్ మాత్రమే క్వశ్చిన్ చేయబడింది. మిగతా
లేదని. బహుశా వారికి సమాచారం సంపూర్ణంగా ఉంటే ఉండవచ్చు. దయచేసి వారికి మనవి
చేస్తున్నాను. అనేకమైనటువంటి ఏంగీవీల్స్ హైకోర్టులో డివిజన్ బెంచ్ ముందు ఉంది.
వారనుకొంటున్నది ఒక్కటే కాదు అధ్యక్షా, మరొక మాట ప్రభుత్వం హైకోర్టు, సుప్రీం
కోర్టులో మాటర్ పెండింగ్లో ఉన్నప్పుడు ప్రత్యేకంగా దాని ముందు కూడ ఇదే ఇష్యూ
అయితే, ఈ ఇష్యూ మీద అక్కడ చర్చలు, వాదోపవాదాలు సాగుతున్నప్పుడు, మేము ఇక్కడ
ఈ హౌజ్ ముందు డాక్యుమెంట్ పెట్టడానికి మేము తయారుగా లేము. అధ్యక్షా... నేను
ఒక మాట చెబుతాను. టి.వి.లో ఒక డిస్కషన్ పెట్టారు. డిస్కషన్ పెడితే కొందరు పెద్ద
మనుష్యులు టి.వి.లో ఈ సమస్య మీద చర్చ వస్తే హైకోర్టులో తేర్పు ఒక రకంగా
ఉంటుంది. దాని ప్రభావం పడుతుంది. ప్రజలపై ప్రభావం పడుతుంది అని స్టే తెచ్చిన
మహానుభావులు ఉన్నారు అధ్యక్షా... కాలేజీలు ఎవరికి యిచ్చారో, ఎవరికి యివ్వలేదో
అనే విషయం కూడా హైకోర్టు పరిశీలనలో వున్నపుడు నేను యిక్కడ డాక్యుమెంట్లు పెట్టే
ప్రశ్నే లేదు. అధ్యక్షా, ప్రధాన ప్రతిపక్షమైన తెలుగుదేశం వారికి ప్రజా సమస్యల మీద
అసక్తి లేదు. ఈ శాసనసభ కార్యక్రమాలు సక్రమంగా నడవటం వారికి యిష్టమే లేదు.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

తెల్లవారి లేదే వచ్చేటప్పుడే దేవుడి మీద ఒట్టుపెట్టి వస్తున్నారు. మేము ఈ సభను యివాళ
జరగనివ్వము అని. ఈ సభను కొనసాగనివ్వమని. వాళ్ళతో మేము ఎక్కడ వేగగలం? కనుక

వివరణ నిమిత్తం కొరిన అంశం: రాష్ట్రంలో
 ప్రైవేటు వైద్య, దంత వైద్య కళాశాలలను
 మంజూరు చేయుట గురించి.

25 ఆగస్టు, 1992.

353

దయచేసి ఈ సభలో చర్చ జరగడానికి అవకాశం కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను అధ్యక్షా. ఏ చర్యకేసుకోవాలో నిబంధనల ప్రకారం తీసుకుని సభను నడిపించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మేము మరొకసారి తమ ద్వారా సభ దృష్టికి ప్రభుత్వం దృష్టికి కొన్ని విషయాలు తేదల్చుకున్నాం. మాట్లాడితే సుప్రీంకోర్టు తీర్పును ఉదహరిస్తున్నారు రోశయ్యగారు. అధ్యక్షా, సుప్రీంకోర్టు తీర్పు నిర్బంధంగా యిప్పిందేమిటంటే క్యాపిటేషను ఫీజు చెల్లనేరదు అని. రివిజన్ పిటిషను అవసరం అన్నారు. దీనిని స్టేవెస్టూట్ లిం వెయ్యలేదు కాబట్టి సుప్రీంకోర్టు తీర్పు స్టాండ్ అయివున్నది. మేము ఏదో పామాలయ పర్యతం అంత మహాపరాధం చేసినట్లు సమరసింహారెడ్డిగారు చెబుతున్నారు. రోశయ్యగారు చెప్పింది మేము బాగా విన్నాం. అయ్యో రోశయ్యగారూ దయచేసి వినండి....

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వినకపోవడం ఏమీ లేదు. మేరు అటాయిటూ చేసి చెప్పేది నాకు తెలియంది కాదు. అధ్యక్షా, వెంకటేశ్వరరావుగారు అనుమతస్తే ఒక చిన్న ఇంటరప్షన్. సుప్రీంకోర్టులో క్యాపిటేషను ఫీజుల గురించే ఇంకేమీ లేదన్నారు. ఇంతకంటే అన్యాయం ఉందాండో? జడ్జిమెంటు వారి వద్ద ఉంది చూడమనండి. There are various issues involved. Umpteen issues are involved. సుప్రీంకోర్టు ఒక మాట అంది. గవర్నమెంటు కాలేజీలలో ఎంత ఫీజు వసూలు చేస్తున్నారో ప్రైవేటు కాలేజీలలో కూడ అదే వసూలుచేయాలి అని అన్నారు. అదేమీ చెప్పకుండా సుప్రీంకోర్టు ఒక్క క్యాపిటేషను ఫీజు గురించే చెప్పిందని పెద్దలు వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పడం అంటే ఎట్లాగండి?

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన రోశయ్యగారికున్నంత అనుభవం శాసనసభుడిగా నాకు లేదు. నాకు అనుభవం ఉన్నంతవరకు అభిప్రాయపడింది అది. నన్నట్టి నుంచి జరిగిన చర్చలో అనేక డిమాండులపెట్టాం. ఆన్ కండిషనల్ గా ఓ.ఓ.ను ఉపసంహరించుకోమన్నాం.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా... అధ్యక్షా....

(అంతరాయం)

మిషనరీ స్పీకర్:- వేట్... వేట్... వెంకటేశ్వరరావుగారి తర్వాత నా డెసిషన్.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- జానేగారు ఇరవైసార్లు మాట్లాడితే నాకు అభ్యంతరం ఏమిటండి?

మిషనరీ స్పీకర్:- మీరెవరూ సబ్జెక్టు మాట్లాడటం లేదు. పర్సనల్ గా మాట్లాడటం, అభ్యంతరం అంటే ఎట్లా?

వివరణ నిమిత్తం కోరిన అంశం: రాష్ట్రంలో
వ్యవేటు వృద్ధి, దంత వృద్ధి కళాశాలలను
మంజూరు చేయుట గురించి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- రోశయ్యగారు మాట్లాడినపుడు మేము ప్రశాంతంగా విన్నాం. రద్దు చెయ్యమన్న దానికి పట్టుపడంలేదు. ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు ఏదయితే ఉందో దాని ఆధారంగా ఇచ్చామే తప్ప సురోరకంగా కానీ అని చెప్పాం. మేము దానివరకు అడుగుతున్నాం. తప్ప అదనో ఇదనో అనలేదు. మేము హిమాలయ పర్వతం అంత తప్పు చేయలేదు. తప్పు చేయమనడం లేదు. ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ రిపోర్టు ఏదో తమ ఛాంబర్స్ పెట్టమన్నాం. అది తప్పయినట్లు ఎలా అవుతుంది? నాకర్థం కాదు.

Mr. Deputy Speaker:- Now, we have to start the budget discussion. ఎర్రన్నాయుడుగారూ బడ్జెట్ డిస్కషన్స్.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి:- నేను లీగల్ యాస్పెక్ట్ చెబుతున్నాను సార్.

Mr. Speaker:- I am not going to allow anything. ఎర్రన్నాయుడుగారూ.....

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి:- సార్... సార్... నా పేరు రోశయ్యగారు చెప్పారు కాబట్టి...

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను పేరు చెప్పలేదు.

మిష్టర్ స్పీకర్:- ఎర్రన్నాయుడుగారూ, బడ్జెట్ డిస్కషన్స్... (శ్రీ శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారిని ఉద్దేశించి) మీరు అలా మాట్లాడితే ఎలా? మీకు ఎంత ఛాన్స్ యిచ్చినా అంతే. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారూ కూర్చోండి. నేను మీకు అవకాశం ఇస్తే మీరు యుటిల్లెజ్ చేస్తే మీ మాట ఎవరు వినాలి? ఎర్రన్నాయుడుగారూ.....

Sri K. Yerranaidu:- The House is not in order.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి:- ఆర్డికల్ 226 ప్రకారం.....

(అంతరాయం)

మిష్టర్ స్పీకర్:- సాయంత్రం వరకు మనం ఉండవలసివస్తుంది. మాట్లాడనివ్వండి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్‌రెడ్డి:- ఆర్డికల్ 226 ప్రకారం రిజ్ జ్యూరిస్‌డిక్షన్ ప్రకారం ఇప్పుడు ప్రాక్టోర్లుతో ఒక్క పాయింట్ మీదనే సార్. నేను చెప్పేది వినండి. వ్యక్తి గతంగా ఎవరికి కాలేజీలు యిచ్చారు, రిపోర్టు వేసేవేసుకుని యిచ్చారా లేదా అన్నది కాదు. అదంతా whether the intended legislation is followed or not according to the Constitution. As per the provisions of articles 14,15,16,17 and 13 (2) 13లో మళ్లీ 2 వగైరా..... అటు వంటున్నాడు దాని సబ్జెక్ట్ డిఫినిషన్లును నువ్వు రిపోర్టుకి సంబంధించి అక్కడే డిఫ్ చేస్తున్నావు. కాబట్టి నేను చెయ్యమని పెట్టమని అంటే.. They are questioning the rights of the Assembly. They are throwing challenges. As a Speaker of the Hon'ble House they are questioning the very

right of the Assembly we have got privileges, rights and we are entitled to quote the report given by the expert's committee. ఒక మెంబరు అక్కడ నుంచి నాకు మెంబర్ కేస్ అని మాట్లాడారు. నాకు I am taking strong objection.

Mr. Speaker:- If it is said, it is expunged. One should not use such words.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి:- నాకు మెంబర్ కేసు కాదు. నో.. నేను చెప్పేది వినండి.

(అంతరాయం)

నేను డిబేట్ కి పిలుస్తున్నాను. అంతఃపురంలో.. బెడ్రూంలో రిపోర్టు వెబ్బుకుని. ఈవేల స్వంత ఆస్తికాదు.

మిషన్ స్పీకర్:- డిస్కషన్స్ ఆపిన తర్వాత మళ్ళీ రేకెత్తవద్దు. Now, I am going for the budget discussion.

1992-93 సంవత్సరమునకు బడ్జెటుపై సాధారణ ఐర్ప.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, 1992-93 సంవత్సరానికి ఆర్థికశాఖ మాత్రము శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ను హృదయహార్యకంగా బలపరుస్తున్నాను. గత సంవత్సరం అంటే 1991-92 సంవత్సరంలో బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టబోయేముందు....

(Interruptions)

Mr. Speaker:- The Budget discussion started by Sri Yerran Naidu will continue tomorrow. The House is adjourned to meet again at 8.30 a.m. tomorrow.

(The House then adjourned at 1.21 p.m. to meet again at 8.30 on Wednesday the 26th August, 1992.)